

ЕВРОБАРОМЕТЪР 72

ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕСЕН 2009

НАЦИОНАЛЕН ДОКЛАД

БЪЛГАРИЯ

Това изследване е осъществено по поръчка на Генерална дирекция Комуникации на Европейската комисия и е координирано от нея.

Докладът е изготвен за Представителството на Европейската комисия в
България

Този документ не представя гледната точка на Европейската комисия.
Изводите и заключенията, които се съдържат в него, представят мнението единствено на
неговите автори

Съдържание:

Увод.....	3
1. Българите и Европейския съюз.....	6
1.1 Образът на ЕС в България.....	6
1.2 Доверие в ЕС и неговите институции.....	9
1.3 Обществена подкрепа за членството в ЕС	14
1.4 Ползите от членството в ЕС.....	16
1.5 Позицията на България в ЕС. Роля на регионалните и местни власти при вземане на решения от страна на Европейския съюз	18
2. Социално-политически нагласи	22
2.1 Нагласи към начина, по който функционира демокрацията в България и в Европейския съюз	22
2.2 Доверие в институциите.....	24
2.3 Оценка на състоянието на световната и европейската икономика. Очаквания за развитието в краткосрочен план.....	28
2.4 Оценка за състоянието на българската икономика. Очаквания за краткосрочното развитие на националната икономика	31
2.5 Състояние и очаквания за развитието на трудовия пазар в България и Европа.....	34
2.6 Финансова ситуация на домакинството – оценки и очаквания.....	36
3. Нагласи и очаквания свързани със световната икономическа и финансова криза	39
3.1 Оценки за влиянието на икономическата криза върху пазара на труда и върху статуса на домакинствата	39
3.2 Институции с най-големи способности за справяне с последствията от икономическата криза	41
3.3 Обществена подкрепа за възможни мерки от страна на ЕС отнасящи се до преодоляване на финансовата и икономическата криза	43
3.4 Обществени нагласи към приоритетите на Европейския съюз за възстановяване на икономиката и осигуряване на устойчиво развитие.....	45
4. Заключение	49
Приложения	50
Методология.....	50
Въпросник.....	55

Този национален доклад за Представителството на Европейската комисия в България е изготвен от Мила Григорова (TNS BBSS) и Антон Вълковски (TNS BBSS).

Увод

Организацията TNS Opinion & Social – консорциум създаден между Taylor Nelson Sofres и EOS Gallup International - провежда изследването ЕВРОБАРОМЕТЪР по поръчка на Генералната дирекция „Комуникации” на Европейската комисия, отдел „Изследвания и политически анализи”.

В настоящия доклад са представени и анализирани резултатите от Евробарометър 72, стандартно издание на изследването Евробарометър, проведено в периода октомври - ноември 2009 г.¹

Изследването Евробарометър се провежда във всички страни-членки на Европейския съюз, в три страни кандидат-членки на Съюза (Хърватска, Турция и Бившата югославска република Македония), както и сред членовете на турската общност в Кипър. Целевата група на изследването е населението на тези държави на възраст 15 и повече години, както и гражданите на ЕС, постоянно пребиваващи в същите държави.

Изследването Евробарометър е фокусирано върху очертаване на националните особености на фона на общоевропейските тенденции и проследява промяната в обществените нагласи в дългосрочен период.

В рамките на Евробарометър 72 са интервюирани 1008 български граждани. Постигнатата ефективна извадка² е представителна за населението на България на възраст 15 и повече години по отношение на гъстотата на населението, разпределението на ниво административна област³, както и по отношение на разпределението по пол и възрастови групи⁴.

Подборът на респондентите е осъществен чрез многостепенна случайна извадка⁵. Използваната методика на интервюиране е персонално интервю в дома на респондента, чрез стандартизиран въпросник на хартиен носител.

Напомняме на читателите, че резултатите от подобни изследвания са приближения, точността на които зависи от размера на наблюдаваната извадка (или подизвадка) и на наблюдаваните дялове. При извадки от около 1000 интервюта, процентите в генералната съвкупност могат да варират в следните граници:

Наблюдавани дялове:	10% или 90%	20% или 80%	30% или 70%	40% или 60%	50%
Максимално стандартно отклонение:	± 1.9 пункта	± 2.5 пункта	± 2.7 пункта	± 3.0 пункта	± 3.1 пункта

¹ Интервютата за Евробарометър 72 бяха проведени в България в периода между 29-ти октомври и 9-ти ноември 2009г.

² Ефективна извадка е извадката формирана от завършените интервюта

³ Регионално деление на ниво NUTS III - 28 административни области

⁴ Възрастови групи: 15-24 г.; 25-39г.; 40-54 г.; 55-64 г.; 65 и повече години.

⁵ Базисната извадка е съставена от гнезда, подбрани на случаен принцип, чиито брой е пропорционален на броя и гъстотата на населението в страната. Броят и разпределението на гнездата във всяка административна област са съобразени с разпределението на населението според типа на населеното място - метрополия / областен център, градска и селска зона. Във всяко от подбраните гнезда, отново на случаен принцип, е локализиран стартов адрес. Следващите адреси, посетени от анкетьорите, са определени според стандартните процедури на методиката за движение по „случаен маршрут”. Във всяко посетено домакинство е подбран целеви респондент на случаен принцип (според правилото за „следващия рожден ден”).

В доклада са използвани съкращения за наименоването на отделните държави и територии, включени в изследването. При представяне на данни под името ЕС27, следва да се има предвид обобщеното обществено мнение на жителите на 27-те страни-членки на Европейския съюз.

В доклада са използвани също така и следните съкращения:

NMS 12 - страните-членки, присъединили се през 2004 г. и 2007 г.

NMS 10 - 10-те страни, присъединили се към ЕС през 2004 г. Тук не се включват България и Румъния, които станаха членове на ЕС през 2007 г.

ЕС 15 - страните-членки на ЕС преди разширяването на Съюза от 2004 г.

ЕС 25 – страните-членки на ЕС след присъединяването на 10-те страни през 2004 г.

Съкращенията на отделните държави и територии, използвани в графиките са както следва: ⁶

AT	Австрия	IE	Ирландия	NL	Холандия
BE	Белгия	EL	Гърция	PL	Полша
BG	България	ES	Испания	PT	Португалия
CY	Кипър	FI	Финландия	RO	Румъния
CY (tcc)	Турска кипърска общност ⁷	FR	Франция	SE	Швеция
CZ	Чехия	HU	Унгария	SI	Словения
DE-W	Западна Германия	IT	Италия	SK	Словакия
DE	Германия	LT	Литва	UK	Великобритания
DE-E	Източна Германия	LV	Латвия	MK	Бивша югославска република Македония ⁸
DK	Дания	LU	Люксембург	HR	Хърватска
EE	Естония	MT	Малта	TR	Турция

Използваните в част от графиките индекси на изданията на изследването Евробарометър отговарят на следната официална класификация:

Индекс:	Издание:	Индекс:	Издание:
Есен 04	Евробарометър 62.0	Пролет 08	Евробарометър 69.1
Пролет 05	Евробарометър 63.4	Пролет 08	Евробарометър 69.2
Есен 05	Евробарометър 64.2	Есен 08	Евробарометър 70.1
Пролет 06	Евробарометър 65.2	Зима 09	Евробарометър 71.1
Есен 06	Евробарометър 66.1	Пролет 09	Евробарометър 71.2
Пролет 07	Евробарометър 67.2	Пролет 09	Евробарометър 71.3
Есен 07	Евробарометър 68.1	Есен 09	Евробарометър 72.4

⁶ Досие „ЕС27 и страните-кандидатки – актуализирано на 3 януари 2008 г. Държави, езици и парични единици – названия, кодове и ред на цитиране“: <http://publications.europa.eu/code/bg/bg-370100.htm>

⁷ Кипър е една от 27-те държави-членки на ЕС, но европейското законодателство не се прилага в онази част от територията на страната, която не е контролирана от правителството на Република Кипър. От практически съображения само интервютата проведени на територията, контролирана от правителството на Република Кипър са представени в категорията „CY“ и са включени в средните оценки за ЕС. Интервютата, проведени в останалата част от страната са представени в категорията „CY (tcc)“, където „tcc“ означава турската кипърска общност.

⁸ Временен код, който се използва до определянето на окончателната номенклатура за тази страна. Тя ще бъде определена след приключване на преговорите, които се водят в рамките на ООН.

Периодът на провеждане на настоящето издание на изследването Евробарометър попада в периода на първите сто дни от управлението на новото правителство на страната с премиер Бойко Борисов. Осемдесет и седмото правителство на България е гласувано от българския парламент на 27-ми юли 2009 година, с мандат на партия „Граждани за европейско развитие на България“ (ГЕРБ).

Очакванията и надеждите на обществото, свързани с новата власт, влияят на цялостния политически и социален контекст в страната.

Победителят на Парламентарните избори – партия ГЕРБ, е подкрепена от близо 1 700 000⁹ българи, което ѝ осигурява 116 от 240 места в парламента на страната. По-голямата част от новите министри и депутати от парламентарната група на ГЕРБ (115 от 116-те народни представители от парламентарната група на ГЕРБ) са без предишен опит в парламента и министерския съвет. Новото правителство получава високо обществено доверие в първите месеци на мандата си, а управляващите декларират твърда готовност за справяне с предизвикателствата, стоящи пред страната.

В политическото пространство се оформят две основни противостоящи позиции. От едната страна е управляващата партия ГЕРБ, която се ползва с подкрепата на някои по-малки парламентарно представени политически формации. От другата страна се намират партиите от т.нар. „тройна коалиция“, управлявала страната в периода 2005-2009 – БСП, ДПС и НДСВ, въпреки че последната не е вече парламентарно представена. Основната тема на политически коментари в публичното пространство е именно противопоставянето между основните политически субекти. Премиерът Борисов нееднократно декларира в медиите готовност за търсене на отговорност (включително и наказателна) от предишното правителство и от неговия министър-председател за извършени нарушения и злоупотреби по време на управлението, включително по отношение на замразеното финансиране по някои европейски програми от 2008 г. Опозицията представена от партиите БСП и ДПС пък преценява новите управляващи на страната като неподготвени и без необходимия опит за управление на държава, намираща се в криза.

В същото време, надеждите за преодоляване на финансовата и икономическа криза изглеждат разколебани на фона на медийните сигнали за висока междуфирмена задлъжнялост, липса на поръчки към предприятията и стагнация на пазара на труда. Според статистиката, публикувана от Агенцията по заетостта, нивото на безработица е нарастнало с около 1% спрямо месец юни на настоящата година и през октомври е достигнало 8,23%.¹⁰

Основните очаквания на обществото към новото правителство на страната са свързани с преодоляване на негативните последици от икономическата криза, подобряване на образа на България пред Европейския съюз, борба с корупцията и организираната престъпност и гарантиране на върховенството на закона.

⁹ Гласове за ПП ГЕРБ подадени за пропорционален вот. Данни на ЦИК 2009, http://rezultati.cik2009.bg/results/proportional/rik_00.html

¹⁰ Данни на „Агенция по заетостта“ към МТСП, <http://www.az.government.bg/>

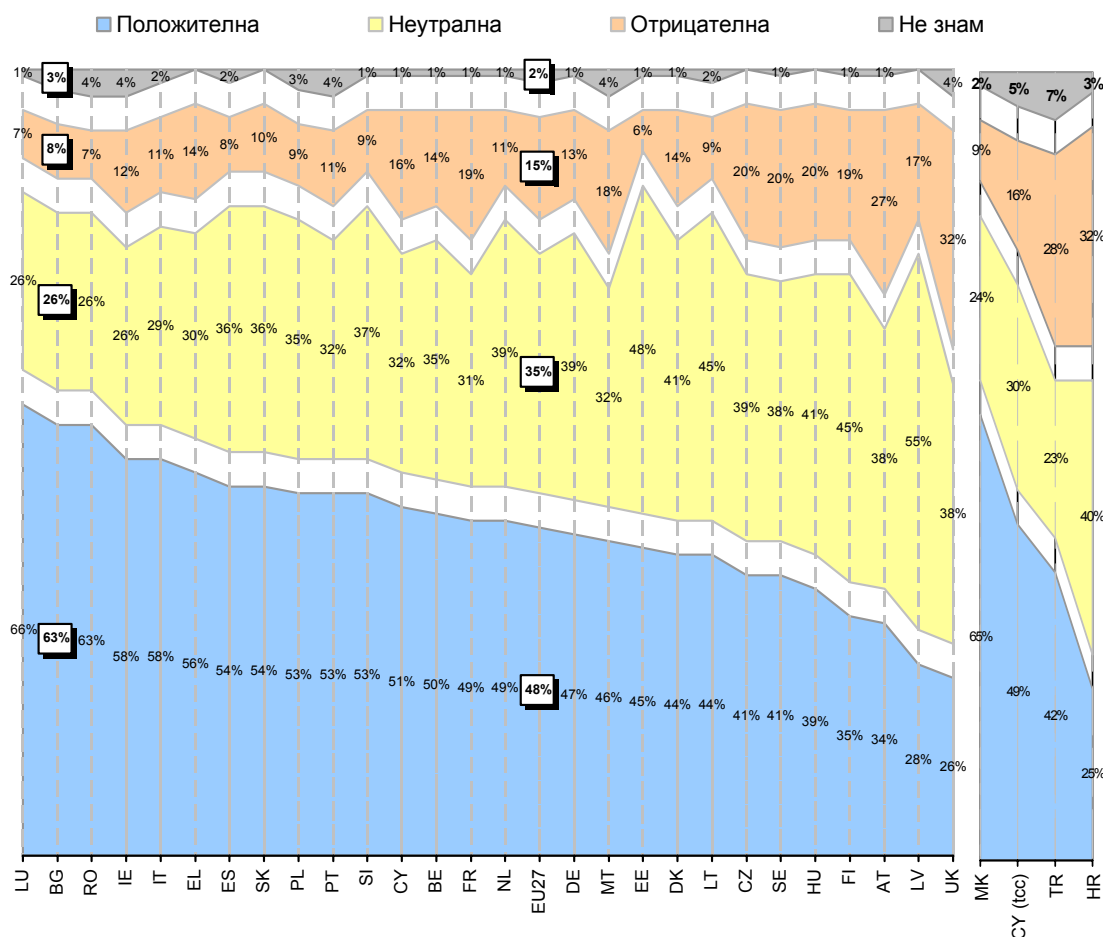
1. Българите и Европейския съюз

България е държава с традиционно положително отношение към Европейския съюз и неговите институции. Тази тенденция е налице още преди приемането на страната за пълноправен член на Съюза и продължава да е водеща и в момента. Доверието на българите в институциите на Европейския съюз традиционно надвишава доверието в националните институции.

1.1 Образът на ЕС в България

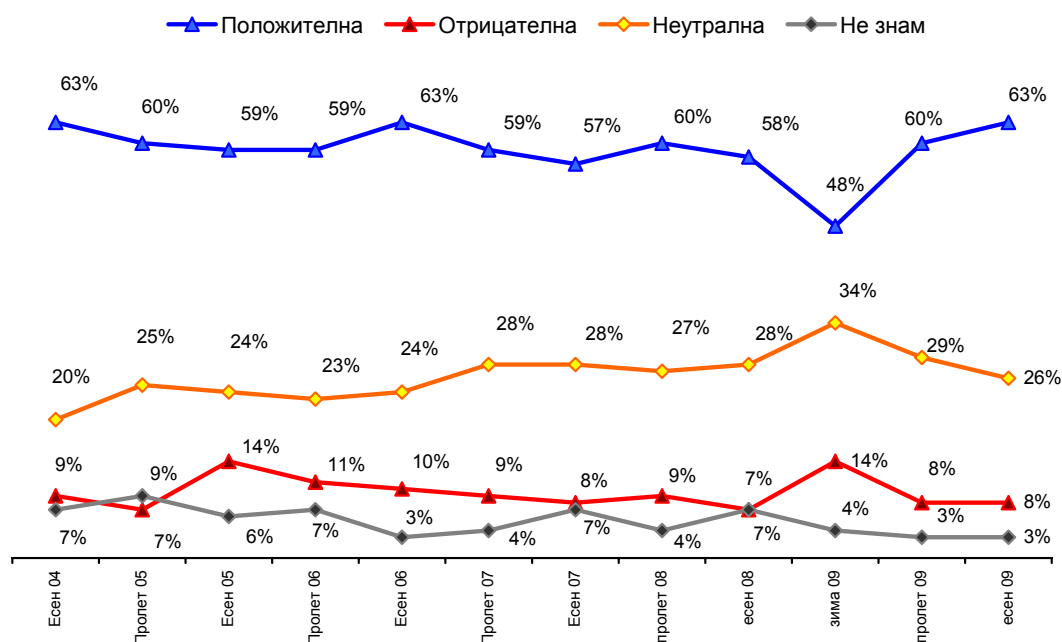
Българите споделят преимуществено положителна нагласа към Европейския съюз и през есента на 2009. Страната заема второ място сред страните-членки по дял на населението с позитивна визия за Общността. Лидер по този показател е Люксембург с 66% положителни оценки за Европейския съюз. Близко две трети (63%) от българите имат положителна представа за Съюза, а делът на отрицателно настроените е под една десета. Същата степен на одобрение към Съюза изразява и спътникът на България в евроинтеграцията – Румъния.

QA11. Като цяло каква е Вашата представа за Европейския съюз - напълно положителна, по-скоро положителна, неутрална, по-скоро отрицателна, или напълно отрицателна?

Няма значителни промени в представата на българите за Европейския съюз спрямо пролетта на 2009 г. Делът на положителни оценки към Европейския съюз се движи в стойности около 60% от есента на 2004 г. Единственият период на по-осезаем спад в нивото на положителните нагласи е зимата на 2009 г., когато позитивните оценки за ЕС са с около 10% по-малко. Данните от Евробарометър 72 показват стабилизация на нагласите след кризисния период на зимата на 2009 г.

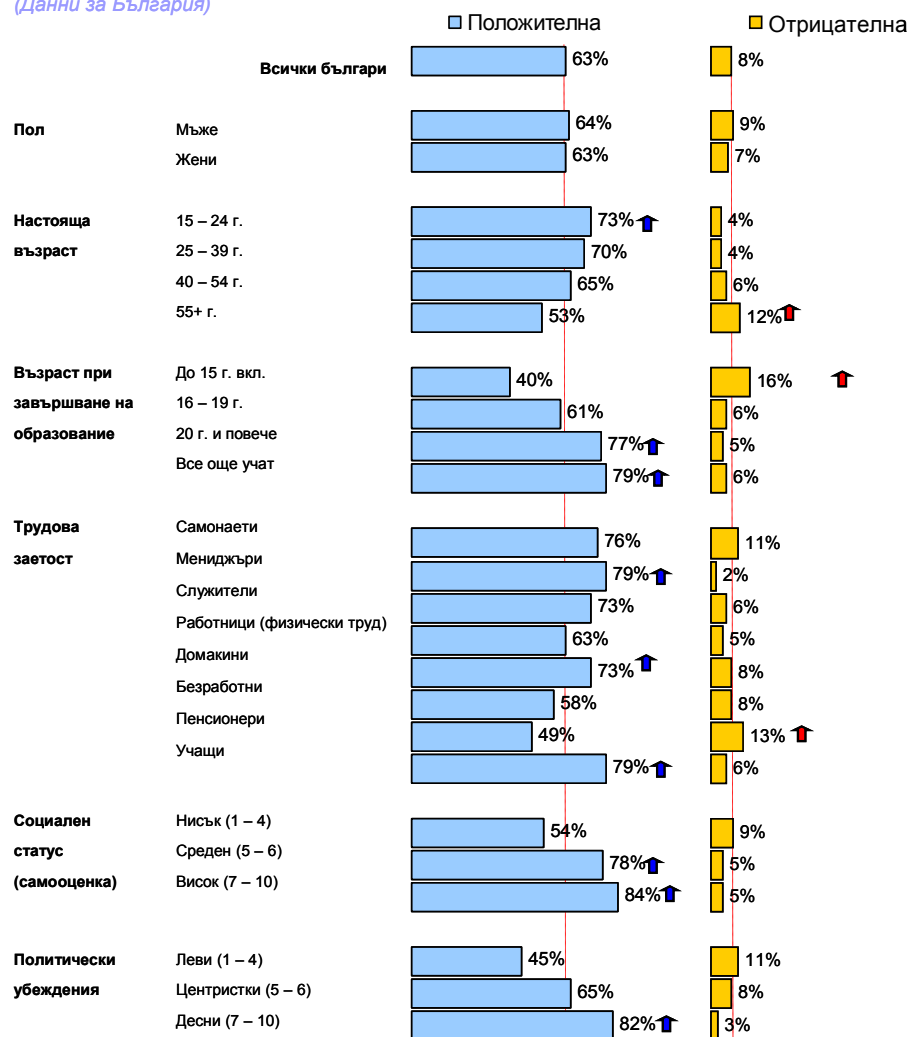
QA11. Като цяло, каква е Вашата представа за Европейския съюз - напълно положителна, по-скоро положителна, неутрална, по-скоро отрицателна, напълно отрицателна?
(Данни за България)

И през есента на 2009 най-положително настроени към Европейския съюз са младите хора, хората с висше образование, учащите, хората с десни политически убеждения. Най-висок дял на положителните оценки (над 80%) наблюдаваме сред хората с десни политически убеждения, както и сред самооценяващите социалния си статус като висок. Силно положително към Съюза се отнасят и хората на управленски позиции в трудовата йерархия и тези, които оценяват материалния си статус като среден или висок.

QA11. Като цяло каква е Вашата представа за Европейския съюз – напълно положителна, по-скоро положителна, неутрална, по-скоро отрицателна, или напълно отрицателна?

(Данни за България)

Относително по-силна негативна представа за Съюза споделят по-възрастните българи, пенсионерите, както и хората с основно и по-ниско образование. Все пак, дори и в тези социални групи делът на положителните оценки значително надвишава дела на отрицателните. Няма нито една социална група, в която да доминират отрицателните нагласи към ЕС.

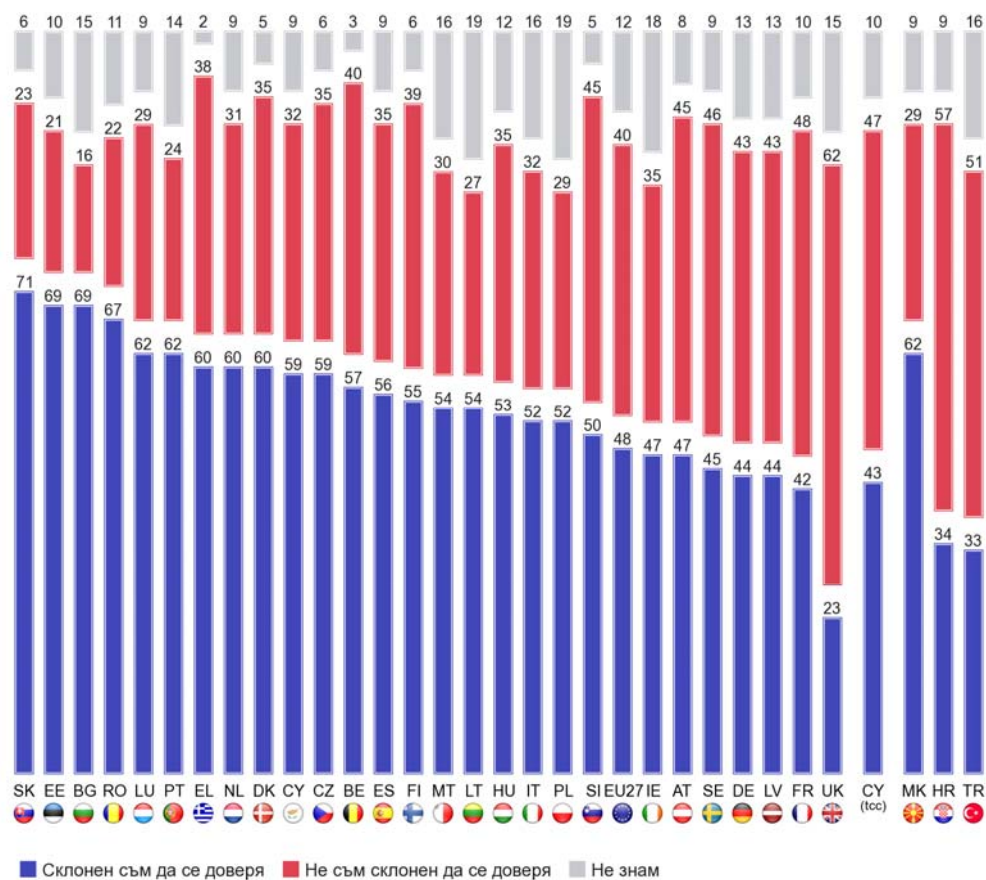
1.2 Доверие в ЕС и неговите институции

Над две трети (69%) от българските граждани заявяват, че имат доверие в Европейския съюз. По този показател страната ни дели второ място (с Естония) сред държавите, участвали в изследването. Единствената държава с по-високо декларирано доверие е Словакия. Същевременно, България е държавата с най-нисък дял на декларирано недоверие към ЕС – 16%.

Доверието на българите към ЕС е с над 20 процентни пункта над средноевропейското равнище на доверие (49%).

QA10.10. Бих искал/а да ви попитам доколко имате доверие в институциите. За всяка от следните институции, моля кажете, дали сте склонни или не сте склонни да ѝ се доверите?

Европейския съюз

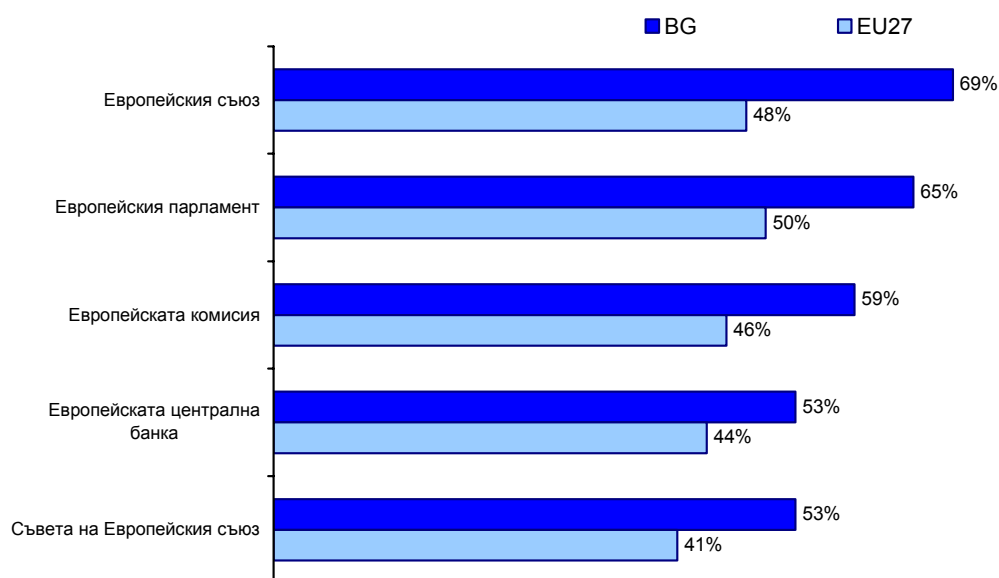

Над 80% от учащите българи декларират доверие в Европейския съюз. По-високи стойности откриваме също и сред най-младите българи – във възрастовия диапазон 15-24 г. (78%), сред хората с висше образование (също 78%), хората с десни политически убеждения (82%). Българите, които оценяват социалния си статус като среден или висок са по-склонни да вярват в ЕС, отколкото българите, които оценяват социалния си статус като нисък - 61% от хората оценяващи социалния си статус като нисък декларират доверие в Съюза, докато същия дял е значително по-висок сред хората със среден и висок социален статус (съответно 83% и 80%).

Относително по-високи от средните за страната стойности на недоверие в Европейския съюз регистрираме сред пенсионираните българи (22%), сред българите, които често изпитват трудности да плащат сметките си (25%), сред тези, които оценяват социалния си статус като нисък.

Доверието на българите в основните институции на Европейския съюз традиционно е по-високо от средното ниво на доверие декларирано от жителите на ЕС27. Делът на българите, доверяващи се на Европейския парламент е с около 15% по-висок от средното за всички жители на Съюза. Декларираното доверие на българите към останалите европейски институции, оценявани в изследването, е в порядъка на 9-15 % над средноевропейското равнище.

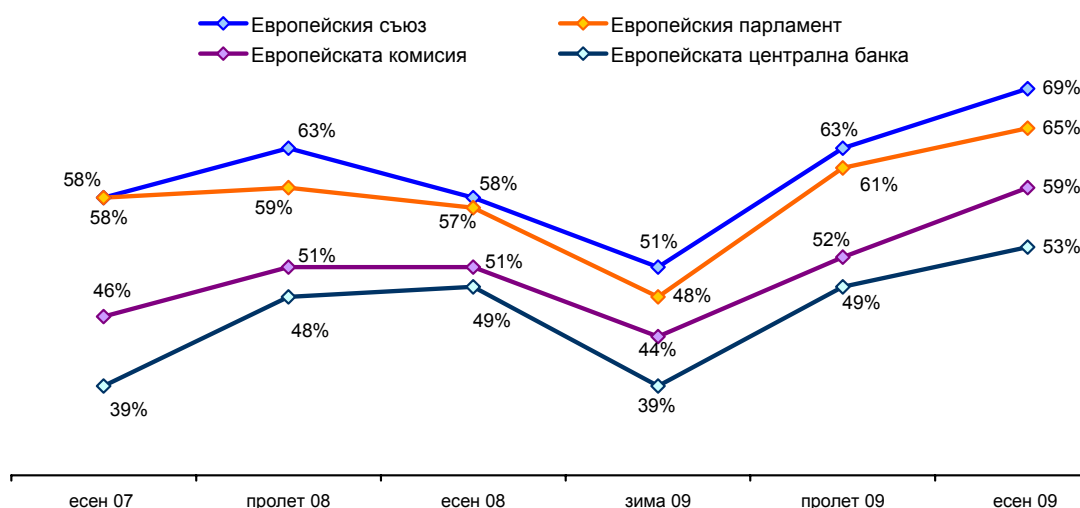
QA10, QA14. Моля кажете за всяка от следните европейски институции, дали сте склонен/на или не сте склонен/на да ѝ се доверите?
(% склонни да се доверят)

С най-високо доверие както сред българите, така и сред останалите европейски граждани се ползва Европейският парламент (65%), следван от Европейската комисия (59%).

Зимата на 2009 г. е период на известен спад в доверието на българите към европейските институции (данни от Евробарометър 70.1). Резултатите от пролетта (Евробарометър 71) показват първи индикации за възстановяване на нивата на доверие. Данните от настоящето изследване (Евробарометър 72) сочат утвърждаване на тази тенденция. Стойностите на доверие на българите в институциите на ЕС продължават да растат и достигат най-високи нива от 2007 г. насам.

QA14, QA10. Доверие в Европейския съюз и неговите институции
(% имащи доверие сред българите)

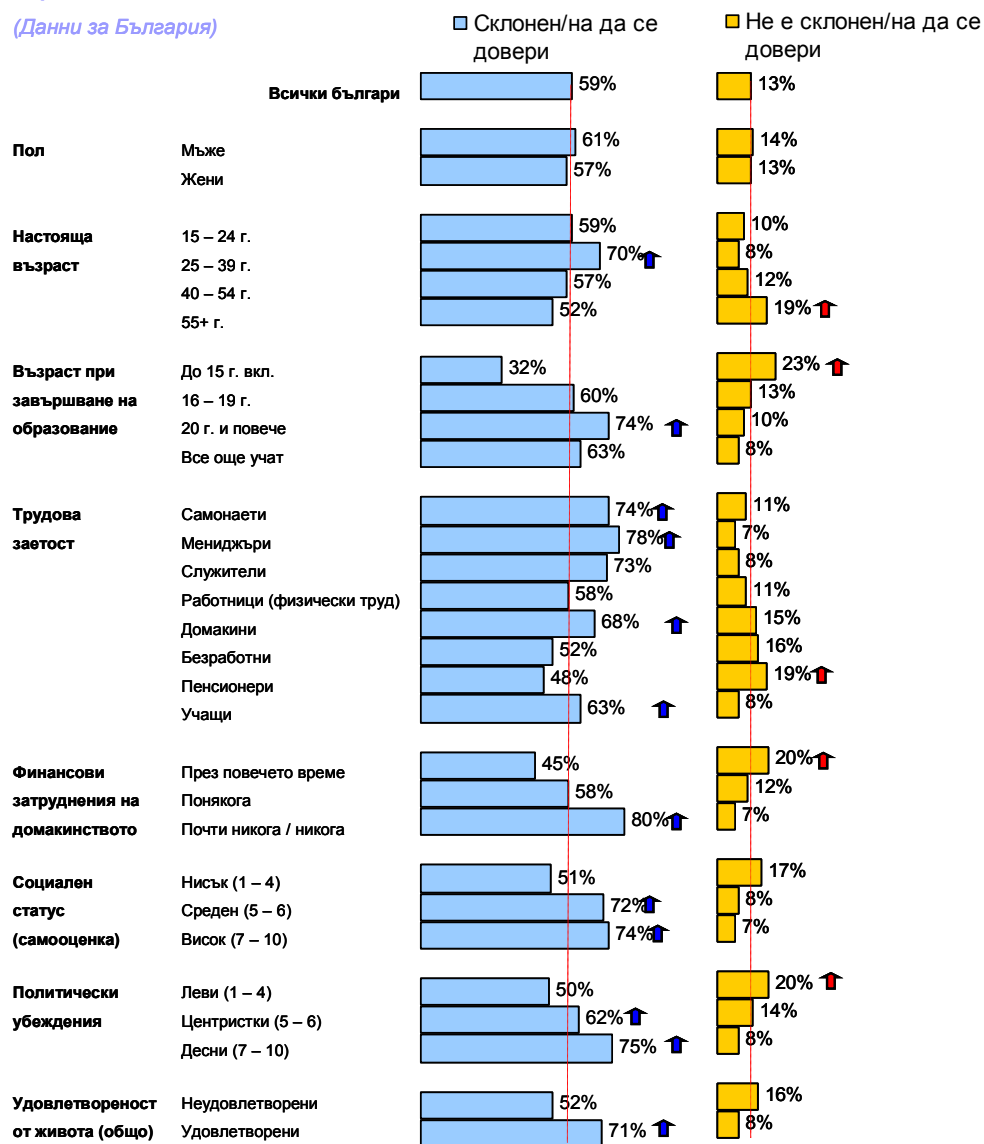
Водещата позиция по отношение на индикатора "декларирано доверие от страна на българските граждани" традиционно е заета от Европейския парламент. Най-висок ръст в абсолютни стойности отчитаме в декларираното доверие към Европейската комисия (7%).

Социално-демографският анализ на представените резултати показва по-високи стойности на доверие към Европейската комисия сред българите във възрастовата група 25-39 години, хората с висше образование и учащите. Над средното доверие декларираят още самонаетите, мениджърите и административните служители, хората определящи социалния статус на домакинствата си като среден или висок. Към тази група спадат също българите с десни политически убеждения и хората, деклариращи общо удовлетворение от живота, който водят.

QA14.2 Дали сте склонен/на да се доверите или не сте склонен/на да се доверите на ... ?

Европейската комисия

(Данни за България)

По-високо от средното за страната недоверие към Европейската комисия изразяват българите с основно и по-ниско образование, пенсионерите, хората с леви политически убеждения, както и българите, чиито домакинства често страдат от финансови затруднения. Трябва обаче да се има предвид, че нивата на заявено недоверие в нито една от тези групи не надвишават 23% и не доминират над отчетеното доверие.

Както бе отбелязано по-горе, делът на българите, деклариращи доверие към Европейската комисия нараства със седем процентни пункта спрямо пролетта на 2009 г. (ЕВ 71.3).

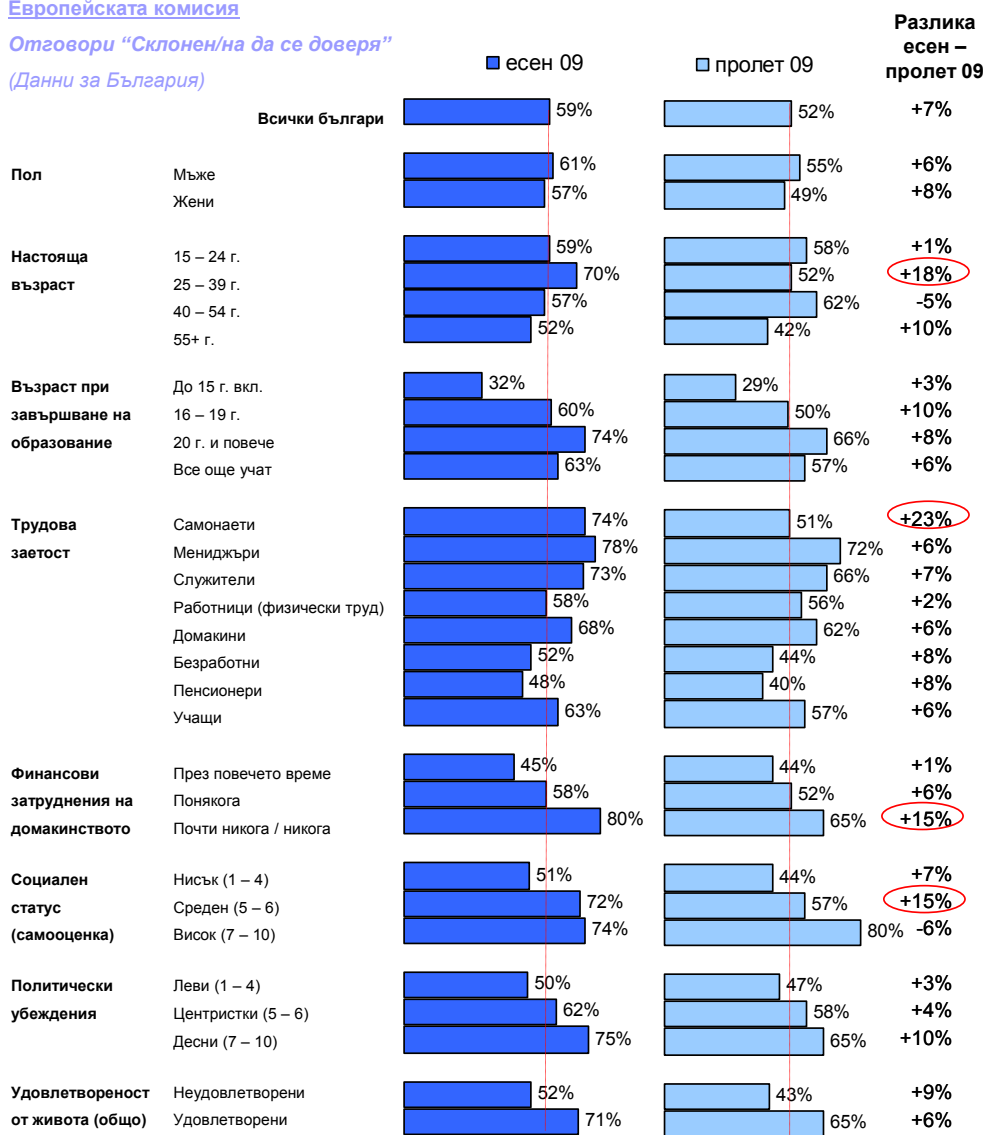
Повишението в декларираното доверие към Европейската комисия е с различна динамика сред различните социално-демографски групи. Отчитаме значителен ръст в стойностите на декларирано доверие сред 25-39 годишните (от 52% в EB71.3 до 70% в EB72.4, т.е. ръст от 18%), както и сред хората, завършили своето образование между 16-19 годишна възраст (ръст от 10 процентни пункта). Доверието на самонаетите българи към ЕК нараства с 23 процентни пункта, значим е и ръстът в доверието на хората, чиито домакинства почти никога не изпитват финансови затруднения. В сравнение с резултатите от пролетта на 2009 г., 15 % повече българи се доверяват на Европейската комисия сред онези, които оценяват социалния си статус като среден.

QA14.2 Дали сте склонен/на да се доверите или не сте склонен/на да се доверите на ... ?

Европейската комисия

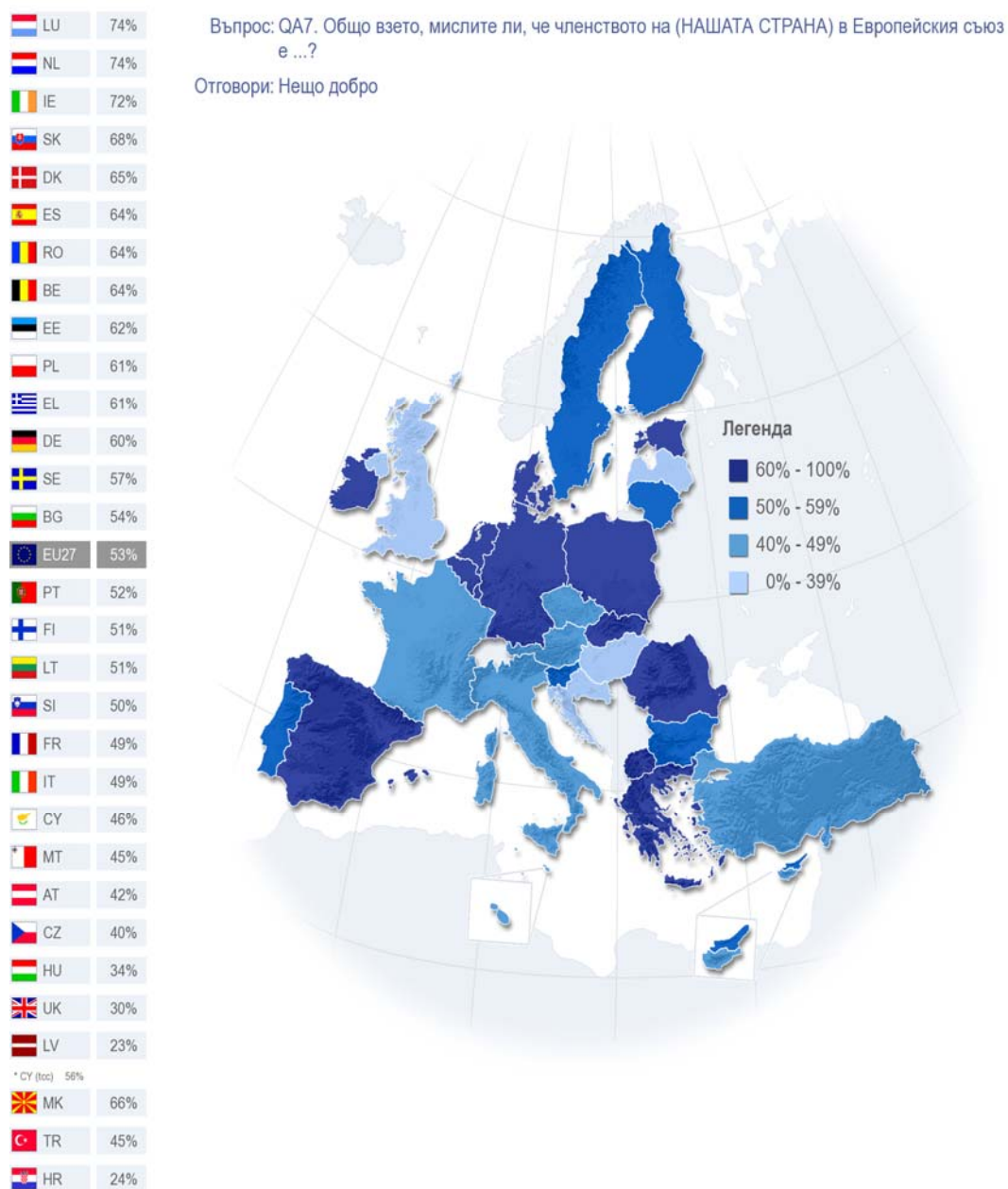
Отговори "Склонен/на да се доверя"

(Данни за България)

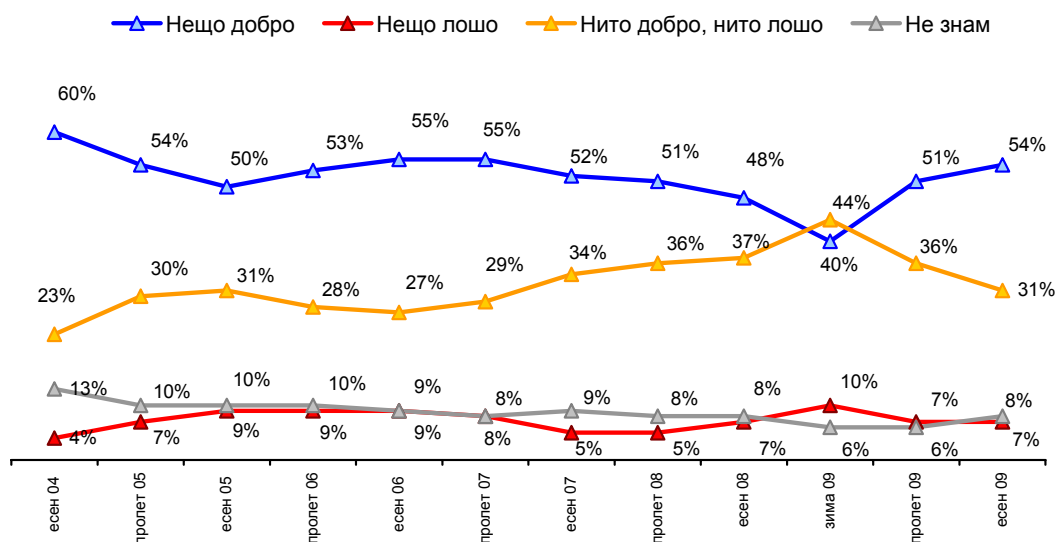
1.3 Обществена подкрепа за членството в ЕС

Преобладаващата част от българските граждани (54%) възприемат членството на страната ни в Европейския съюз като нещо добро. Едва 7% от българите са скептично настроени към членството на България в Европейската общност. Позицията на България по този въпрос е близка до средноевропейското равнище на подкрепа, измерено сред гражданите на ЕС27 (53%).

Повишените негативните оценки към Европейския съюз през зимата на 2009 г, повлияни от газовата криза, замразеното финансиране по някои европейски програми за България и от корупционните скандали, бяха съпътствани от спад в доверието към европейските институции и спад в обществената подкрепа за членството на България в Съюза. През пролетта на 2009 година, обаче, обществените настроения започнаха да възстановяват стойностите си отпреди кризисния период. Нагласите по отношение на подкрепата за членството на страната ни в ЕС са възходящи и в настоящото издание на изследването. Делът на положителните оценки за членството на страната ни е 54 %, стойност сравнима с тези от предприемаческия период.

QA7. Като цяло, смятате ли, че членството на нашата страна в ЕС е ...?
(данни за България)

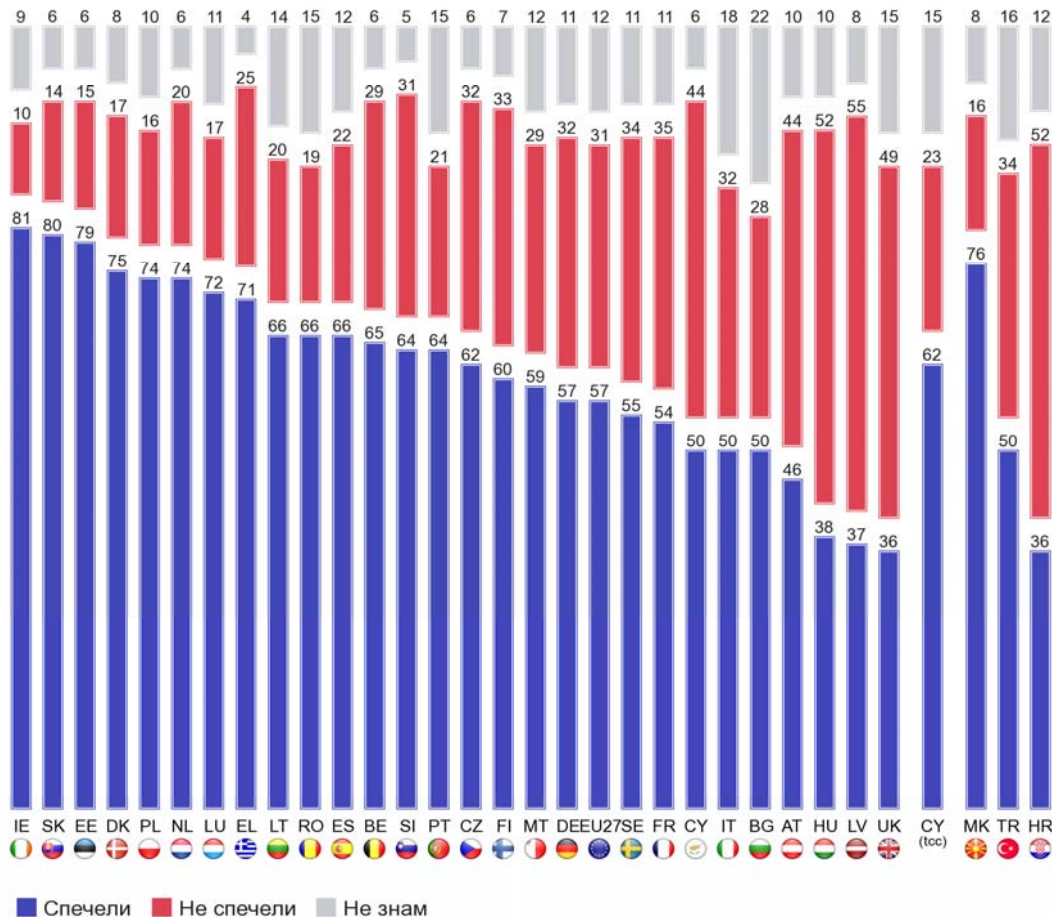

1.4 Ползите от членството в ЕС

Половината от българските граждани са на мнение, че страната ни е спечелила от членството си в Европейския съюз, докато 28% смятат, че България не е спечелила от това, че се присъедини към общото европейско семейство.

Делът на положителните оценки на българите за членството на страната в ЕС по този индикатор е по-нисък от средноевропейското равнище. 57% от жителите на ЕС27 оценяват, че страната им е спечелила от това, че е част от Общността.

QA8. Като се вземат предвид всички обстоятелства, бихте ли казали, че като цяло (НАШАТА СТРАНА) спечели или не спечели от членството в Европейския съюз?

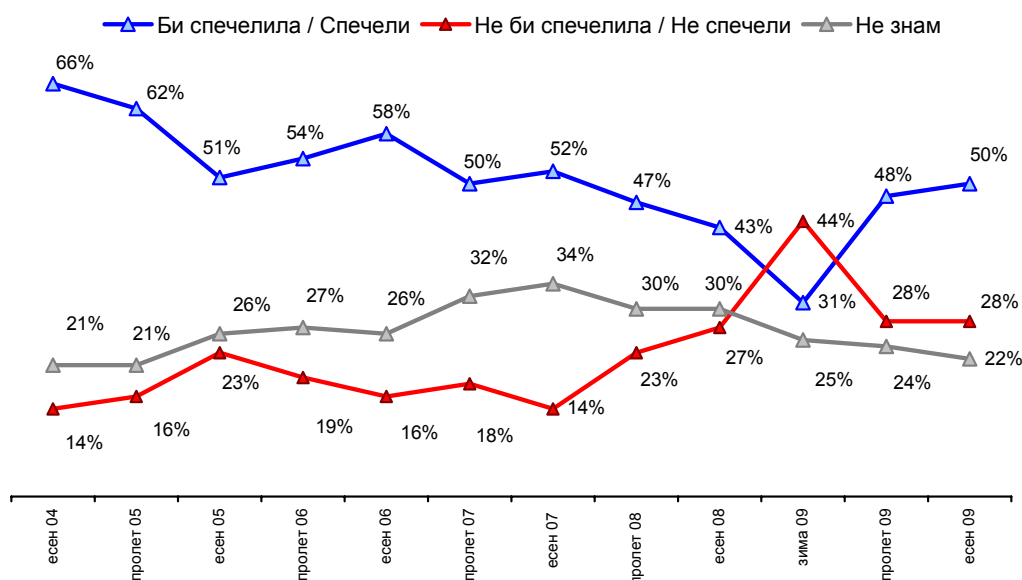

Най-голям дял на жителите оценяващи членството на страната си в ЕС като печелившо откриваме сред анкетираните в Ирландия (81%), Словакия (80%) и Естония (79%). На обратния полюс се намират жителите на Обединеното Кралство, Латвия и Унгария.

Положителните оценки за ползите от членството на страната в Европейския съюз остават по-малко в сравнение с нагласите на средния европейец. Същественото е, че нисходящата тенденция в нагласите, намерила най-силно отражение в резултатите от зимата на 2009г., изглежда вече е преодоляна. Възстановяването на преобладаващо положителните нагласи не само е факт от пролетта на 2009 г., но и се затвърждава през есента, според данните от настоящето издание на изследването.

QA8. Като се вземат предвид всички обстоятелства, бихте ли казали, че като цяло България би спечелила/спечели или не би спечелила/спечели от членството си в ЕС?

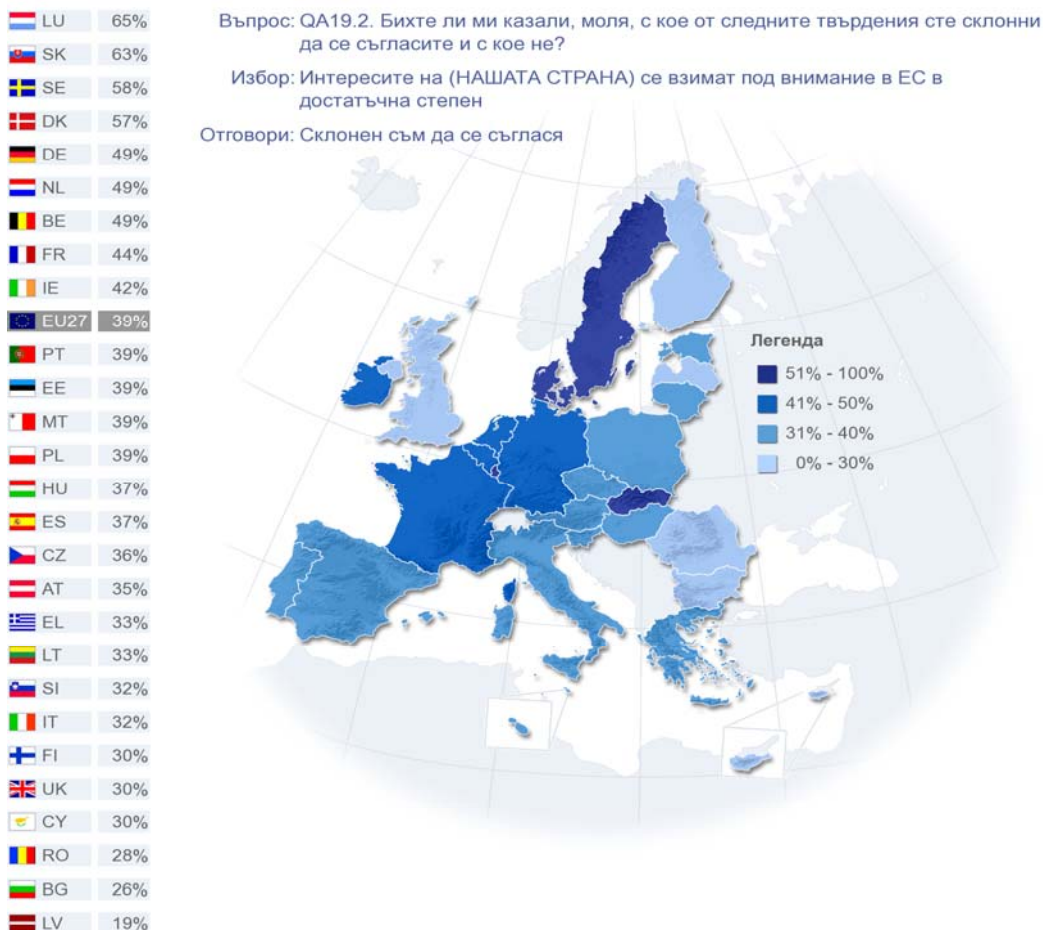

По-висок дял на положителните оценки за резултатите от членството на страната в ЕС изразяват хората с висше образование (63% - „страната ни спечели”), учащите (72%), младите във възрастовата група 15-24 години (61%), хората определящи социалния статус на семействата си като среден (66%) или висок (69%). Страната ни е спечелила от членството си в Европейската общност и според българите с десни политически възгледи (69%).

По-скептични по отношение на този индикатор са безработните българи и пенсионерите. 37% от представителите на тези две групи са на мнение, че страната ни не е спечелила като член на общността. Хората, често изпитващи финансови затруднения също попадат в групата на по-негативно настроените – 42% от тях са на мнение, че България не е спечелила от членството си в ЕС.

1.5 Позицията на България в ЕС. Роля на регионалните и местни власти при вземане на решения от страна на Европейския съюз

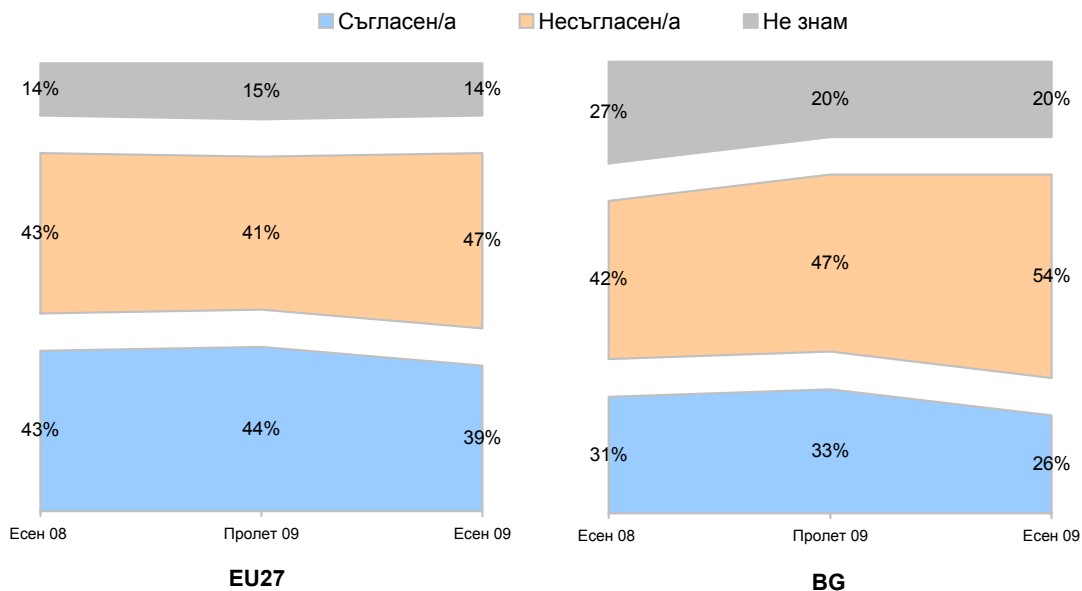
Преобладаващата част от българите не са съгласни с твърдението, че интересите на страната ни се взимат под внимание в достатъчна степен в ЕС. Само около една четвърт са удовлетворени от степента, в която българските интереси се взимат предвид. Мнението на европейските жители като цяло е по-позитивно от изразеното от българите – 39% от жителите на ЕС27 оценяват като достатъчна степента на зачитане на интересите на страните им в ЕС. България заема предпоследното място сред всички страни-членки по този индикатор.

Резултатът регистриран в Румъния е сходен, а след България е единствено Латвия, където едва 19% оценяват степента на зачитане на интересите като достатъчна. На обратния полюс – най-уверени в зачитането на националните им интереси се чувстват жителите на една от най-малките държави в Европейския съюз – Люксембург. След нея се нареждат Словакия, Швеция и Дания.

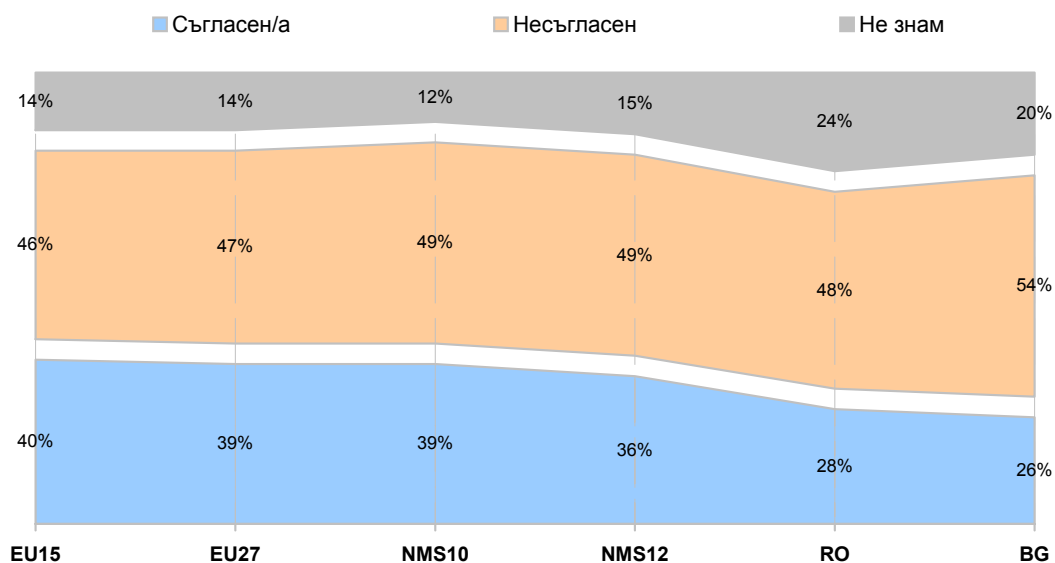
Почти три години членство в Съюза изглежда не са достатъчни на българите да се почувстват значими при взимане на общите европейски решения. Данните по този индикатор остават без значителна промяна спрямо пролетта на 2009 и спрямо есента на 2008 г. с тенденция на леко увеличаване на дела на българите, смятащи, че Европейският съюз не отчита интересите на България в достатъчна степен.

QA19.2. Бихте ли ми казали, моля, с кое от следните твърдения сте склонни да се съгласите и с кое не? Интересите на нашата страна се взимат под внимание в ЕС в достатъчна степен

По-ниската степен на удовлетвореност от зачитането на българските интереси вероятно е свързана с относително краткото членство на България в Евросъюза и в лисата на опит в защитаване на определена позиция на европейско ниво. Съществува тенденция на зависимост между периода на членство на дадена страна в Европейския съюз и степента на увереност на нейните граждани в зачитането на интересите на страната в рамките на Общността. Колкото по-рано една държава се е присъединила към общото европейското семейство, толкова по-уверени са жителите ѝ, че националните им интереси се взимат под внимание в европейската политика.

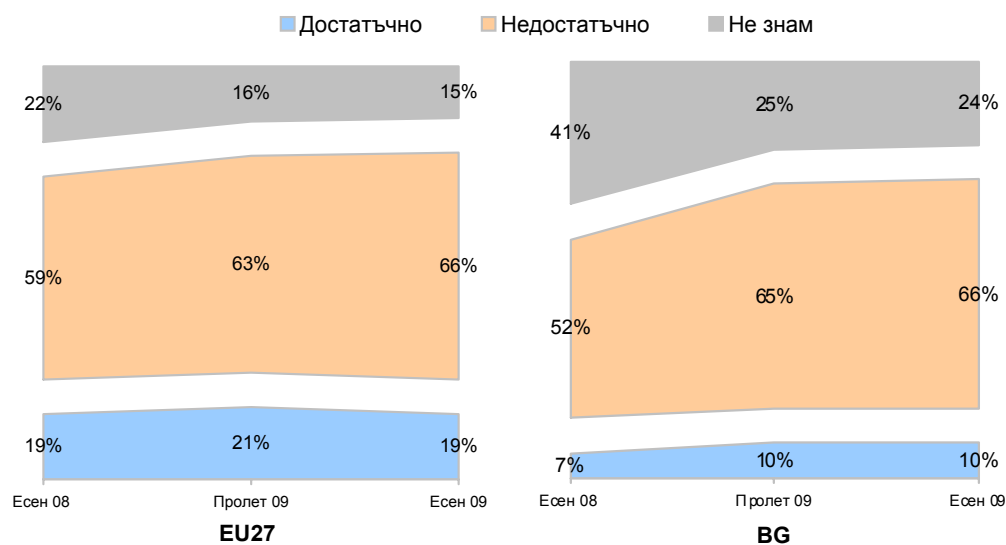
QA19.2. Бихте ли ми казали, моля, с кое от следните твърдения сте склонни да се съгласите и с кое не? Интересите на нашата страна се взимат под внимание в ЕС в достатъчна степен

Степента на увереност в зачитането на националните интереси намалява при по-младите страни-членки на ЕС. Най-ниски резултати по този индикатор регистрираме сред най-новите страни-членки на Съюза – присъединилите се през 2007 г. България и Румъния.

Оценката на българите по отношение на степента на зачитането на регионалните и местни власти в политиката на Европейския съюз остава без съществени промени. Мнозинството (66%) от българските граждани са на мнение, че нуждите и предпочитанията на регионалните и местни власти не се отчитат в достатъчна степен.

QE2. Според Вас, когато се взимат решения за политиката на Европейския съюз, в каква степен се взимат под внимание регионалните и местните власти - достатъчно или недостатъчно?

Едва един от десет от анкетираните в България оценява като достатъчно зачитането на регионалните власти от ЕС. За сравнение, в ЕС27 този дял е близо двойно по-висок – 19%. Същевременно, тежестта на мнението за липсата на достатъчно внимание спрямо местните и регионални власти е също толкова голяма в ЕС 27, колкото и в България – 66% или двама от всеки трима интервюирани.

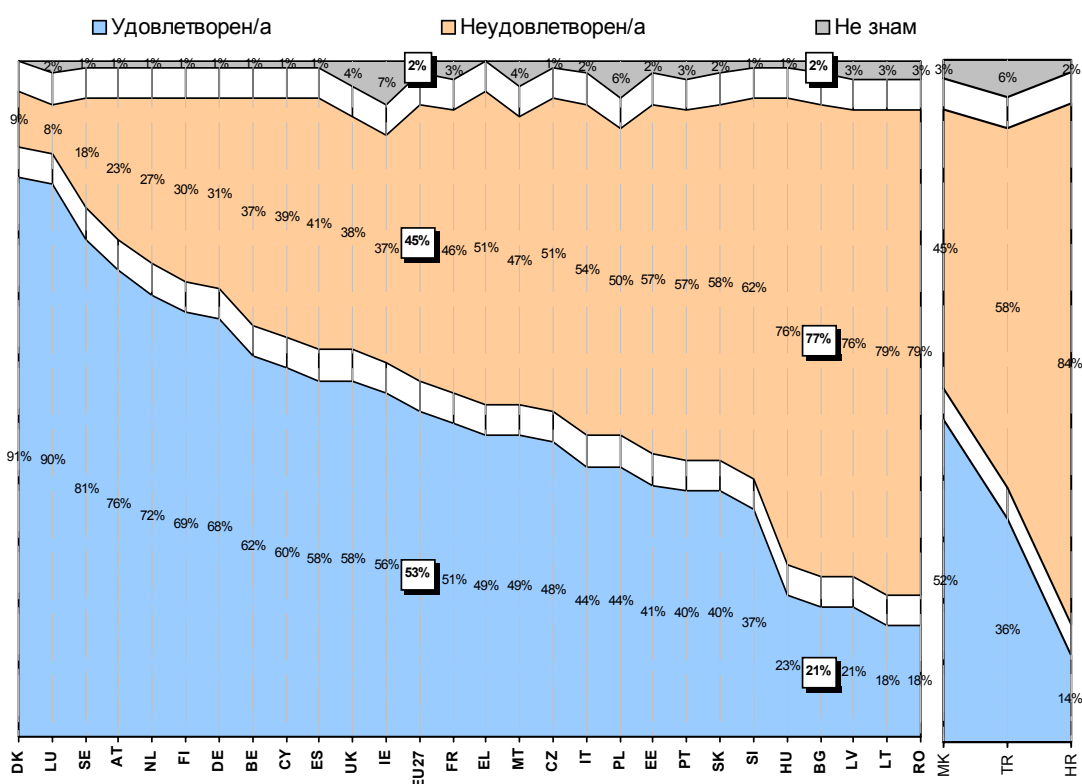
2. Социално-политически нагласи

2.1 Нагласи към начина, по който функционира демокрацията в България и в Европейския съюз

Малко над една пета от българите са удовлетворени от начина, по който функционира демокрацията в България. Този дял е значително по-нисък от средноевропейското равнище. Над половината от европейските граждани (53%) дават положителни оценки за функционирането на демокрацията в страните им. Най-високи оценки регистрираме в Дания (91%), Люксембург (90%) и Швеция (81%). На противоположния полюс, с мнения близки до това на българите са румънците (18%), латвийците (18%) и литовците (21%).

QA18A.

Като цяло, доколко сте удовлетворен/а от начина, по който работи / функционира демокрацията в нашата страна?

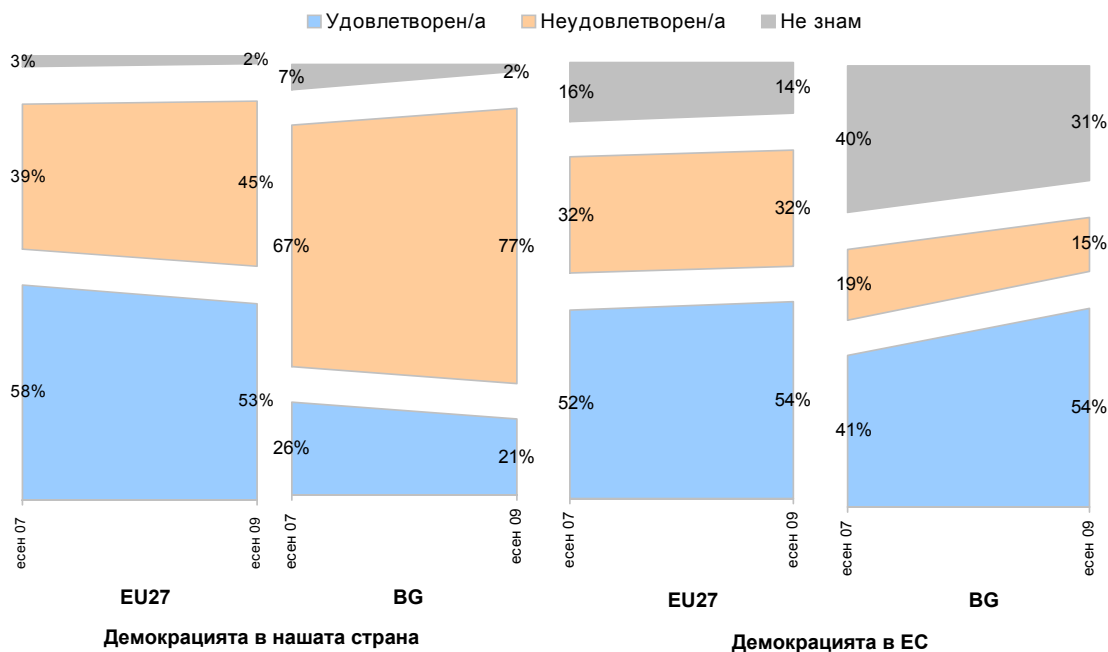

В същото време, българите изглеждат по-скоро удовлетворени от начина, по който демокрацията функционира в рамките на Европейския съюз. Делът на удовлетворените в България е равен на дела на удовлетворените сред ЕС27 – 54%. Делът на неудовлетворените от функционирането на демокрацията в Европа е двойно по-нисък сред българите (15%) в сравнение с европейците като цяло (32%).

Сравнението с резултатите от есента на 2007 г. показва слаб спад (5 %) в удовлетвореността на българите от функционирането на демокрацията в България, но и сериозен ръст (10%) на неудовлетворените от функционирането на демокрацията.

QA18a, b

Като цяло, доколко сте удовлетворен/а от начина, по който работи / функционира демокрацията в нашата страна? А какво ще кажете за начина, по който работи / функционира демокрацията в ЕС?

Нагласите на европейците от ЕС27 по отношение на функционирането на демокрацията в страните им остава без значителни промени – преобладаващо положителни нагласи. Същото се отнася и за удовлетвореността на европейците от функционирането на демокрацията в рамките на Европейския съюз.

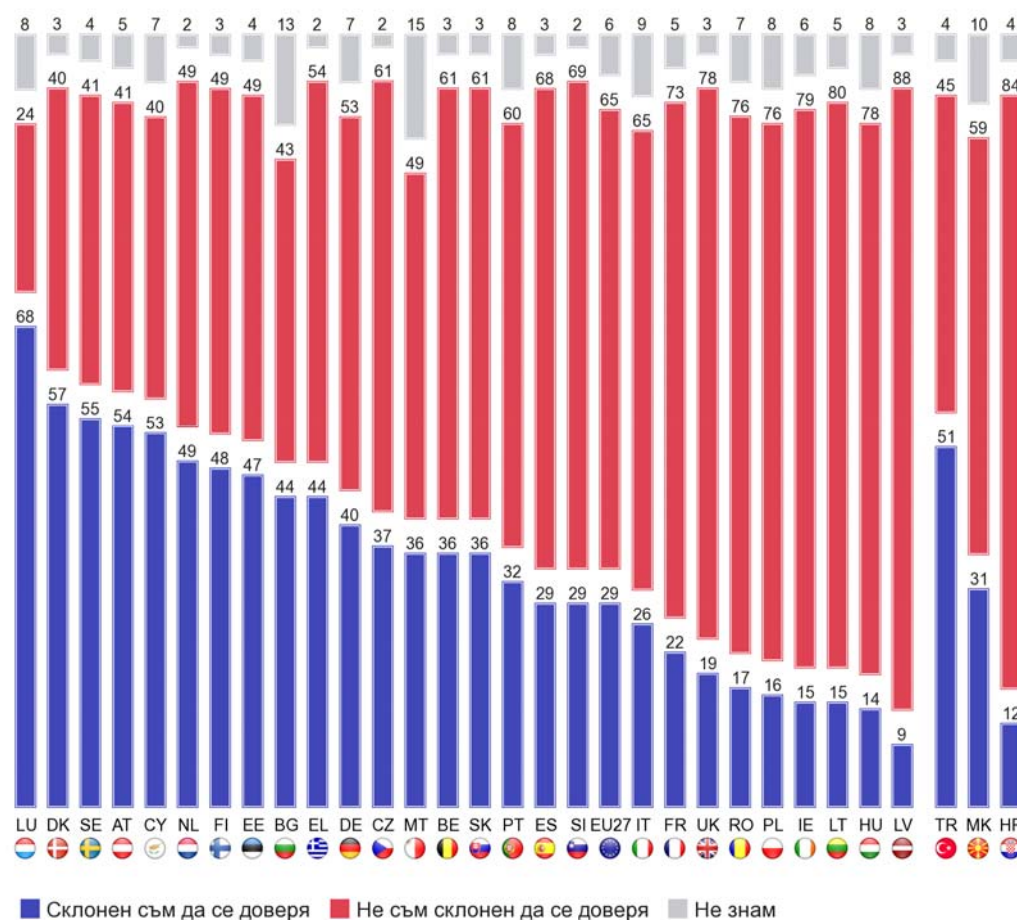
След близо три години членство в Европейския съюз българите са по-уверени, че демокрацията в Европа функционира достатъчно добре. Данните от настоящето изследване показват, че българите са по-позитивно настроени (ръст от 13% в положителните оценки) към функционирането на демокрацията в общото европейско семейство, отколкото близо година след приемането на страната в ЕС (есента на 2007г.).

2.2 Доверие в институциите

Доверието на българите към българските институции традиционно е по-ниско от средноевропейското равнище на доверие към националните институции. Данните от настоящето издание на изследването Евробарометър представляват изключение в тази тенденция. През есента на 2009 година **44% от българите декларира доверие в българското правителство. Този дял е с около 15 % по-висок от резултата регистриран на база ЕС27 и с 27% повече от регистрираното доверие през зимата на 2008г.** Средната стойност на декларираното доверие към националните правителства, отчетена сред жителите на ЕС27 е 29%.

QA10.8. Бих искал/а да ви попитам доколко имате доверие в институциите. За всяка от следните институции, моля кажете, дали сте склонни или не сте склонни да ѝ се доверите?

(НАЦИОНАЛНО) правителство

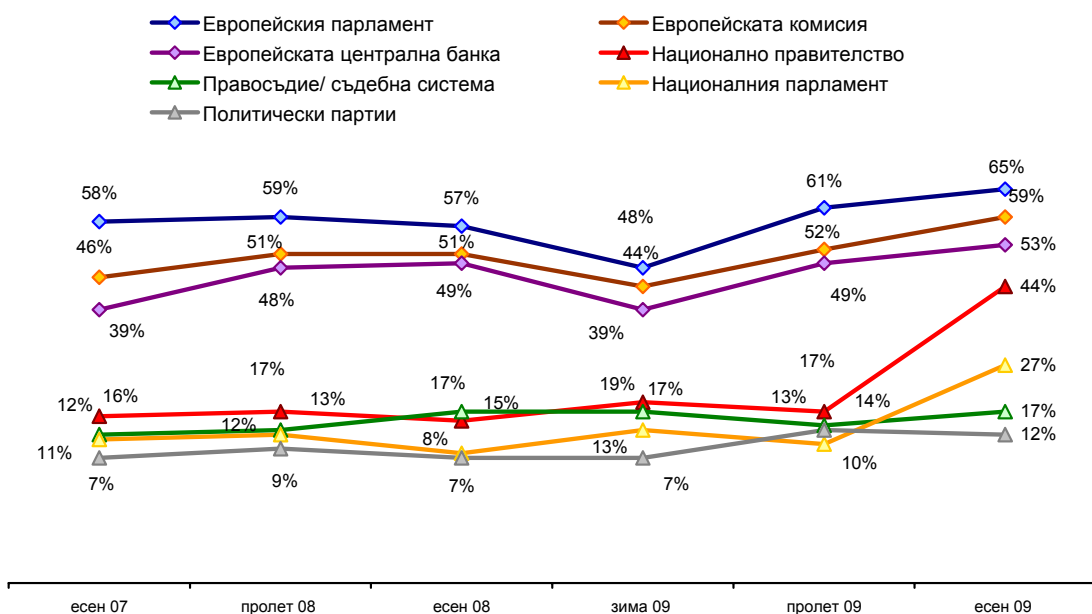

Най-високо доверие в собственото правителство декларираат жителите на Люксембург, Дания и Швеция (55% и повече). Най-критични към управлението на страните си са латвийците, литовците, хърватите и унгарците – процентът на доверие в тези три страни е не повече от 15%.

Встъпването във власт на новото правителство на България оказва значителен ефект върху доверието на българите към институцията. **Новото правителство започва управленския си мандат в условията на високо обществено доверие.** Отчитаме сериозен ръст от 27% в доверието към правителството – от 17% до 44% между пролетта и есента на 2009 г. През есента на 2009 г. регистрираме повишение и в рейтинга на българския парламент. Данните от Евробарометър 72 показват сериозно покачване (17%) в доверието на българите към националния парламент.

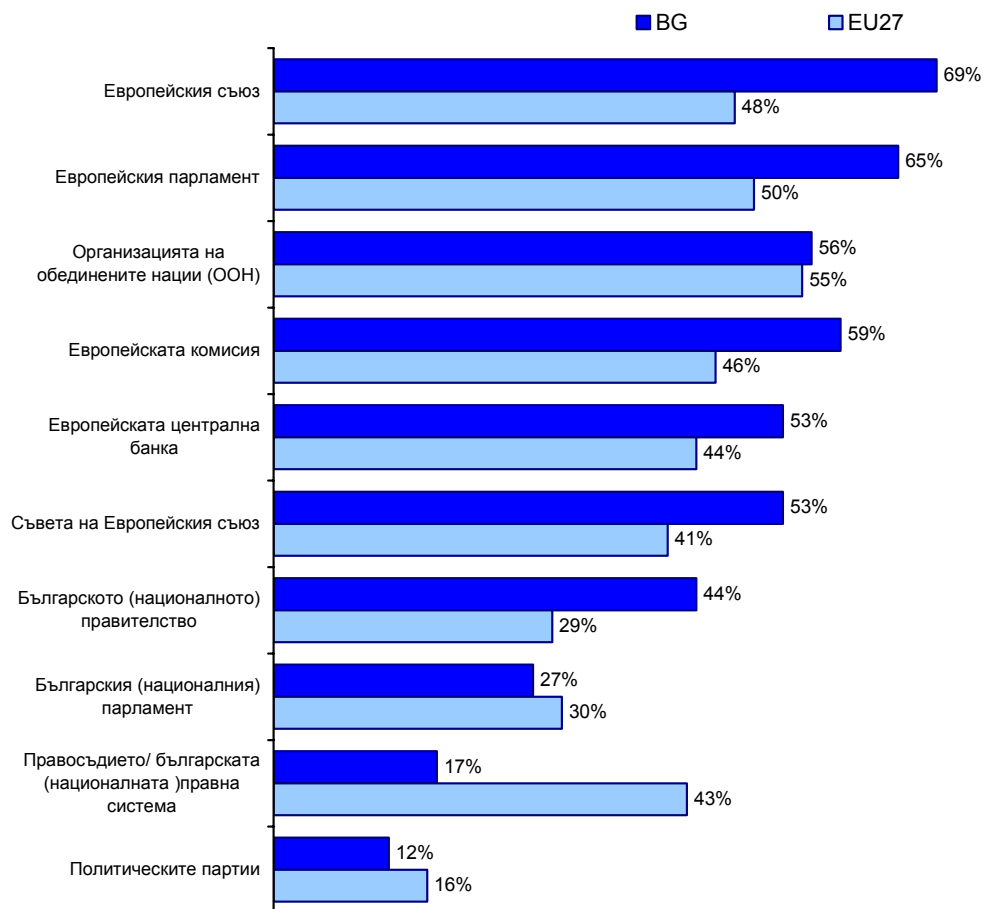
QA10, QA14. Доверие в европейските и българските институции
(% имащи доверие сред българите)

Доверието към правителството и парламента е във възходяща тенденция след парламентарните избори от лятото на 2009 г. Същевременно, доверието в други две основни национални институции – съдебната система и политическите партии - остава без значителни промени спрямо пролетта. Обяснение за тази статичност на фона на покачващото се доверие към правителството и парламента можем да търсим в предположението, че новините свързани с политическите партии или съдебната система не провокират повишаване на доверието в тях. От друга страна, парламентарните избори донесоха усещането за промяна в статуквото и това доведе до повишаване на рейтинга на парламента и правителството.

България дълго време беше една от членките на Европейската общност с голяма разлика в доверието към национални и европейски институции. През есента на 2009г. доверието към българското правителство достига стойности, които са много по-близки до нивата на доверие към европейските институции – 44% декларирано доверие към българското правителство, 59% към Европейската комисия.

QA10, QA14. Доверие в европейските и български институции
 (% склонни да се доверят)

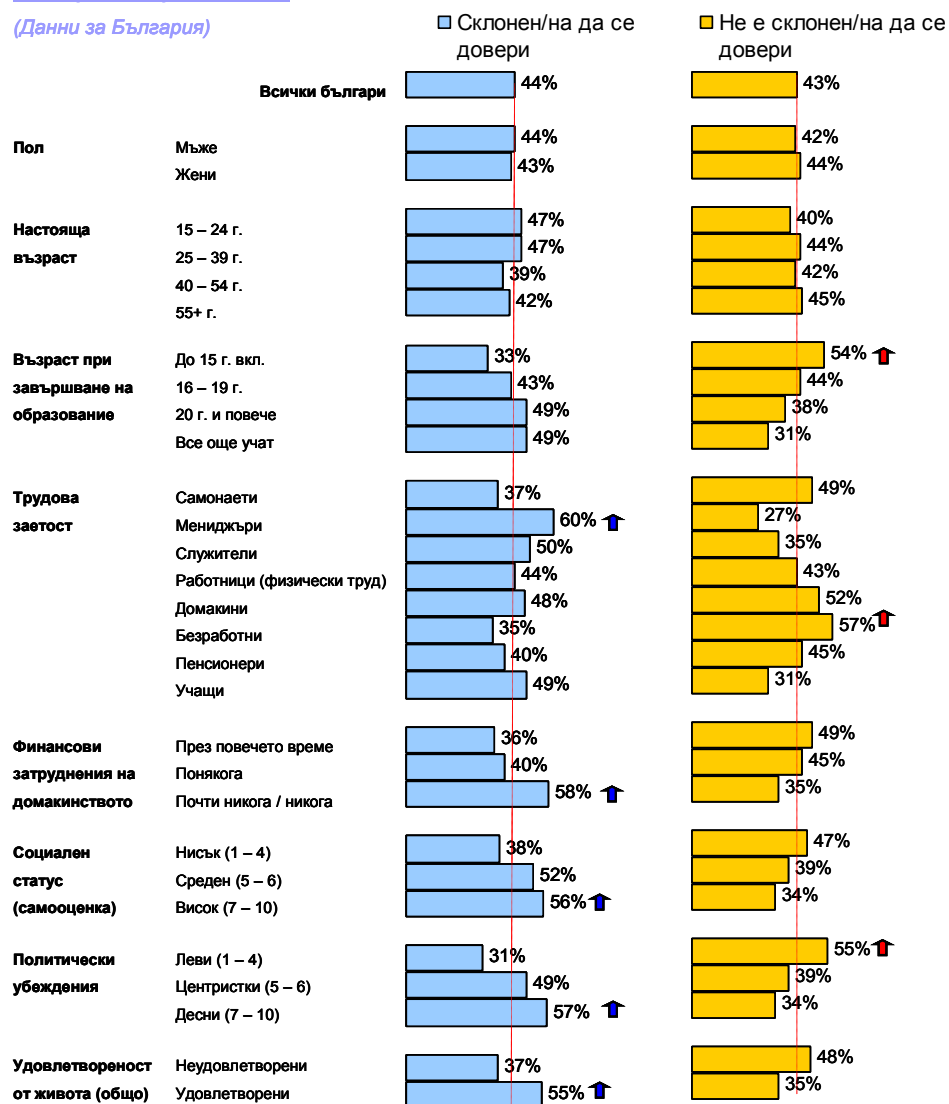
Най-значима разлика в нивата на декларирано доверие наблюдаваме по отношение на съдебната система. Над 40% от европейските граждани заявяват, че имат доверие в правосъдната система на държавите си. България продължава да е значително под средноевропейското равнище по този индикатор – по-малко от 20% от българите са склонни да вярват в българската правосъдна система.

Най-високи стойности на общественото доверие към националното правителство отчитаме сред мениджърите, хората, които оценяват социалния си статус като висок, българите, които почти никога нямат финансови затруднения. Над 55% от представителите на тези групи от обществото заявяват доверие в новото управление на страната. Склонни да се доверят на правителството са и значителна част от учащите се (49%), домакините (48%), както и хората със среден социален статус (52%).

QA10.8. Дали сте склонен/на да се доверите или не сте склонен/на да се доверите на ... ?

Българското правителство

(Данни за България)

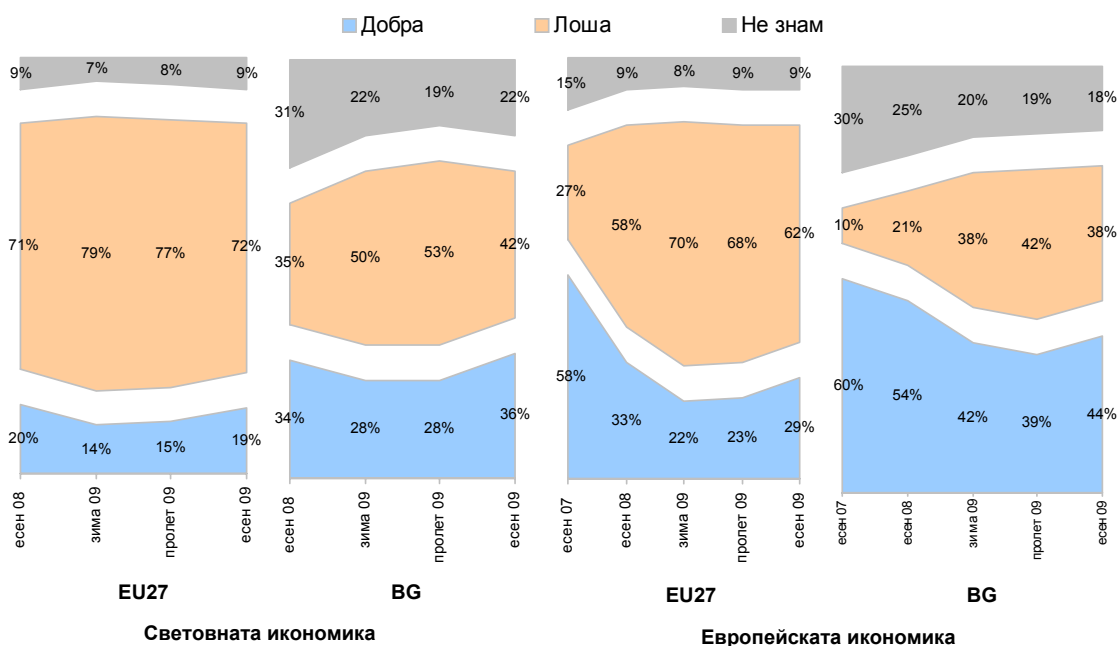
По-скоро скептични към правителството са хората с леви политически убеждения. 55% от тях декларират, че не вярват на новите управляващи. Преобладаваща липса на доверие регистрираме още сред безработните българи и сред хората с основно или по-ниско образование.

2.3 Оценка на състоянието на световната и европейската икономика. Очаквания за развитието в краткосрочен план

Световната икономическа и финансова криза продължава да оказва негативно влияние върху оценките на европейците за състоянието на икономиката. **Мнозинството (72%) от европейците оценяват състоянието на световната икономика като лошо**, а 62% са на мнение, че и европейската икономика е в затруднено положение. **Оценките на българите за световната и европейската икономика традиционно са по-положителни** от средноевропейското равнище и се запазват такива и в настоящето изследване Евробарометър.

Положителните оценки за световната икономика сред българите са почти двойно повече спрямо измереното за ЕС27. 36% от българите дават добра оценка за състоянието на световната икономика, а 44% са на мнение, че и европейската икономика се намира в добро положение. Показателен за увереността на българските граждани във възможностите на Обединена Европа е фактът, че положителните оценки за състоянието на европейската икономика са повече от отрицателните.

QA2A.2, QA2A.3. Как бихте оценили днешната ситуация във всяка от следните области:
европейската/световната икономика

Наблюдаваме слаб ръст в положителните оценки за състоянието на европейската икономика спрямо пролетта на 2009 – 6% на база ЕС27 и 5% сред българските граждани. Нагласите на българите продължават да са по-позитивни от средното ниво, измерено за ЕС27.

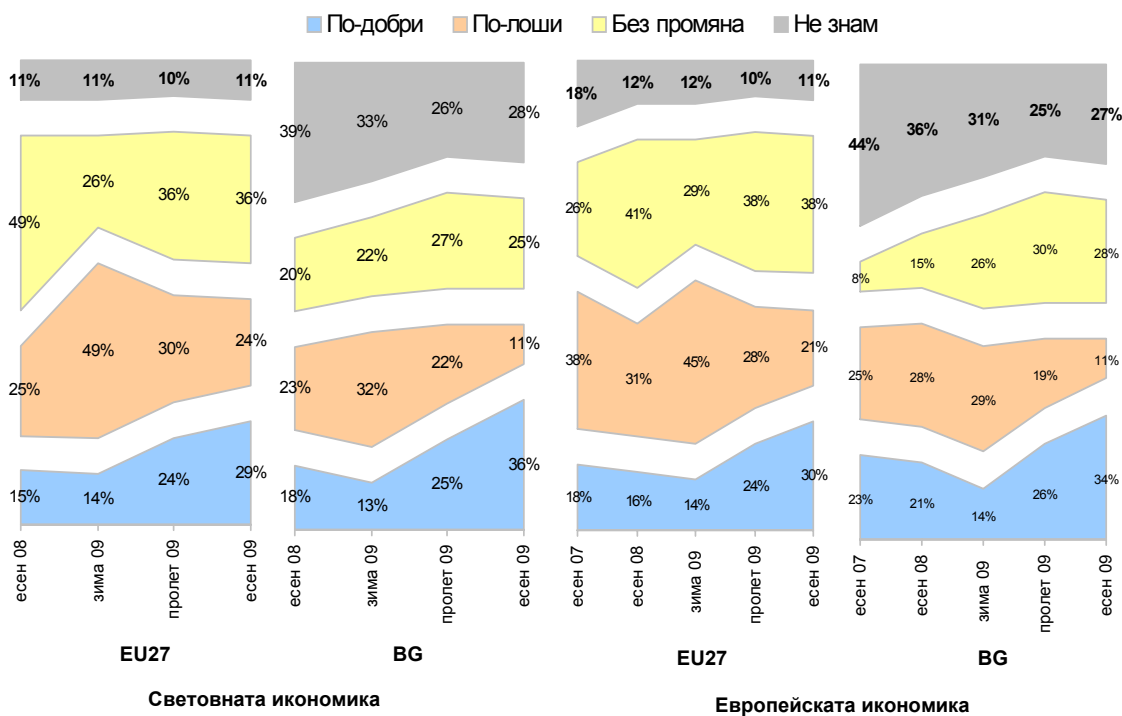
Нараства и тежестта на положителните оценки на българите за състоянието на световната икономика.

Слабото подобряване на оценките за състоянието на световната и европейска икономика се допълва от **ръст в оптимизма за краткосрочното икономическо развитие – както по отношение на световната, така и на европейската икономика**. Надеждите за скорошно преодоляване на световната финансова и икономическа криза са споделени и от българи, и от европейци. Оптимистичните прогнози на европейците за близкото бъдеще се увеличават с 5-6% спрямо пролетта на настоящата година. 29% от европейците са оптимисти за краткосрочното развитие на световната икономика, а 30% са позитивно настроени за развитието на европейската икономика.

Оптимизмът за краткосрочното развитие на световната и европейска икономика се повишава и сред българското население. Ръстът на оптимистичните нагласи сред българите е дори по-висок, отколкото измереният сред жителите на ЕС27. Делът на българите с положителни прогнози за световната икономика нараства с 11% спрямо пролетта на тази година и достига стойност почти три пъти по-висока от измерената през зимата на 2009 г. Над една трета от българите дават оптимистични прогнози за краткосрочното бъдеще на европейската икономика, което е с около 8% повече от пролетта на 2009 г. и с 20 процентни пункта повече от измереното през кризисния период на януари-февруари 2009 г. Делът на песимистите за краткосрочното бъдеще и на европейската и на световната икономика сред българите е 11%.

В последните няколко месеца, авторитетни икономически анализатори отчитат първи индикации за преодоляване на финансовата и икономическа криза. Можем да предположим, че тези новини са повлияли на общественото мнение и на европейските жители като цяло, и на българите в частност и са една от причините за повишения оптимизъм по отношение на краткосрочното бъдеще на икономиката в Европа и света.

QA4A.6, QA4A.7. Какви са очакванията Ви относно предстоящите дванайсет месеца: ще бъдат ли те по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:
европейската/световната икономика

Демографският анализ показва по-голям дял на положителните оценки и оптимистични прогнози за европейската икономика сред най-младите българи на възраст между 15 и 24 години (55% положителни оценки за настоящето състояние и 42% оптимистични прогнози за бъдещето), учащите (63% добри оценки и 48% оптимисти) и висшистите (54% положителни оценки и 48% оптимистични очаквания). В групата на оптимистите за европейската икономика попадат също и мениджърите, както и българите с десни политически убеждения.

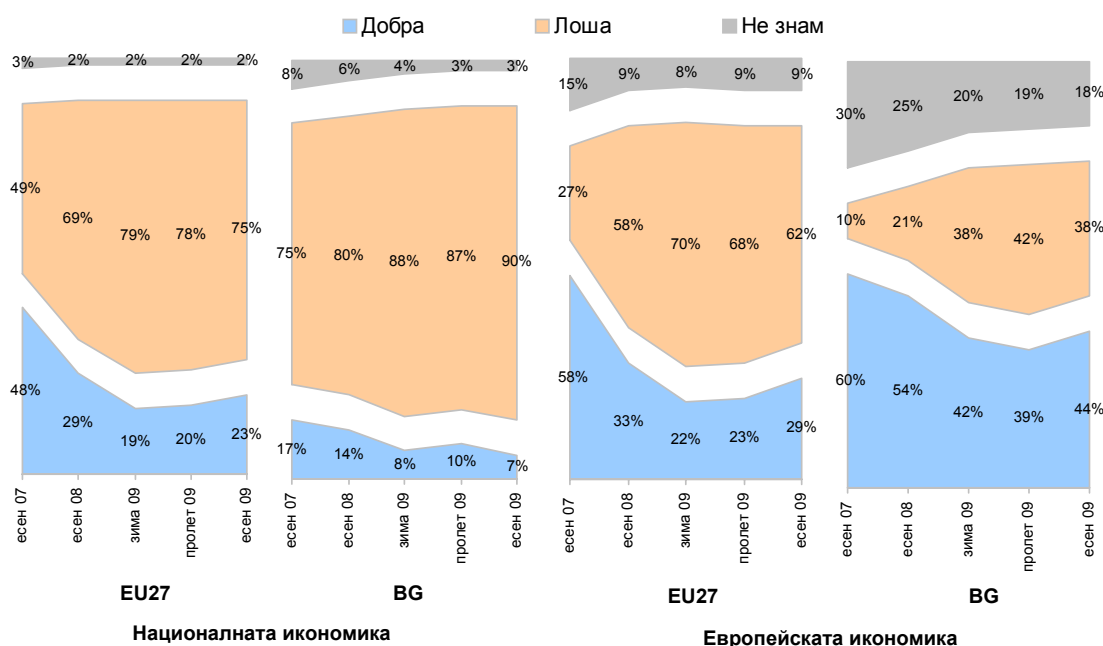
Относително по-силен негативизъм към европейската икономика регистрираме сред жителите на малки градове (46% лоши оценки), работещите физически труд (45%), както и българите с леви политически убеждения (44%). Българите, които дават по-скоро лоши оценки за настоящето състояние на европейската икономика са склонни да споделят и относително по-песимистични очаквания за икономическата ситуация в ЕС в близката една година (17% песимисти сред тази група).

2.4 Оценка за състоянието на българската икономика. Очаквания за краткосрочното развитие на националната икономика

Въпреки слабото повишаване на положителните оценки на европейците за състоянието на европейската икономика, жителите на ЕС продължават да поставят преобладаващо лоши оценки за състоянието на националните си икономики. Три четвърти от европейците оценяват икономическата ситуация в страните си като лоша. За сравнение, негативните оценки за състоянието на европейската икономика са значително по-малко - 62%.

Оценките на българите за националната икономика отново са по-негативни в сравнение с оценките на европейците от ЕС27 – делът на българите, които оценяват състоянието на икономиката в България като лошо е с около 15% над средноевропейското.

QA2A.2, QA2A.1. Как бихте оценили днешната ситуация във всяка от следните области:
европейската/националната икономика

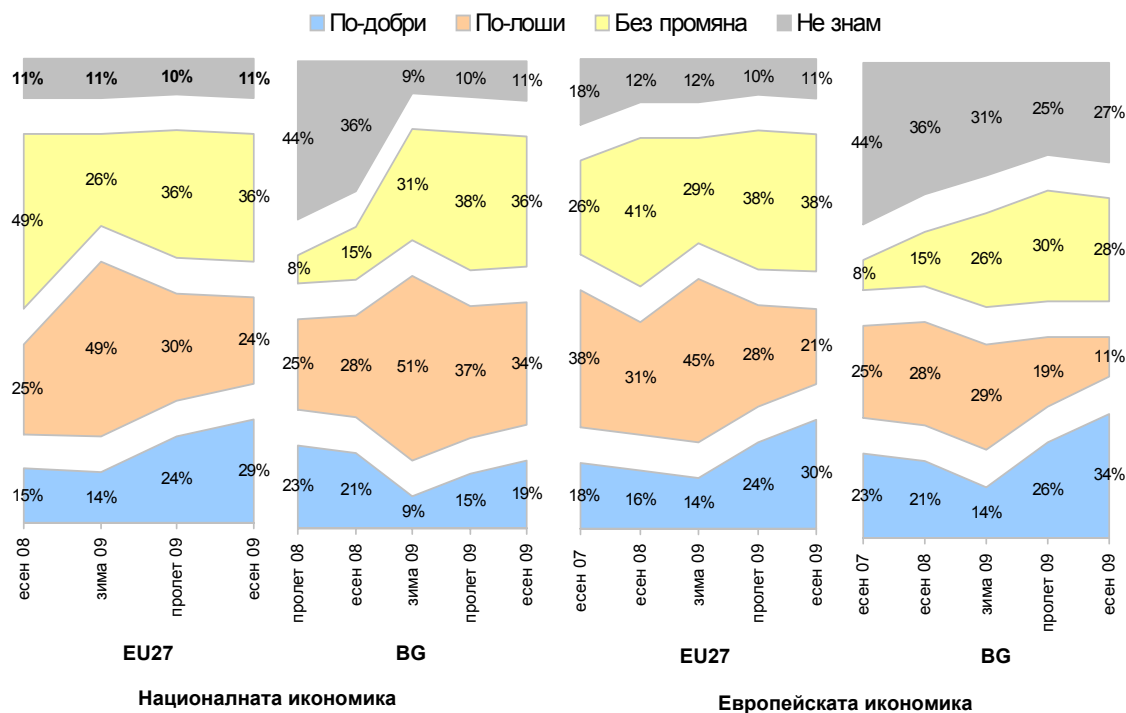
Едва 7% от българите оценяват настоящето състояние на българската икономика като добро. За сравнение, делът на положителните оценки за състоянието на националната икономика на жителите на ЕС27 е 23%. Огромното мнозинство (90%) от българските граждани са на мнение, че икономическата ситуация в страната е трудна.

Въпреки слабото повишаване на позитивните оценки на българите за европейската икономическа ситуация (от 39% на 44%), нагласите за състоянието на икономиката в България остават без значителни промени спрямо пролетта на 2009, а също и спрямо началото на годината. Негативните последици от световната криза изглежда продължават да влияят на общественото мнение в страната, въпреки значително повишеното доверие в правителството.

Прогнозите на европейци и българи относно краткосрочното бъдеще както на световната, така и на европейската икономика са в тенденция на слабо подобряване през есента на 2009г. Подобна е тенденцията в ЕС27 и по отношение на икономическата ситуация в отделните страни. Очакванията на българите за развитието на родната икономика, обаче, изглеждат по-умерени.

QA4A.2, QA4A.6

Какви са очакванията Ви относно предстоящите дванайсет месеца: ще бъдат ли те по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:
националната/ европейската икономика

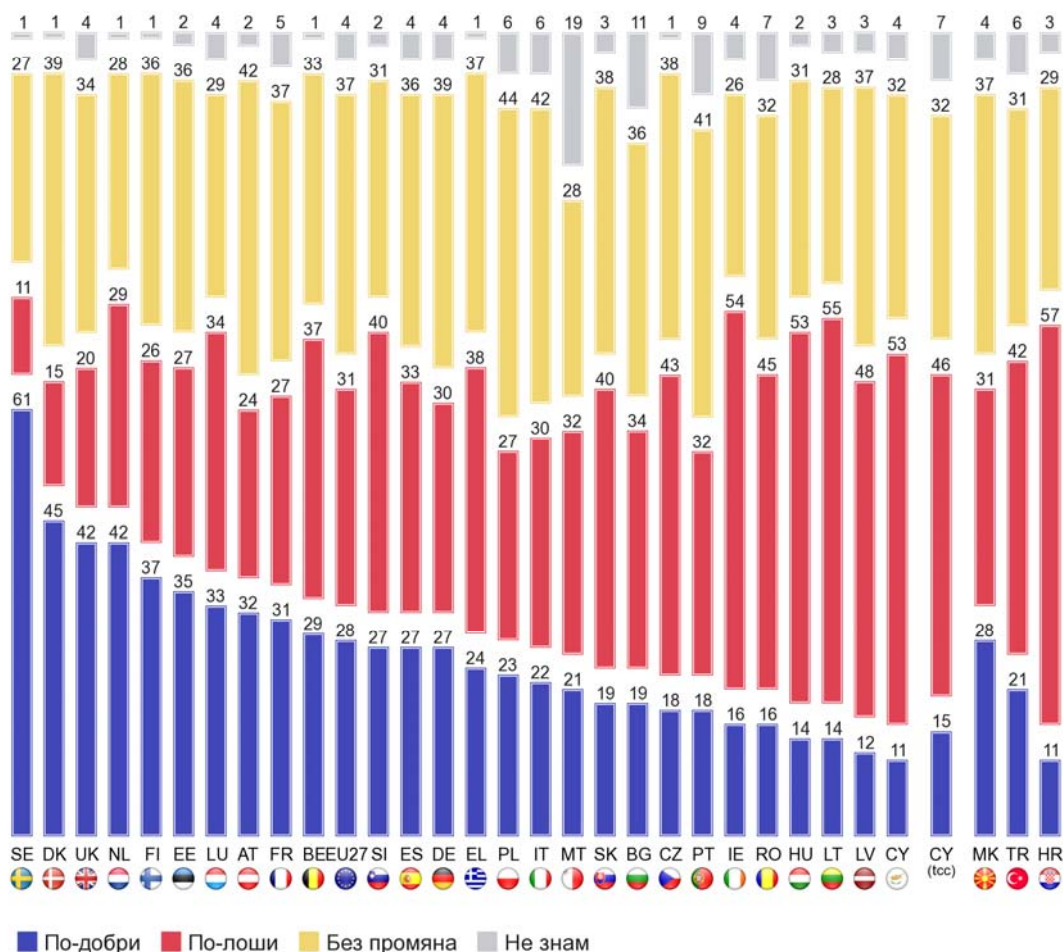

Най-силен оптимизъм за краткосрочното бъдеще на икономическата ситуация в страната декларираат шведите с 61% позитивни оценки. Следват ги датчаните, жителите на Обединеното кралство и Холандия. Най-песимистично настроени са гражданите на Кипър, Литва, Латвия и Унгария.

QA4.2. Какви са очакванията Ви за следващите дванайсет месеца: ще бъдат ли следващите дванайсет месеца по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:

Икономическата ситуация в (НАШАТА СТРАНА)

Учащите българи са най-оптимистично настроени за бъдещето на националната икономика в следващата година. 34% от тях смятат, че ситуацията ще се подобрява. Оптимисти са и младите хора в страната, както и хората с десни политически възгледи. Една трета (32%) от най-младите българи на възраст 15-24 години и над една четвърт (26%) от българите с десни убеждения са оптимисти за бъдещето на българската икономика в следващите дванайсет месеца. Съществува и пряка връзка между оценките за настоящето състояние на икономиката и очакванията за развитието ѝ в бъдеще. 45% от българите, които поставят добра оценка на икономиката ни днес са оптимисти и за бъдещето ѝ в краткосрочен план.

Относително по-силен песимизъм за бъдещето на икономиката на България регистрираме сред хората с основно или по-ниско образование (39% песимистични очаквания), сред безработните (40% песимисти) и сред работещите ръчен физически труд (39%). Българите с леви политически убеждения също спадат към тази група с 42% негативни прогнози.

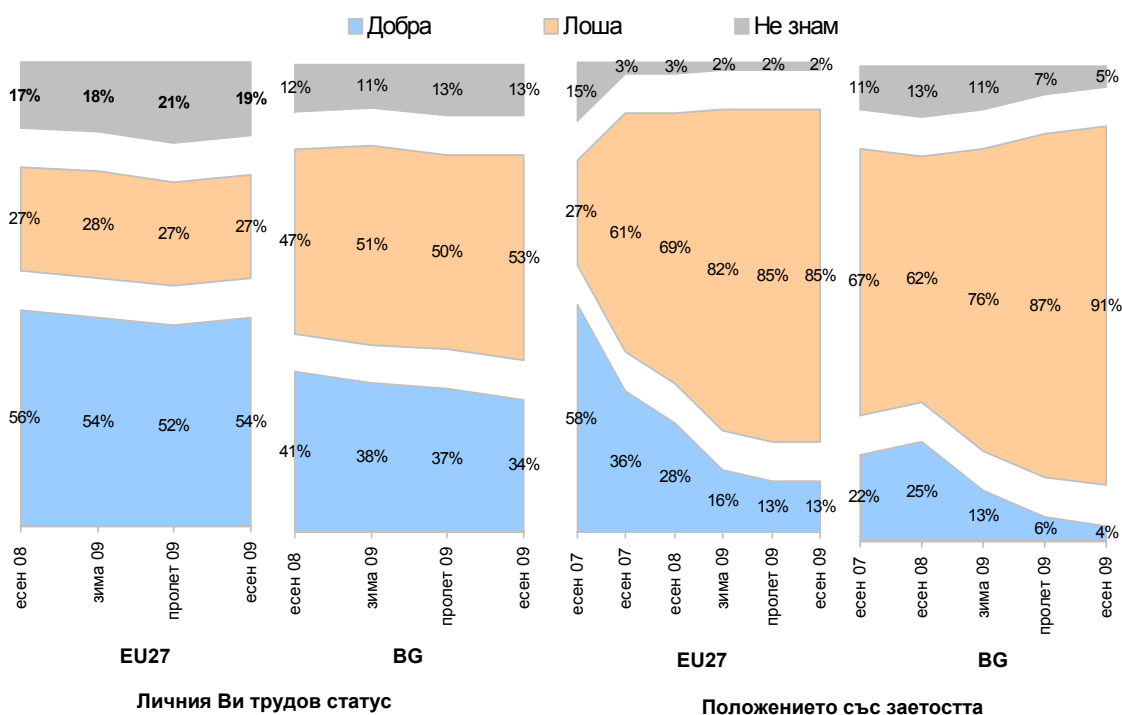
2.5 Състояние и очаквания за развитието на трудовия пазар в България и Европа

Над половината от европейските граждани поставят положителна оценка на настоящия си личен трудов статус. Този дял сред българите е значително по-нисък – 34%, а и негативните оценки са споделени от повече от половината от анкетираните в България.

Оценките на българите за личния им трудов статус са по-позитивни, отколкото оценките за ситуацията със заетостта в страната. Огромното мнозинство (91%) от българските граждани смятат, че трудовият пазар в страната е в лошо състояние, а делът на положителните оценки е едва 4%. За сравнение - оценките на европейците за положението със заетостта в страните им са в стабилна тенденция на влошаване още от есента на 2007 г., а нагласите на българите започват да се влошават от есента на 2008 г. Само за една година положителните оценки за ситуацията със заетостта в България са намалели с над 20 процентни пункта.

QA2A.6, QA2A.4. Как бихте оценили днешната ситуация във всяка от следните области:

Положението със заетостта в нашата страна / Личния Ви трудов статус

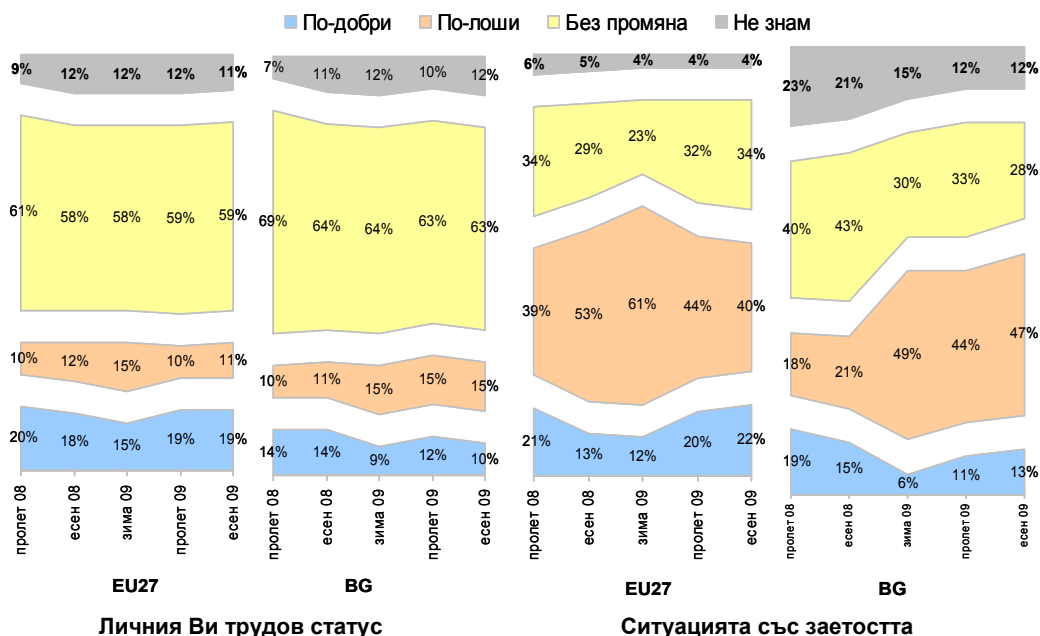
Преобладаващата нагласа и сред европейците и сред българите е за влошаване на ситуацията със заетостта в предстоящите дванайсет месеца. На това мнение са 47% от българите и 40% от жителите на ЕС27.

Що се отнася до личния трудов статус, сред анкетираните и от България и от Европейския съюз като цяло преобладава нагласата, че положението ще се запази без промяна в близките дванайсет месеца. Делът на оптимистите, смятащи, че личният им трудов статус ще се подобри е почти двойно по-висок сред европейците (19%), отколкото сред българите (10%).

QA4A.4, QA4A.5

Какви са очакванията Ви относно предстоящите дванайсет месеца: ще бъдат ли те по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:

Ситуацията със заетостта в страната / Личния Ви трудов статус

Очакванията на българи и европейци за краткосрочното развитие на трудовия пазар остават без значителни промени в сравнение с пролетта на 2009 г.

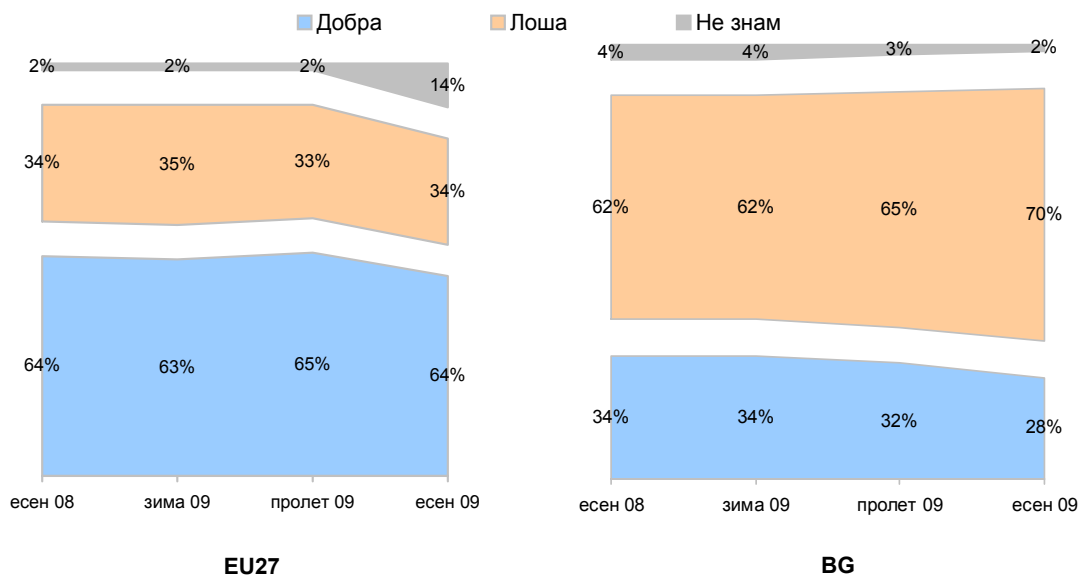
Най-оптимистично настроените българи по отношение на ситуацията със заетостта в България са учащите (24% оптимисти), хората между 15 и 24 години (22%), хората, които самооценяват социалния си статус като висок (21%).

По-силни песимистични настроения спрямо развитието на трудовия пазар в страната регистрираме сред хората на възраст 25-39 години (52% песимистични очаквания), самонаетите (52%), работниците ръчен физически труд, както и хората с леви политически убеждения (53% песимисти).

2.6 Финансова ситуация на домакинството – оценки и очаквания

Над 60% от европейците оценяват настоящата финансовата ситуация на домакинствата си като добра, а около една трета поставят негативни оценки. Данните за България на практика са „обърнати” – над две трети от българите заявяват, че семейството им се намира във **финансово затруднение**, а удовлетворените от финансовия статус на своите домакинства са по-малко от една трета.

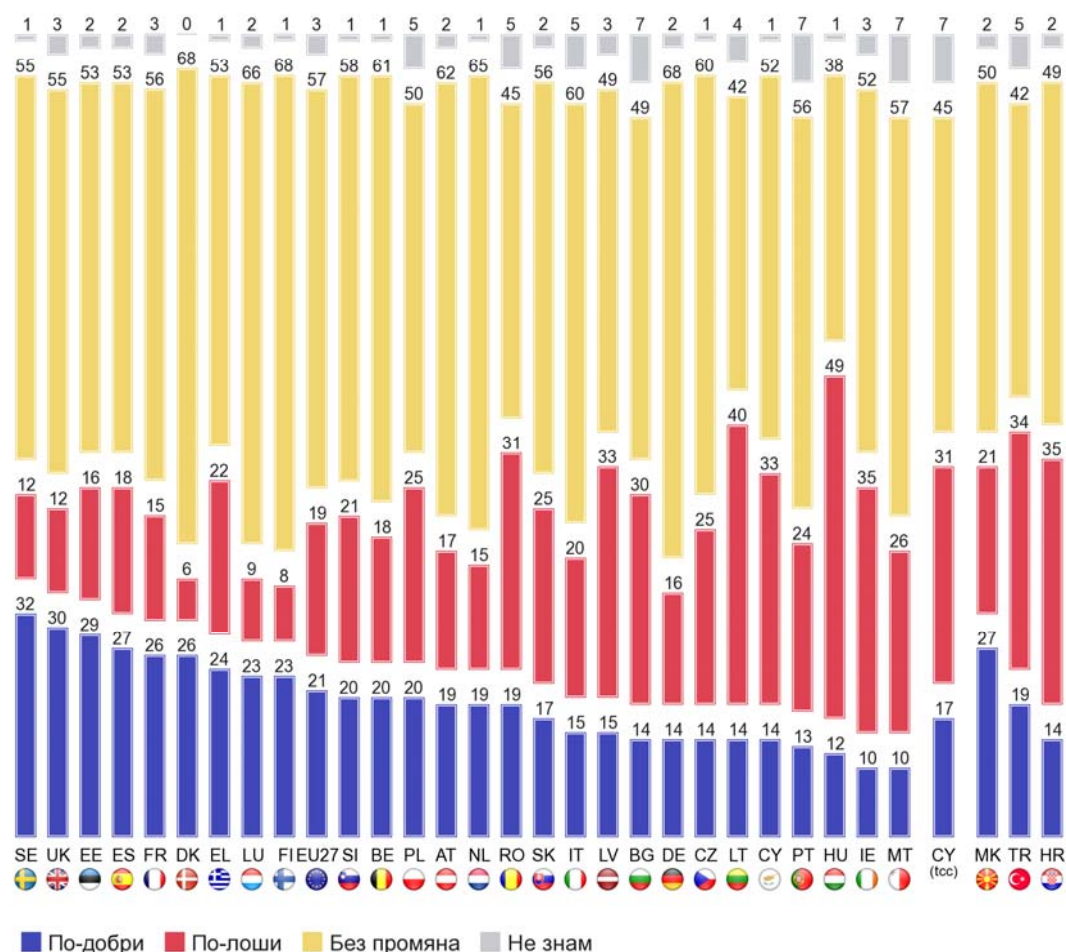
Qa2a,5 Как бихте оценили днешната ситуация във всяка от следните области:
Финансовата ситуация на Вашето домакинство

Данните, които регистрираме по този индикатор, и сред европейците, и сред българите, остават без значителни изменения от есента на 2008 г. досега. Оценките за финансовата ситуация на домакинствата остават относително стабилни, независимо от промените в икономическата среда.

QA4.3. Какви са очакванията Ви за следващите дванайсет месеца: ще бъдат ли следващите дванайсет месеца по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:

Финансовото положение на вашето домакинство

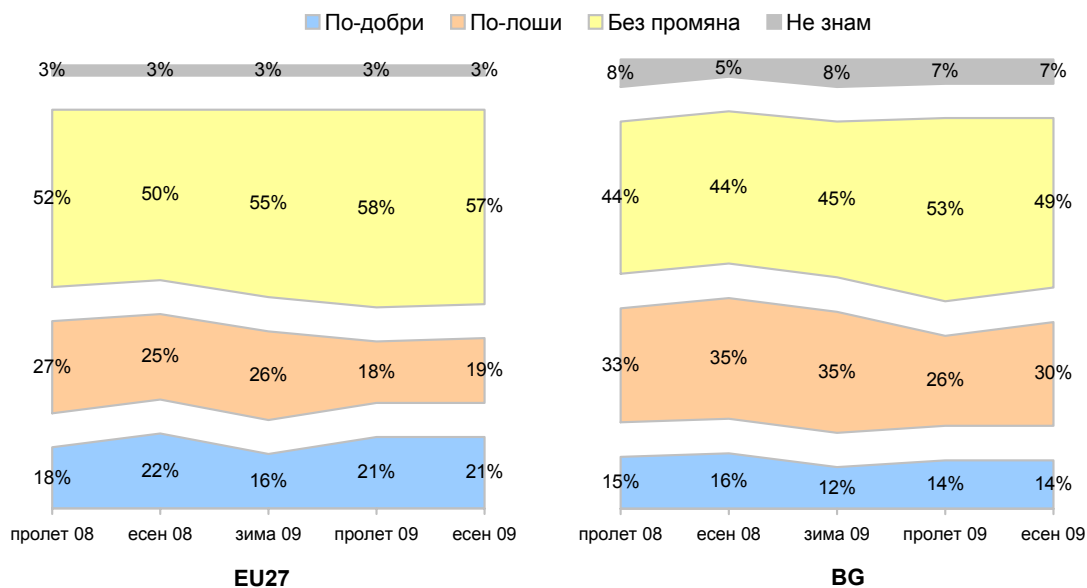

Една трета от населението на Швеция очаква подобрене на финансовото положение на домакинствата си в близките дванайсет месеца. Те са и най-оптимистично настроената нация що се отнася до бъдещото положение на семействата. С подобни прогнози са и гражданите на Обединеното Кралство и Естония.

Най-притеснени от бъдещето са унгарците – 49% от тях очакват влошаване на финансовото положение на семействата си в близката една година. Най-ниско ниво на оптимизъм (10%) декларираат анкетираните в Малта и Ирландия.

България се намира под средноевропейското равнище по отношение на очакванията за финансовото положение на домакинствата в следващите дванайсет месеца. 14% от българите очакват подобрене, срещу 21% сред жителите на ЕС27 като цяло, а песимистите сред жителите на нашата страна са 30% (19% за ЕС27).

QA4.3. Какви са очакванията Ви относно предстоящите дванайсет месеца: ще бъдат ли по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:
Финансовата ситуация в домакинството Ви

Очакванията на европейските и българските граждани по отношение на финансовата ситуация на домакинствата в следващите дванайсет месеца остават непроменени от пролетта на 2008 г., с преобладаващата нагласа, че състоянието на домакинствата ще остане без сериозни промени. Тази стабилност на очакванията предполага увереност в собствените способности и в стабилността на семейните бюджети дори в ситуацията на световна криза, стагнация и опасност от безработица.

Относително по-силен оптимизъм за бъдещото финансово състояние на домакинствата проявяват учащите (32% оптимизъм), българите на възраст 15-24 г. (27% оптимисти) и хората, които оценяват материалния статус на домакинствата си като среден или висок.

По-притеснени за бъдещето са хората с основно или по-ниско образование (43% песимистични прогнози), работещите ръчен физически труд (36% песимисти) и безработните (38% негативни очаквания). В тази група попадат и българите с леви политически убеждения – 40% от тях очакват финансовото положение на домакинствата им да се влоши в следващата една година.

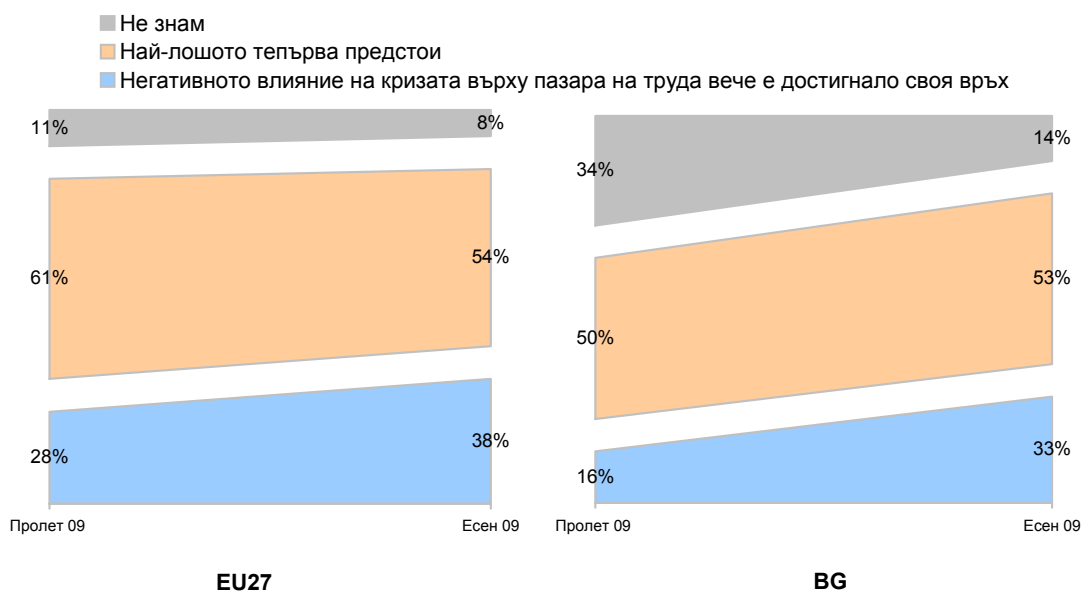
3. Нагласи и очаквания свързани със световната икономическа и финансова криза

3.1 Оценки за влиянието на икономическата криза върху пазара на труда и върху статуса на домакинствата

Над половината от гражданите на Европейския съюз, както и българите, са на мнение, че най-лошото от световната криза, що се отнася до негативните последици върху пазара на труда, все още предстои.

Очакванията на българите във връзка с влиянието на кризата върху трудовия пазар са подобни на регистрираните в ЕС27. Една трета от българските граждани са на мнение, че кризата на пазара на труда е достигнала своя връх, докато преобладаващата част очакват задълбочаване на проблемите в бъдеще.

QC1. Кое от двете мнения е по-близко до Вашето ?

Въпреки преимуществено негативните очаквания регистрираме намаляване на опасенията на европейците във връзка със ситуацията на трудовите пазари. Увеличава се делът на европейските граждани, които смятат, че кризата на пазара на труда е достигнала своя връх и предстои подобрене.

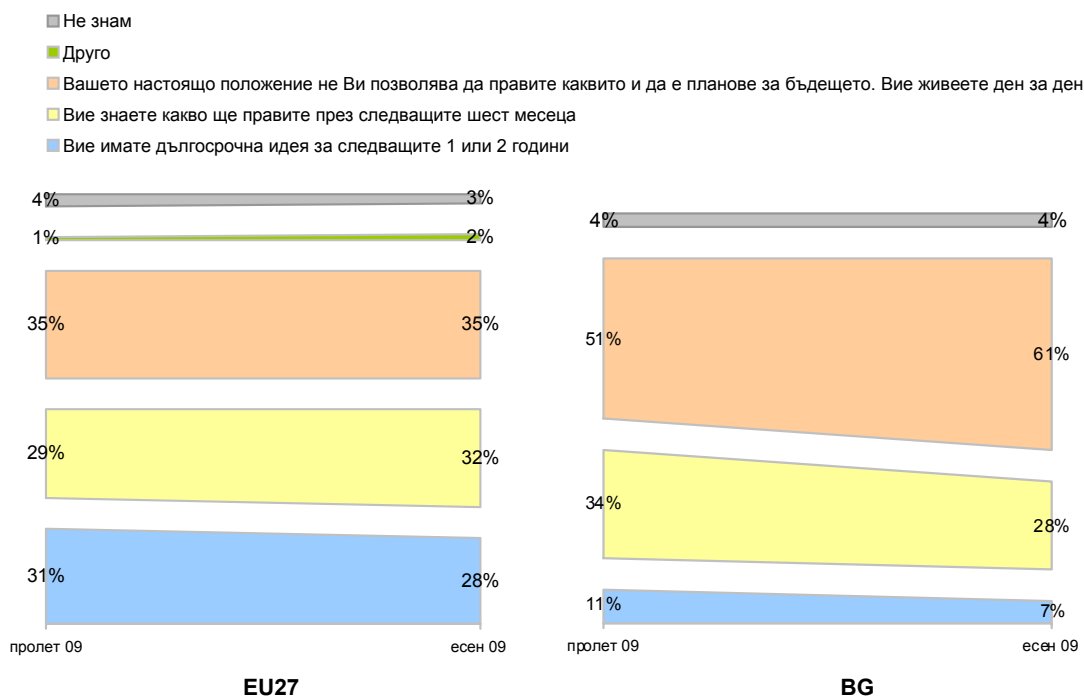
Двойно повече българи, отколкото през пролетта на 2009 г. са на мнение, че най-лошото от кризата вече е факт. Въпреки това, делът на българите очакващи по-нататъшно влошаване на ситуацията на трудовия пазар се запазва почти без промяна спрямо пролетта на 2009.

В Европа делът на песимистично настроените граждани спада с близо 7% спрямо пролетта на 2009 г. за сметка на увеличение на дела на хората, които смятат, че кризата на пазара на труда е достигнала върха си.

Освен негативните ефекти върху пазара на труда, последиците от световната финансова и икономическа криза оказват влияние и върху усещането за дългосрочна стабилност на домакинствата. **Мнозинството от българите (61%)** заявяват, че домакинствата им **живеят ден за ден** и не са в състояние да правят планове за бъдещето. Делът на тези домакинства се е увеличил с десет процентни пункта спрямо пролетта на 2009 г., а процентът на семействата, които могат да правят планове за краткосрочното бъдеще е намалял с близо 6%.

Световната финансова и икономическа криза влияе на способността за планиране не само на българите, но и на европейците. 35% от европейските домакинства заявяват, че живеят ден за ден, а делът на дългосрочно планиращите европейски семейства е 28%. Едва 7% от българите заявяват, че домакинствата им имат дългосрочен план за следващите една-две години.

QC2. Кое от следните твърдения най-добре отразява положението, в което се намира Вашето домакинство?

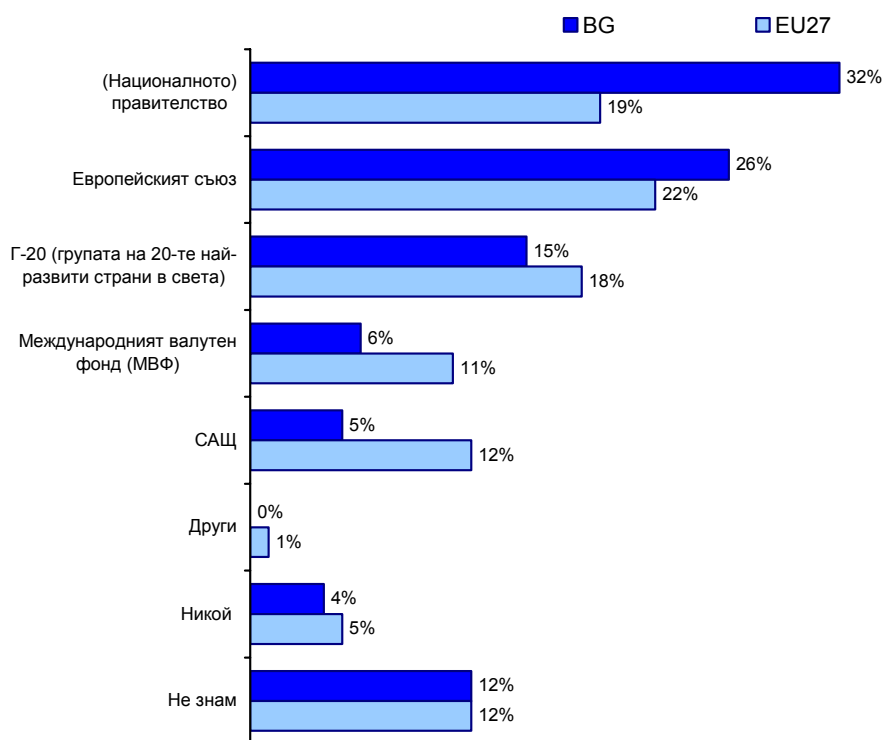

3.2 Институции с най-големи способности за справяне с последствията от икономическата криза

Правителството на страната е институцията, на която българите възлагат най-големи надежди за справяне с негативните последствия от финансовата и икономическа криза. На второ място според общественото мнение в България е Европейският съюз, с 22% от посочванията, а на трето място обществото класира групата на 20-те най-развити страни в света (Г-20).

За разлика от българите, жителите на ЕС27 поставят Европейския съюз на първо място като институцията с най-големи способности за провеждане на мерки и политики за преодоляване на световната рецесия. Ролята на националните правителства минава на втори план с 19% от споменаванията.

QC3. Според Вас, кой от следните е най-способен да предприеме успешни мерки срещу последствията от финансовата и икономическа криза?

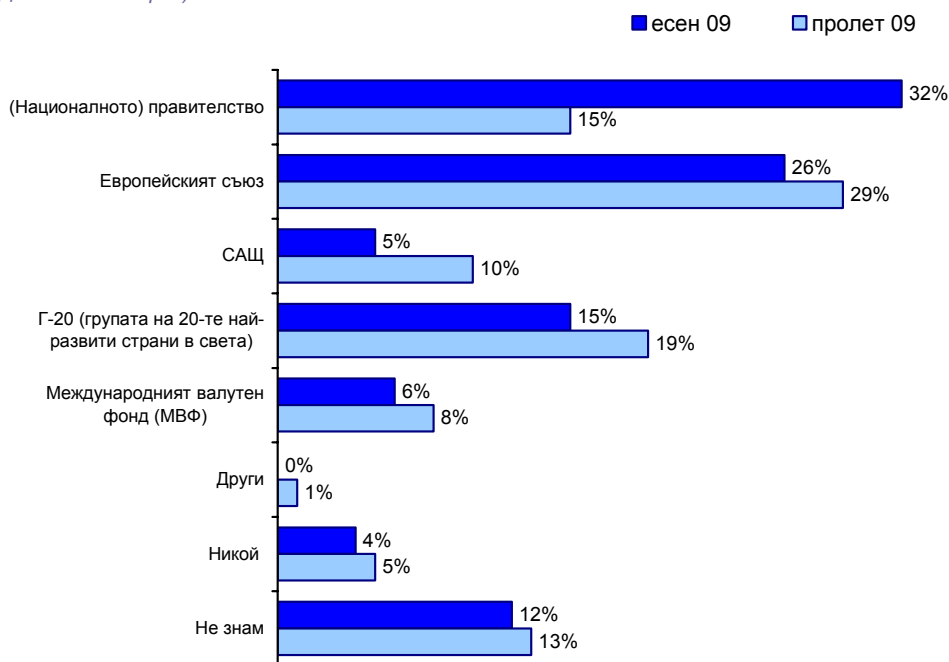

Най-голяма разлика в мненията на българи и европейци регистрираме по отношение на важността на националното правителство. Делът на споменавания на националното правителство сред българите е с 13% по-висок от същия дял сред жителите на ЕС27.

Както бе отбелязано по-горе, встъпването във власт на новото правителство на страната повишава общественото доверие към институцията. Високото доверие в управляващата партия ГЕРБ, както и надеждите на голяма част от населението, че България е намерила успешна политическа алтернатива, правят българите по-склонни да разчитат на националното правителство за решаването на сериозните предизвикателства пред страната.

Повече от два пъти нараства делът на българите (спрямо пролетта на 2009 г.), които разчитат на мерките на правителството за справяне с кризата.

QC3. Според Вас, кой от следните е най-способен да предприеме успешни мерки срещу последствията от финансовата и икономическа криза?
(Данни за България)

Отчитаме двойно намаление на дела на българите, които смятат, че САЩ има най-големи възможности за прилагане на успешни антикризисни мерки, както и известен спад в доверието към Г20 във връзка с преодоляване на кризата.

Най-младите българи на възраст 15-24 години са склонни да отдават относително по-голямо значение на Европейския съюз като организация, способна да прилага ефективни антикризисни мерки. Над една трета от тях го поставят на първо място. В същата група попадат висшистите (32%) и учащите (37%), както и българите с десни политически убеждения (32%).

По-голямо значение на националното правителство отдават жителите на малките и средноголеми градове (37% посочвания за националното правителство), безработните (48%), хората с основно и по-ниско образование (45%).

3.3 Обществена подкрепа за възможни мерки от страна на ЕС отнасящи се до преодоляване на финансовата и икономическата криза

Според общественото мнение в България, подкрепата на безработните трябва да е приоритетна дейност на Европейския съюз във връзка с преодоляването на негативните последици от финансовата и икономическа криза. Около една трета от анкетирания в България подкрепят мерки с такава насоченост. Втората най-широко подкрепяна от българите политика за справяне с негативните последици от кризата е помощта за дребния бизнес.

Най-широко разпространената представа сред жителите на Европейския съюз е, че кризата може да бъде преодоляна главно чрез стимулиране на бизнеса. Европейците оценяват подкрепата за малкия и среден бизнес като най-ефективна възможна мярка за намаляване на негативните ефекти от рецесията в икономиката. Най-често посочваната от българите мярка, подкрепата на безработните, е на трето място в общоевропейската класация с 24% от посочванията.

QC8. На кои две от следните мерки Европейският съюз трябва да даде приоритет, за да помогне на хората да преодолеят последиците от финансовата и икономическа криза?

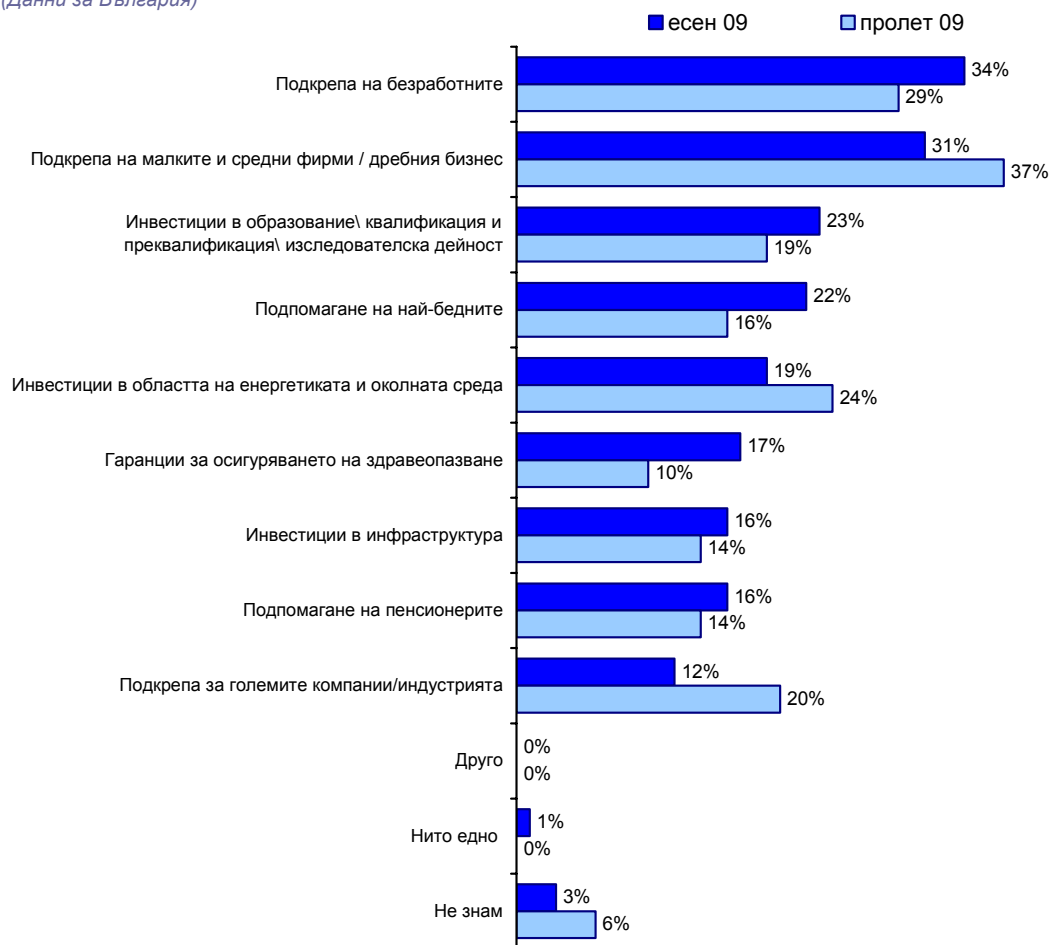

В България, в сравнение с пролетта на 2009, отчитаме слабо нарастване на тежестта на мненията, че Европейският съюз трябва да гарантира осигуряването на здравеопазване (7% повече), трябва да оказва подкрепа на най-бедните (6% повишение) и на безработните (5% ръст).

За сметка на това, регистрираме спад в споменаванията на подкрепата за бизнеса, както и на инвестициите в енергетиката и околната среда.

QC8, На кои две от следните мерки Европейският съюз трябва да даде приоритет, за да помогне на хората да преодолеят последствията от финансовата и икономическа криза?

(Данни за България)

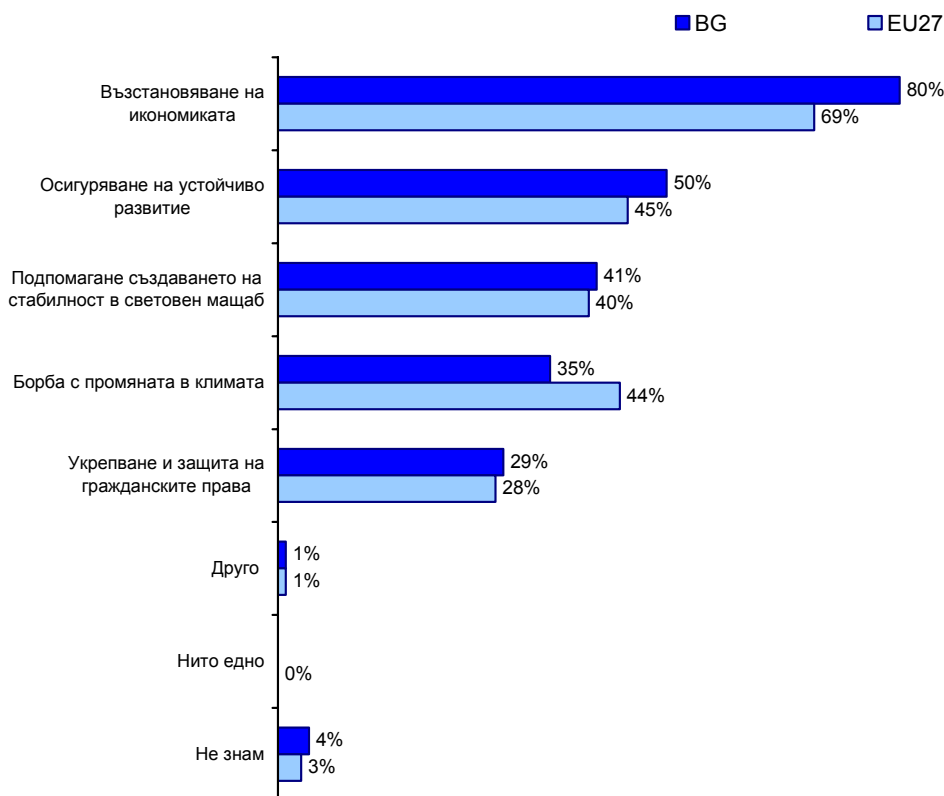
Разбираемо, безработните българи в най-голяма степен биха желали Европейският съюз да постави акцент на подкрепата за безработните в усилията за борба с кризата. Тази мярка е посочена от 67% от безработните българи. Относително по-силно желание за активни действия на ЕС за подпомагане на безработните регистрираме и сред българите на възраст 25-39 години, хората с основно и по-ниско образование.

3.4 Обществени нагласи към приоритетите на Европейския съюз за възстановяване на икономиката и осигуряване на устойчиво развитие

Българи и европейци са единодушни по отношение на това кой трябва да е **най-важният приоритет** на Европейския съюз за близките години. 80% от българите и 69% от жителите на ЕС27 заявяват, че Съюзът трябва да съсредоточи усилията си за **възстановяване на икономиката**, засегната от световната икономическа и финансова криза.

След възстановяването на икономиката и преодоляването на кризата, европейци и българи биха желали Европейския съюз да постави акцент върху **осигуряването на устойчиво развитие**.

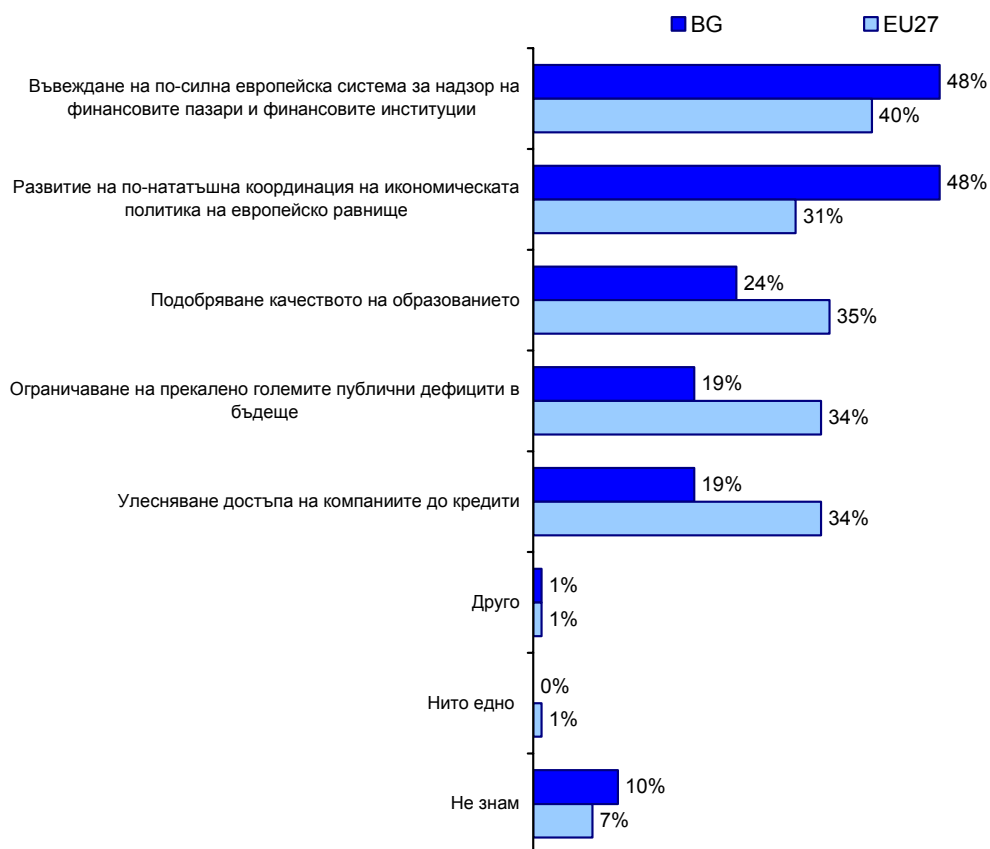
QG1, Кои от следните смятате, че трябва да бъдат най-важните приоритети на Европейския съюз през идните години?

Относително по-голяма разлика в нагласите на жителите на ЕС27 и българите в частност регистрираме по отношение на важността на борбата с промяната в климата. Според 44% от жителите на ЕС27 борбата с промяната в климата трябва да е главен приоритет на Европейския съюз. С този процент подкрепя аспектът се нарежда на трето място в европейската класация, с почти същата важност както и важността на осигуряването на устойчиво развитие. За българите, обаче, климатичните промени изглежда не са толкова наболял проблем, тъй като той заема четвърто място с 35% от споменаванията.

Що се отнася до действията на Европейския съюз за **възстановяване на икономиката**, българите са на мнение, че по-силният надзор над финансовите пазари и институции, както и развитието на координацията на икономическата политика на европейско равнище са основните аспекти, на които трябва да наблегне Европейският съюз. Тези два аспекта имат еднаква важност в представите на българите.

QG2. Кои от следните аспекти трябва да получат приоритет в Европейския съюз, за да се осигури възстановяване на икономиката?

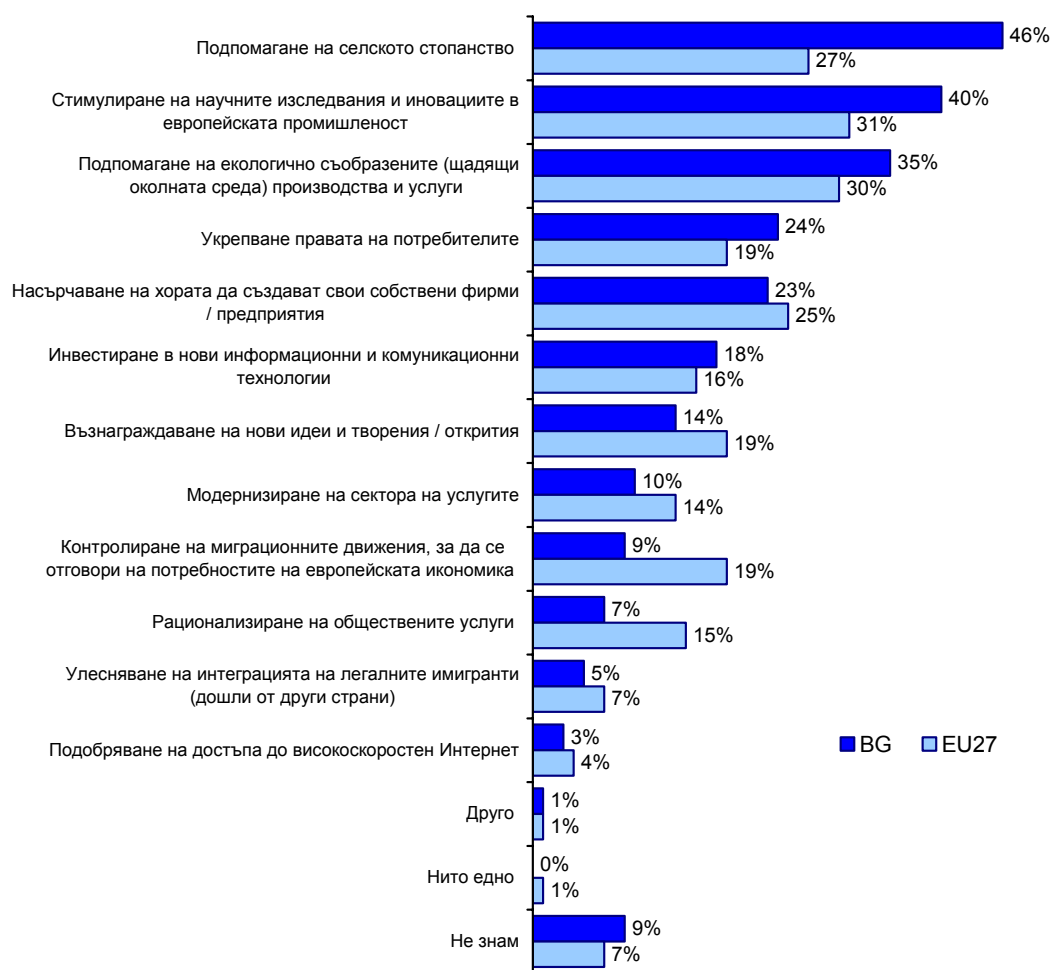
Жителите на 27-те страни-членки на Европейския съюз поставят на първо място по-силната европейска система за надзор на финансовите пазари и институции, но на второ място поставят аспект, споменаван относително по-рядко от българите – подобряване качеството на образованието. Регистрираме и относително голяма разлика (15%) в нагласите на българи и европейци по отношение на ограничаването на прекалено големите публични дефицити. Този аспект е посочен като ключов от всеки трети европейец.

Осигуряването на устойчиво развитие е избран като втори по важност приоритет на Европейския съюз за идните няколко години от българите в частност и от европейските граждани като цяло. (въпрос QG1)

Българските граждани посочват развитието на **селското стопанство като основен двигател за устойчиво развитие** в Европа. Почти половината от анкетираните в нашата страна са на мнение, че Европейският съюз трябва да съдейства на селските стопани. Подкрепата за развитието на селското стопанство на общоевропейско равнище е относително по-слаба – 27%.

Европейските граждани поставят на челно място стимулирането на научните изследвания и иновациите, следвани плътно от насърчаването на екологично съобразени производства и услуги.

QG4. Кой от следните аспекти трябва да получи приоритет в Европейския съюз, за да бъде осигурено устойчиво развитие?

Макар трите водещи приоритета за осигуряване на устойчиво развитие на българи и европейци да съвпадат, регистрираме относително по-силен интензитет на посочване на селското стопанство като приоритет сред българите. Европейците, от своя страна, отдават по-голяма важност на развитието на научните изследвания, както и на стимулирането на екологично съобразени производства.

Възможно обяснение за разликата в нагласите на българи и европейци можем да търсим в съществуващата представа за криза в селското стопанство на страната.

Мнозинството от българите смятат страната си за традиционен производител на разнообразна и качествена селскостопанска продукция. Силна е и представата за България като дългогодишен (дори вековен) износител на земеделски стоки. В допълнение към обективните трудности пред селските стопани, българите оценяват негативно засиления в последните години внос на селскостопанска продукция, например на плодове и зеленчуци, смятани за типични за страната.

Тези нагласи вероятно са в основата на заявената необходимост от провеждане на активни политики от страна на държавата и Европейския съюз за подпомагане на селското стопанство, респективно за възстановяване на селскостопанските традиции.

4. Заключение

Данните от Евробарометър 72, стандартно издание на изследването Евробарометър, проведено през есента на 2009 са своеобразно потвърждение на започналата през пролетта на 2009 г. стабилизация в обществените нагласи.

Отчетените в пролетния стандартен Евробарометър резултати представиха първи индикации на възраждащ се оптимизъм след сериозния ръст на песимизма породен от спирането на доставките на природен газ към страната, замразяването на финансирането за България по някои европейски програми, както и първите по-сериозни отражения на световната икономическа криза върху българското общество. Своеобразната „криза“ в обществените нагласи от началото на годината изглежда преодоляна и през есента на 2009 година българското обществено мнение е умерено в очакванията си.

Българското общество поддържа традиционното си положително мнение и отношение за аспектите касаещи Европейския съюз и ситуацията в Европа, както и политиките на Европейската общност. Европейският съюз продължава да служи за пример на България за висок стандарт що се отнася до функциониране на институциите, икономически просперитет и стандарт на живот.

Що се отнася до ситуацията в страната, българите продължават да усещат негативните последици от световната финансова и икономическа криза върху България. В ситуация на увеличаваща се безработица и висока междуфирмена задлъжнялост, нагласите и очакванията свързани с икономическата ситуация и трудовите пазари остават песимистични. Сигналите за край на икономическата криза на този етап оказват своето влияние основно върху очакванията на българите за европейската и световната икономика, но не и върху очакванията за националната икономика.

Положителните тенденции в общественото мнение към посочения период, що се отнася до обстановката в страната, се характеризират основно с повишаване на доверието към основните национални политически институции – правителство и парламент. Тези тенденции се свързват основно с усещането за промяна в статуквото и наличие на политическа алтернатива за управлението на страната след Парламентарните избори през лятото на 2009 г.

Приложения

Методология

STANDARD EUROBAROMETER 72 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 23rd of October and the 18th of November 2009, TNS Opinion & Social, a consortium created between TNS plc and TNS opinion, carried out wave 72.4 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The EUROBAROMETER 72.4 is the "STANDARD EUROBAROMETER 72" and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The STANDARD EUROBAROMETER 72 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.006	30/10/2009	17/11/2009	8.866.411
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.008	29/10/2009	09/11/2009	6.584.957
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.056	30/10/2009	13/11/2009	8.987.535
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.006	24/10/2009	17/11/2009	4.503.365
DE	Germany	TNS Infratest	1.514	30/10/2009	15/11/2009	64.545.601
EE	Estonia	Emor	1.002	23/10/2009	16/11/2009	916.000
IE	Ireland	TNS MRBI	1.011	30/10/2009	15/11/2009	3.375.399
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/10/2009	15/11/2009	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.020	30/10/2009	17/11/2009	39.059.211
FR	France	TNS Sofres	1.005	28/10/2009	16/11/2009	47.620.942
IT	Italy	TNS Infratest	1.036	30/10/2009	14/11/2009	51.252.247
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	506	26/10/2009	15/11/2009	651.400
LV	Latvia	TNS Latvia	1.006	30/10/2009	16/11/2009	1.448.719
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.023	27/10/2009	11/11/2009	2.849.359
LU	Luxembourg	TNS ILReS	502	27/10/2009	15/11/2009	404.907
HU	Hungary	TNS Hungary	1.023	29/10/2009	15/11/2009	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	28/10/2009	14/11/2009	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.004	29/10/2009	18/11/2009	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.030	27/10/2009	13/11/2009	6.973.277
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/10/2009	15/11/2009	32.306.436
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.025	29/10/2009	15/11/2009	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.021	30/10/2009	11/11/2009	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.015	24/10/2009	15/11/2009	1.748.308
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.040	30/10/2009	15/11/2009	4.549.954
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.018	29/10/2009	18/11/2009	4.412.321
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.032	26/10/2009	15/11/2009	7.723.931
UK	United Kingdom	TNS UK	1.322	30/10/2009	17/11/2009	51.081.866
TOTAL EU27			26.731	23/10/2009	18/11/2009	406.557.138
CY(tcc)	Turkish Cypriot Community	Kadem	500	02/11/2009	14/11/2009	143.226
HR	Croatia	Puls	1.000	27/10/2009	12/11/2009	3.749.400
TR	Turkey	TNS PIAR	1.002	27/10/2009	15/11/2009	52.728.513
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.005	27/10/2009	02/11/2009	1.678.404
TOTAL			30.238	23/10/2009	18/11/2009	464.856.681

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	983	15/06/2009 07/07/2009	8.786.805
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.023	12/06/2009 22/06/2009	6.647.375
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.094	13/06/2009 26/06/2009	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.012	12/06/2009 02/07/2009	4.432.931
DE	Germany	TNS Infratest	1.521	17/06/2009 03/07/2009	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.006	12/06/2009 02/07/2009	887.094
IE	Ireland	TNS MRBI	1.006	17/06/2009 02/07/2009	3.375.399
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	12/06/2009 02/07/2009	8.691.304
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.002	16/06/2009 03/07/2009	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.038	12/06/2009 30/06/2009	46.425.653
IT	Italy	TNS Infratest	1.036	13/06/2009 01/07/2009	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	505	12/06/2009 30/06/2009	638.900
CY (tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	16/06/2009 06/07/2009	143.226
LV	Latvia	TNS Latvia	1.008	12/06/2009 30/06/2009	1.444.884
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.016	12/06/2009 25/06/2009	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	530	17/06/2009 06/07/2009	388.914
HU	Hungary	TNS Hungary	1.004	13/06/2009 01/07/2009	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	12/06/2009 29/06/2009	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.000	12/06/2009 03/07/2009	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.015	12/06/2009 03/07/2009	7.004.205
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	18/06/2009 02/07/2009	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.010	16/06/2009 03/07/2009	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.012	12/06/2009 23/06/2009	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.012	12/06/2009 28/06/2009	1.729.298
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.065	13/06/2009 30/06/2009	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.012	16/06/2009 06/07/2009	4.353.495
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.068	14/06/2009 03/07/2009	7.562.263
UK	United Kingdom	TNS UK	1.352	12/06/2009 28/06/2009	50.519.877
HR	Croatia	Puls	1.000	15/06/2009 30/06/2009	3.734.300
TR	Turkey	TNS PIAR	1.005	12/06/2009 26/06/2009	47.583.830
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.008	12/06/2009 21/06/2009	1.648.012
TOTAL			30.343	12/06/2009 06/07/2009	453.722.173

Въпросник

A	КОД НА ПРОУЧВАНЕТО В БЪЛГАРИЯ (101-105)				
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>					
EB72.3 A					
B	КОД НА СТРАНАТА (106-107)				
<input type="text"/> <input type="text"/>					
EB72.3 B					
C	МЕЖДУНАРОДЕН КОД НА ПРОУЧВАНЕТО (108-110)				
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>					
EB72.3 C					
D	ПОРЕДЕН НОМЕР НА ИНТЕРВЮТО (111-116)				
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>					
EB72.3 D					
E	АНКЕТНА ГРУПА (117)				
<table border="1"><tr><td>A</td><td>1</td></tr><tr><td>B</td><td>2</td></tr></table>		A	1	B	2
A	1				
B	2				
EB72.1 E					

ЗАДАЙТЕ ПОДВЪПРОС 28 САМО В ТУРЦИЯ

ЗАДАЙТЕ ПОДВЪПРОС 29 САМО В ХЪРВАТИЯ

ЗАДАЙТЕ ПОДВЪПРОС 30 САМО В ТУРСКАТА КИПЪРСКА ОБЩНОСТ (СЕВЕРНАТА ЧАСТ НА КИПЪР)

ЗАДАЙТЕ ПОДВЪПРОС 31 САМО В БИВШАТА ЮГОСЛАВСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ

Q1 Каква е вашата националност? Моля, посочете съответната(ите) страна(и).

(ВЪЗМОЖНИ СА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДИН ОТГОВОР)

(138-170)	
Белгия	1,
Дания	2,
Германия	3,
Гърция	4,
Испания	5,
Франция	6,
Ирландия	7,
Италия	8,
Люксембург	9,
Холандия	10,
Португалия	11,
Обединено Кралство (Великобритания, Северна Ирландия)	12,
Австрия	13,
Швеция	14,
Финландия	15,
Кипър (южен)	16,
Чехия	17,
Естония	18,
Унгария	19,
Латвия	20,
Литва	21,
Малта	22,
Полша	23,
Словакия	24,
Словения	25,
България	26,
Румъния	27,
	28,
	29,
	30,
	31,
Друга държава - край на допитването	32,
Не знам - край на допитването	33,

ЕВ72.3 Q1

АКО "ДРУГО" ИЛИ "НЕ ЗНАМ" - ПРЕКРАТЕТЕ ИНТЕРВЮТО

ОСНОВНИ ВЪПРОСИ

QA1 Като цяло вие сте много доволен, сравнително доволен, не много доволен или изцяло недоволен от живота, който водите?

(ПРОЧЕТЕТЕ)

	(191)
Много доволен	1
Сравнително доволен	2
Не много доволен	3
Изцяло недоволен	4
Не знам	5

ЕВ71.3 QA1

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QA2a В ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР ПРЕМИНАВА НА QA2b

QA2a Как бихте оценили настоящата ситуация във всяка от следните области?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Много добра	По-скоро добра	По-скоро лоша	Много лоша	Не знам
(192)	1 Положението на българската икономика	1	2	3	4	5
(193)	2 Положението на европейската икономика	1	2	3	4	5
(194)	3 Положението на световната икономика	1	2	3	4	5
(195)	4 Вашия личен трудов статус	1	2	3	4	5
(196)	5 Финансовото положение на Вашето домакинство	1	2	3	4	5
(197)	6 Положението със заетостта в България	1	2	3	4	5
(198)	7 Положението с околната среда в България	1	2	3	4	5

ЕВ71.3 QA2a

QA2b

(199)	1		1	2	3	4	5
(200)	2		1	2	3	4	5
(201)	3		1	2	3	4	5
(202)	4		1	2	3	4	5
(203)	5		1	2	3	4	5
(204)	6		1	2	3	4	5
(205)	7		1	2	3	4	5

ЕВ71.3 QA2b

QA3a	За всяка от следните области, смятате ли, че положението в България е по-добро или по-лошо от средното в европейските страни?
------	---

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	Много по- добро	Малко по- добро	Малко по- лошо	Опреде- ле- но по- лошо	Не знам
(206)	1 Положението на българската икономика	1	2	3	4	5
(207)	2 Положението със заетостта в България	1	2	3	4	5
(208)	3 Цената на живота в България	1	2	3	4	5
(209)	4 Цените на енергията в България	1	2	3	4	5
(210)	5 Качеството на живота в България	1	2	3	4	5
(211)	6 Състоянието на околната среда в България	1	2	3	4	5

EB70.1 QA7a TREND MODIFIED

QA3b	
------	--

(212)	1	1	2	3	4	5
(213)	2	1	2	3	4	5
(214)	3	1	2	3	4	5
(215)	4	1	2	3	4	5
(216)	5	1	2	3	4	5
(217)	6	1	2	3	4	5

EB70.1 QA7b

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QA4a В СЕВЕРЕН КИПЪР – СЕВЕРЕН КИПЪР ПРЕМИНАВА НА QA4b

QA4a Какви са очакванията Ви за следващите дванайсет месеца: ще бъдат ли следващите дванайсет месеца по-добри, по-лоши или без промяна по отношение на:

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	По-добри	По-лоши	Без промяна	Не знам
(218)	1 Живота ви като цяло	1	2	3	4
	2 Икономическата ситуация в България	1	2	3	4
(219)	3 Финансовото положение на вашето домакинство	1	2	3	4
(220)	4 Състоянието на заетостта в България	1	2	3	4
(221)	5 Вашия личен трудов статус	1	2	3	4
(222)	6 Икономическата ситуация в ЕС	1	2	3	4
(223)	7 Икономическата ситуация в света	1	2	3	4
(224)	8 Състоянието на околната среда в България	1	2	3	4
(225)					

EB71.3 QA3a (ITEM 1-7) + EB70.1 QA6a (ITEM 8) TREND MODIFIED

QA4b

(226)	1	1	2	3	4
(227)	2	1	2	3	4
(228)	3	1	2	3	4
(229)	4	1	2	3	4
(230)	5	1	2	3	4
(231)	6	1	2	3	4
(232)	7	1	2	3	4
(233)	8	1	2	3	4

EB71.3 QA3b (ITEM 1-7) + EB70.1 QA6b (ITEM 8) TREND MODIFIED

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QA5a И QA6a В ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР ПРЕМИНАВА НА QA5b

QA5a Според Вас кои са двата най-важни проблема, пред които е изправена България в момента?

ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА НАЙ-МНОГО ДВА ОТГОВОРА

(234-250)

Престъпността	1,
Икономическата ситуация	2,
Покачването на цените/ инфлацията	3,
Данъците	4,
Безработицата	5,
Тероризмът	6,
Отбраната/ външната политика	7,
Жилищната политика	8,
Имиграцията	9,
Системата на здравеопазването	10,
Образователната система	11,
Пенсиите	12,
Околната среда	13,
Енергийните въпроси	14,
Друго (СПОНТАННО)	15,
Нито едно от изброените (СПОНТАННО)	16,
Не знам	17,

EB71.3 QA4a TREND MODIFIED

QA6a А лично за Вас, кои са двата най-важни проблема, пред които сте изправен/а Вие в момента?

ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА НАЙ-МНОГО ДВА ОТГОВОРА

(251-267)

Престъпността	1,
Икономическата ситуация	2,
Покачването на цените/ инфлацията	3,
Данъците	4,
Безработицата	5,
Тероризмът	6,
Отбраната/ външната политика	7,
Жилищната политика	8,
Имиграцията	9,
Системата на здравеопазването	10,
Образователната система	11,
Пенсиите	12,
Околната среда	13,
Енергийните въпроси	14,
Друго (спонтанно)	15,
Нито едно от изброените (СПОНТАННО)	16,
Не знам	17,

EB71.3 QA5a TREND MODIFIED

QA5b	
	(268-284)
	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
	12,
	13,
	14,
	15,
	16,
	17,

EB71.3 QA4b TREND MODIFIED

QA6b	
	(285-301)
	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
	12,
	13,
	14,
	15,
	16,
	17,

EB71.3 QA5b TREND MODIFIED

ЗАДАЙТЕ QA7a И QA8a САМО В ЕС-27 - Бивша Югославска република МАКЕДОНИЯ,
ТУРЦИЯ И ХЪРВАТСКА ПРЕМИНАВАТ НА QA7b - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР
ПРЕМИНАВА НА QA7c

QA7a Общо взето, мислите ли, че членството на България в Европейския съюз е ...?

(ПРОЧЕТЕТЕ)

(302)

Нещо добро	1
Нещо лошо	2
Нито добро, нито лошо	3
Не знам	4

ЕВ71.3 QA6a

QA8a Като се вземат предвид всички обстоятелства, бихте ли казали, че като цяло България спечели или не спечели от членството в Европейския съюз?

(303)

Спечели	1
Не спечели	2
Не знам	3

ЕВ71.3 QA7a

QA7b

(304)

	1
	2
	3
	4

ЕВ71.3 QA6b

QA8b

(305)

	1
	2
	3

ЕВ71.3 QA7b

QA7c

(306)

	1
	2
	3
	4

ЕВ71.3 QA6c

QA8c

(307)

	1
	2
	3

EB71.3 QA7c

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QA9a В ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР
ПРЕМИНАВА НА QA9b

QA9a Като цяло, бихте ли казали, че в днешно време нещата вървят в правилна или в грешна посока в... ?

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Нещата се развиват в правилната посока	Нещата се развиват в грешната посока	Нито в едната, нито в другата (СПОНТАННО)	Не знам
--	-------------	--	--------------------------------------	---	---------

(308)	1	България	1	2	3	4
(309)	2	Европейския съюз	1	2	3	4
(310)	3	САЩ	1	2	3	4

EB71.3 QA8a (ITEMS 1-2) + EB71.1 QA8a (ITEM 3)

QA9b

(311)	1		1	2	3	4
(312)	2		1	2	3	4
(313)	3		1	2	3	4

ПИТАЙТЕ ВСИЧКИ

QA10 Бих искал/а да ви попитам доколко имате доверие в институциите. За всяка от следните институции, моля кажете, дали сте склонни или не сте склонни да ѝ се доверите?

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Склонен съм да се доверя	Не съм склонен да се доверя	Не знам
(314)	1 Печата	1	2	3
(315)	2 Радиото	1	2	3
(316)	3 Телевизията	1	2	3
(317)	4 Интернет	1	2	3
(318)	5 Армията	1	2	3
(319)	6 Правосъдието/ българската правна система	1	2	3
(320)	7 Политическите партии	1	2	3
(321)	8 Българското правителство	1	2	3
(322)	9 Българския парламент	1	2	3
(323)	10 Европейския съюз	1	2	3
(324)	11 Организацията на обединените нации (ООН)	1	2	3
(325)	12 Регионалните или местни обществени власти	1	2	3
(326)	13 НАТО	1	2	3

EB71.3 QA9 (items 6-11) + EB69.2 QA12 (items 1-5) + EB70.1 QA12 (item 12-13)

QA11 Като цяло, каква е вашата представа за Европейския съюз - напълно положителна, по-скоро положителна, неутрална, по-скоро отрицателна, напълно отрицателна?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

	(327)
Напълно положителна	1
По-скоро положителна	2
Неутрална	3
По-скоро отрицателна	4
Напълно отрицателна	5
Не знам	6

EB71.3 QA10

QA12 Какво означава Европейският съюз лично за вас?

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА. ПРОЧЕТЕТЕ. ВЪЗМОЖНИ СА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДИН ОТГОВОР.

(328-343)

Мир	1,
Икономическо благоденствие	2,
Демокрация	3,
Социална защита	4,
Свобода да пътувате, да учите и да работите навсякъде в Европейския съюз	5,
Разнообразие на култури	6,
Да се чува по-силно думата ни пред света	7,
Евро	8,
Безработица	9,
Бюрокрация	10,
Пилеене на пари	11,
Загуба на нашата културна идентичност	12,
По-голяма престъпност	13,
Недостатъчен контрол по външните граници	14,
Друго (спонтанно)	15,
Не знам	16,

EB71.3 QA11

QA13 Чували ли сте за...?

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Да	Не	Не знам
--	-------------	----	----	---------

(344)	1	Европейския парламент	1	2	3
(345)	2	Европейската комисия	1	2	3
(346)	3	Съвета на Европейския съюз	1	2	3
(347)	4	Европейската Централна Банка	1	2	3

EB71.3 QA13 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA16 (item 3)

QA14 Моля кажете за всяка от следните европейски институции, дали сте склонен/нна или не сте склонен/нна да й се доверите?

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Склонен съм да се доверя	Не съм склонен да се доверя	Не знам
--	-------------	--------------------------------	--------------------------------------	---------

(348)	1	Европейския парламент	1	2	3
(349)	2	Европейската комисия	1	2	3
(350)	3	Съвета на Европейския съюз	1	2	3
(351)	4	Европейската централна банка	1	2	3

EB71.3 QA14 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA18 (item 3)

QA15	Какво е вашето мнение за всяко от следните съждения? За всяко от тях, моля кажете, дали сте "за" или "против" него.
------	---

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ	За	Против	Не знам
(352)	1 Европейски паричен съюз с една единствена валута - еврото	1	2	3
(353)	2 По-нататъшно разширяване на Европейския съюз с приемането на други държави в бъдеще	1	2	3
(354)	3 Скорост на изграждане на Европа по-голяма в една група страни, отколкото в другите страни	1	2	3

EB71.3 QA15

QA16	Европейската интеграция се развиваше в различни насоки през последните години. Според Вас, на кои аспекти трябва да се обърне специално внимание от страна на европейските институции, за да бъде по-силен Европейският съюз в бъдеще?
------	--

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА ДО ТРИ ОТГОВОРА)

	(355-372)
Вътрешния пазар	1,
Културната политика	2,
Външната политика	3,
Политика за отбрана	4,
Имиграционните въпроси	5,
Образователна политика	6,
Проблемите на околната среда	7,
Енергийните проблеми	8,
Солидарността с по-бедните региони	9,
Научните изследвания	10,
Социалните и здравните проблеми	11,
Борбата срещу престъпността	12,
Борбата срещу промяната в климата	13,
Икономическите въпроси	14,
Транспорта и енергийната инфраструктура	15,
Други (СПОНТАННО)	16,
Нито едно от посочените (СПОНТАННО)	17,
Не знам	18,

EB71.3 QA18 TREND MODIFIED

QA17	За всяко от следните твърдения за Европейския съюз, моля посочете, дали според Вас то е вярно или невярно			
(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)				
	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ	Вярно	Невярно	Не знам
(373)	1 Европейският съюз понастоящем се състои от 25 страни-членки	1	2	3
(374)	2 Ирландците гласуваха "да" на втория референдум за Лисабонския договор, проведен на 2 октомври 2009 г.	1	2	3
(375)	3 Еврозоната в момента се състои от дванадесет страни-членки	1	2	3
(376)	4 (САМО АНКЕТНА ГРУПА А) Швейцария е член на Европейския съюз	1	2	3
(377)	5 (САМО АНКЕТНА ГРУПА Б) Исландия е член на ЕС	1	2	3
EB70.1 QA24 TREND MODIFIED				
НЕ ЗАДАВАЙТЕ QA18a ДО QA19a В ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР ПРЕМИНАВА НА QA19b				
QA18a	Като цяло, доколко сте удовлетворен/а от начина, по който работи / функционира демокрацията в България?			
QA18b	А какво ще кажете за начина, по който работи / функционира демокрацията в ЕС?			
(ПОКАЖЕТЕ КАРТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР В КОЛОНА)				
		(378)	(379)	
	(ПРОЧЕТЕТЕ)	QA18a	QA18b	
		В България	В Европейския съюз	
	Удовлетворен/а до голяма степен	1	1	
	Удовлетворен/а отчасти	2	2	
	Не много удовлетворен/а	3	3	
	Изобщо не е удовлетворен/а	4	4	
	Не знам	5	5	
EB68.1 QA11a & b				
ЗАДАЙТЕ ТОЧКА 2 САМО В ЕС-27				
QA19a	Бихте ли ми казали, моля, с кое от следните твърдения сте склонни да се съгласите и с кое не?			
	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Склонен съм да се съглася	Склонен съм да не се съглася	Не знам
(380)	1 Разбирам как действа Европейския съюз	1	2	3
(381)	2 Интересите на България се взимат под внимание в ЕС в достатъчна степен	1	2	3
EB71.3 QA12a TREND MODIFIED				

QA22	
	(388)
	1
	2
	3
	4
	5
EB71.3 QA20 TREND MODIFIED	
ЗАДАЙТЕ НА ВСИЧКИ В ЕС-27	
QA23	На 1ви януари 2010 година ще дойде редът на Испания. Наскоро случвало ли Ви се е да прочетете във вестник, или да чуете по радиото или телевизията, или да видите в Интернет, нещо, свързано с испанското председателство?
	(389)
	1
	2
	3
EB71.3 QA21 TREND MODIFIED	
QA24	
	(390)
	1
	2
	3
	4
	5
EB71.3 QA22 TREND MODIFIED	
ЗАДАЙТЕ НА ВСИЧКИ В ЕВРОПА НА 27-ТЕ	
QA25	Бихте ли казал/а, че сте настроен/а много оптимистично, по-скоро оптимистично, по-скоро песимистично или много песимистично по отношение на бъдещето на Европейския съюз ...?
(САМО ЕДИН ОТГОВОР)	
	(391)
	1
	2
	3
	4
	5
EB71.3 QF1	

2) ЕС, СВЕТЪТ, ГЛОБАЛИЗАЦИЯТА

ПИТАЙТЕ ВСИЧКИ

QB1a Кое от изброените според Вас е най-важно при определянето на общата сила и влияние на една страна или група страни в света? На първо място?

QB1b А на второ място?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ЕДИН ОТГОВОР В КОЛОНА)

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	(412)	(413)
	QB1a	QB1b
	НА ПЪРВО МЯСТО	НА ВТОРО МЯСТО
Икономическата ѝ сила	1	1
Политическото ѝ влияние	2	2
Военната ѝ сила	3	3
Културното ѝ влияние	4	4
Друго (СПОНТАННО)	5	5
Нито едно (СПОНТАННО)	6	6
Не знам	7	7

ЕВ71.3 QB1a, b

QB2a А по Ваше мнение, кое от изброените най-добре характеризира Европейския съюз? На

QB2b А на второ място?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ЕДИН ОТГОВОР В КОЛОНА)

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	(414)	(415)
	QB2a	QB2b
	НА ПЪРВО МЯСТО	НА ВТОРО МЯСТО
Икономическата му сила	1	1
Политическото му влияние	2	2
Военната му сила	3	3
Културното му влияние	4	4
Друго (СПОНТАННО)	5	5
Нито едно (СПОНТАННО)	6	6
Не знам	7	7

ЕВ71.3 QB2a, b

QB3	Моля, кажете ми доколко сте съгласен/на или несъгласен/на с всяко от следните твърдения.
-----	--

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД

	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	Изцяло съгласен/ на	Донякъде съгласен/ на	Донякъде несъгласе н/на	Изцяло несъгласе н/на	Не знам
(416)	1 Глобализацията е възможност за икономически растеж	1	2	3	4	5
(417)	2 Глобализацията увеличава социалните неравенства	1	2	3	4	5
(418)	3 Глобализацията прави необходими общите правила на световно ниво	1	2	3	4	5
(419)	4 Европейският съюз и САЩ имат еднакви интереси, що се отнася до глобализацията	1	2	3	4	5
(420)	5 Глобализацията ни защитава от повишения на цените	1	2	3	4	5
(421)	6 Глобализацията спомага за мира по света	1	2	3	4	5
(422)	7 Глобализацията представлява заплаха за българската култура	1	2	3	4	5
(423)	8	1	2	3	4	5
(424)	9 Глобализацията носи ползи само на големите компании, но не и на гражданите	1	2	3	4	5
(425)	10 Глобализацията означава повече чуждестранни инвестиции в България	1	2	3	4	5
(426)	11	1	2	3	4	5
(427)	12 Глобализацията спомага за развитието на по-бедните страни	1	2	3	4	5
(428)	13 Глобализацията дава възможност на хората да бъдат по-отворени към чужди култури	1	2	3	4	5
(429)	14 ЕС разполага с достатъчно мощ и начини да защитава своите икономически интереси в глобалната икономика	1	2	3	4	5
(430)	15 (САМО АНКЕТНА ГРУПА А) ЕС спомага за защита-та на европейските граж-дани от негативните влия-ния на глобализацията	1	2	3	4	5
(431)	16 (САМО АНКЕТНА ГРУПА Б) ЕС дава възможност на европейските граждани да се възползват по-добре от положителните влияния на глобализацията	1	2	3	4	5

ЕВ71.3 QB3 (item 1-3) ЕВ69.2 QA47a&b (item 4-13)

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QB4a В СЕВЕРЕН КИПЪР - СЕВЕРЕН КИПЪР ПРЕМИНАВА НА QB4b

QB4a Кое от следните две твърдения е по-близо до Вашето мнение по отношение на глобализацията?

(ПРОЧЕТЕТЕ-САМО ЕДИН ОТГОВОР)

(432)

Глобализацията отваря добри възможности пред българските фирми благодарение на отварянето на пазарите	1
Глобализацията представлява заплаха за заетостта и фирмите в България	2
Не знам	3

ЕВ71.3 QB4a

QB4b

(433)

	1
	2
	3

ЕВ71.3 QB4b

ПИТАЙТЕ ВСИЧКИ

QB5 Бихте ли казали, че Европейската икономика е по-ефективна, по-малко ефективна или също толкова ефективна като ..... икономика?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	По-ефективна	По-малко ефективна	Също толкова ефективна	Не знам
--	-------------	--------------	--------------------	------------------------	---------

(434)	1	Американската	1	2	3	4
(435)	2	Японската	1	2	3	4
(436)	3	Китайската	1	2	3	4
(437)	4	Индийската	1	2	3	4
(438)	5	Руската	1	2	3	4
(439)	6	Бразилската	1	2	3	4

ЕВ71.3 QB7

QB6	От изброените позиции, на кои две трябва да наблегне нашето общество, за да се справи с основните световни предизвикателства?
-----	---

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - НЕ ПОВЕЧЕ ОТ ДВА ОТГОВОРА)

(440-448)

Опазване на околната среда	1,
Социално равенство и солидарност	2,
Свободна търговия/пазарна икономика	3,
Културно разнообразие и откритост към другите	4,
Прогрес и новаторство	5,
Традиции	6,
Други (СПОНТАННО)	7,
Нито едно (СПОНТАННО)	8,
Не знам	9,

EB71.3 QC3

3) ФИНАНСОВАТА И ИКОНОМИЧЕСКА КРИЗА

QC1	Според някои анализатори влиянието на икономическата криза върху пазара на труда вече е достигнало своя връх и нещата ще започнат малко по малко да се оправят. Други смятат тъкмо обратното - че най-лошото тепърва предстои. Кое от двете мнения е по-близко до Вашето?
-----	---

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

(469)

Негативното влияние на кризата върху пазара на труда вече е достигнало своя връх	1
Най-лошото тепърва предстои	2
Не знам	3

EB71.2 QB3

QC2	Кое от следните твърдения най-добре отразява положението, в което се намира Вашето домакинство?
-----	---

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ПРОЧЕТЕТЕ - САМО ЕДИН ОТГОВОР)

(470)

Вашето настоящо положение не Ви позволява да правите каквито и да е планове за бъдещето. Вие живеете ден за ден	1
Вие знаете какво ще правите през следващите шест месеца	2
Вие имате дългосрочна идея за това, какво ще се случва във Вашето домакинство през следващите 1 или 2 години	3
Друг отговор	4
Не знам	5

EB71.3 QJ6

QC3	Според Вас, кой от следните е най-способен да предприеме успешни мерки срещу последствията от финансовата и икономическа криза?
-----	---

ПОКАЖЕТЕ КАРТА - САМО ЕДИН ОТГОВОР

	(471)
Българското правителство	1
Европейският съюз	2
САЩ	3
Г-20 (групата на 20-те най-развити страни в света)	4
Международният валутен фонд (МВФ)	5
Други (СПОНТАННО)	6
Никой (СПОНТАННО)	7
Не знам	8

EB71.3 QB8

QC4a	
------	--

	(472)
	1
	2
	3
	4
	5

EB71.1 QD6a

ЗАДАЙТЕ QC4b САМО В СТРАНИТЕ ОТ ЕС-27, КОИТО НЕ СА В ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ЗОНА - ОСТАНАЛИТЕ ПРЕМИАНВАТ НА QC5

QC4b	Кажете ми дали сте напълно съгласен/на, склонен/на сте да се съгласите, склонен/на сте да не се съгласите или сте напълно несъгласен/на със следното твърдение:
------	---

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

	(473)
Напълно съгласен	1
Склонен съм да се съглася	2
Склонен съм да не се съглася	3
Напълно съм несъгласен	4
Не знам	5

EB71.1 QD6b

QC5	Кажете ми дали сте напълно съгласен/на, склонен/на сте да се съгласите, склонен/на сте да не се съгласите или сте напълно несъгласен/на със следното твърдение: Като цяло, използването на еврото намали отрицателните последици от настоящата финансова и икономическа криза.
-----	--

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

	(474)
Напълно съгласен	1
Склонен съм да се съглася	2
Склонен съм да не се съглася	3
Напълно съм несъгласен	4
Не знам	5

EB71.1 QD8

QC6	В европейските институции се обсъждат определени мерки за справяне с настоящата икономическа и финансова криза. Моля да ми кажете за всяка от следните мерки, дали според Вас тя би била ефективна или неефективна в борбата с кризата?
-----	---

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Много ефективна	По-скоро ефективна	Не много ефективна	Изцяло неефективна	Не знам
--	-------------	-----------------	--------------------	--------------------	--------------------	---------

(475)	1	По-значима роля на Европейския съюз на международната сцена по отношение на регулирането на финансовите услуги	1	2	3	4	5
(476)	2	Надзор и контрол от страна на Европейския съюз върху дейността на най-големите международни финансови групи	1	2	3	4	5
(477)	3	По-голяма координация на икономическата и финансовата политика на всички страни-членки на Европейския съюз	1	2	3	4	5
(478)	4	Надзор от страна на Европейския съюз винаги, когато се използват обществени пари, за да се спасява финансова институция	1	2	3	4	5

EB71.1 QD9

QC7	На кое от следните твърдения бихте дали приоритет за подобряване ефективността на Европейската икономика?
-----	---

(ПРОЧЕТЕТЕ - ДО ТРИ ОТГОВОРА)

(479-489)

(САМО АНКЕТНА ГРУПА А) Увеличаване броя на работните часове	1,
(САМО АНКЕТНА ГРУПА Б) Законово увеличаване на броя на работните часове	2,
Подобряване образованието и професионалното обучение	3,
Инвестиране в изследвания и нововъведения	4,
(САМО НА АНКЕТНА ГРУПА А) Улесняване на достъпа на фирмите / компаниите до кредити	5,
Улесняване създаването на компании	6,
По-ефективно използване на енергията	7,
Инвестиране в транспортната инфраструктура (пътища, ж.п. и т.н.)	8,
(САМО АНКЕТНА ГРУПА А) Инвестиране в развитието на екологични (щадящи околната среда) продукти или услуги	9,
Друго (СПОНТАННО)	10,
Не знам	11,

EB66.1 QA46 TREND MODIFIED

QC8	На кои две от следните мерки Европейският съюз трябва да даде приоритет, за да помогне на хората да преодолеят последствията от финансовата и икономическа криза?
-----	---

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - НАЙ-МНОГО ДВА ОТГОВОРА)

(490-501)

Инвестиции в образование\ квалификация и преквалификация\ изследователска дейност	1,
Инвестиции в инфраструктура	2,
Инвестиции в областта на енергетиката и околната среда	3,
Подкрепа за големите компании/индустрията	4,
Подкрепа на малките и средни фирми / дребния бизнес	5,
Гаранции за осигуряването на здравеопазване	6,
Подпомагане на пенсионерите	7,
Подкрепа на безработните	8,
Подпомагане на най-бедните	9,
Друго (СПОНТАННО)	10,
Нито едно (СПОНТАННО)	11,
Не знам	12,

EB71.3 QB10

ЗАДАЙТЕ QC9 В ЕС-27 + МАКЕДОНИЯ, ХЪРВАТСКА, ТУРЦИЯ - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР ПРЕМИНАВА НА QD

QC9 Моля да ми кажете доколко сте съгласен/сна или несъгласен/сна с всяко от следните твърдения .

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД

		Напълно съгласен/ а	Склонен съм да се съглася	Склонен съм да не се съглася	Изобщо не съм съгласен/ а	Не знам
(502)	1 (САМО АНКЕТНА ГРУПА А) Финансовата и икономическа криза улеснява осъществяването на реформи	1	2	3	4	5
(503)	2 (САМО АНКЕТНА ГРУПА Б) Финансовата и икономическа криза затруднява осъществяването на реформи	1	2	3	4	5
(504)	3 Реформите, които носят полза на бъдещите поколения, трябва да се прилагат, дори и ако сегашното поколение трябва да направи някои жертви за целта	1	2	3	4	5
(505)	4 (САМО АНКЕТНА ГРУПА А) България се нуждае от повече реформи, за да посрещне бъдещето	1	2	3	4	5
(506)	5 (САМО АНКЕТНА ГРУПА Б) Реформите, които вече бяха осъществени в България са достатъчни за да посрещнем бъдещето	1	2	3	4	5

NEW

QC10 На коя от следните мерки трябва да бъде даден приоритет във връзка с реформиране на финансовата система в Европейския съюз?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ЕДИН ОТГОВОР)

(507)

Прозрачност на печалбите, разходите и рисковете на финансовите пазари	1
Отчетност на финансовите мениджъри, включително бонусите им (допълнителните плащания)	2
Държавни гаранции за депозити, направени от физически лица	3
По-силна европейска система за надзор на финансовите пазари и финансовите институции	4
Друго (СПОНТАННО)	5
Нито едно (СПОНТАННО)	6
Не знам	7

NEW

4) ЦЕННОСТИ

ПИТАЙТЕ ВСИЧКИ

QD1 Бихте ли ми казали за всяко от следните дали терминът ви навява нещо много положително, нещо по-скоро положително, нещо по-скоро отрицателно или нещо много отрицателно.

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	Много положително	По-скоро положително	По-скоро отрицателно	Много отрицателно	Не знам
--	--	-------------------	----------------------	----------------------	-------------------	---------

(528)	1	Предприятие	1	2	3	4	5
(529)	2	Социално ориентирана държава	1	2	3	4	5
(530)	3	Конкурентност	1	2	3	4	5
(531)	4	Свободна търговия	1	2	3	4	5
(532)	5	Протекционизъм	1	2	3	4	5
(533)	6	Глобализация	1	2	3	4	5
(534)	7	Либерализация	1	2	3	4	5
(535)	8	Синдикат	1	2	3	4	5
(536)	9	Реформи	1	2	3	4	5
(537)	10	Държавна администрация	1	2	3	4	5
(538)	11	Гъвкавост	1	2	3	4	5
(539)	12	Конкуренция	1	2	3	4	5
(540)	13	Сигурност	1	2	3	4	5
(541)	14	Солидарност	1	2	3	4	5

EB67.2 QA28 (1-11) TREND MODIFIED

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QD2a В ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР
ПРЕМИНАВА НА QD2b

QD2a Доколко сте съгласен/а или несъгласен/а с всяко от следните твърдения?

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Напълно съгласен	Склонен съм да се съглася	Склонен съм да не се съглася	Напълно несъгласе н	Не знам
(542)	1 Държавата се намесва твърде много в нашия живот	1	2	3	4	5
(543)	2 (САМО АНКЕТНА ГРУПА А) Икономическият растеж трябва да бъде приоритет за България, дори ако това се отразява на околната среда	1	2	3	4	5
(544)	3 (САМО АНКЕТНА ГРУПА Б) Опазването на околната среда трябва да бъде приоритет за България, дори ако това се отразява на икономическия растеж	1	2	3	4	5
(545)	4 Свободната конкуренция е най-решаващият фактор за икономическия просперитет	1	2	3	4	5

EB71.3 QC1a

QD2b

(546)	1	1	2	3	4	5
(547)	2	1	2	3	4	5
(548)	3	1	2	3	4	5
(549)	4	1	2	3	4	5

EB71.3 QC1b

ПИТАЙТЕ ВСИЧКИ

QD3 Ако следните промени в начина ни на живот се случат в близкото бъдеще, мислите ли че това ще бъде нещо добро, нещо лошо, или нито добро, нито лошо нещо?

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Нещо добро	Нещо лошо	Нито добро, нито лошо	Не знам
(550)	1 По-малко наблягане на парите и материалното имущество	1	2	3	4
(551)	2 Повече наблягане върху развитието на технологиите	1	2	3	4

EB71.3 QC2

QD4 От гледна точка на Вашата покупателна способност, т.е. нещата, които Вашето домакинство може да си позволи да купи в ежедневието, ако сравните сегашното Ви положение с това от преди пет години, бихте ли казал/а, че Вашето положение се е подобрило, останало е приблизително същото или се е влошило?

	(552)
Подобрило се е	1
Останало е приблизително същото	2
Влошило се е	3
Не знам	4

EB71.1 QA12

QD5 Говорейки най-общо, мислите ли, че животът на тези, които днес са деца ще бъде по-лесен, по-труден или нито по-лесен, нито по-труден в сравнение с живота на хората от Вашето поколение?

	(553)
По-лесен	1
По-труден	2
Нито по-лесен, нито по-труден	3
Не знам	4

EB71.1 QA14

НЕ ЗАДАВАЙТЕ QD6a В ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР - ТУРСКАТА ЧАСТ НА КИПЪР
ПРЕМИНАВА НА QD6b

QD6a Моля, кажете ми, дали сте склонен/на да се съгласите или сте склонен/на да не се съгласите със следното твърдение: Децата, които живеят в България, биха имали по-добър живот, ако емигрират в друга страна.

		(554)
Склонен/на съм да се съглася		1
Склонен/на съм да не се съглася		2
Зависи (СПОНТАННО)		3
Не знам		4

EB70.1 QA23 TREND

QD6b

		(555)
		1
		2
		3
		4

NEW

ПИТАЙТЕ ВСИЧКИ

QD7 Кои три от следните ценности са най-важни за Вас лично?

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ДО ТРИ ОТГОВОРА

		(556-569)
Върховенството на закона		1,
Зачитането на човешкия живот		2,
Човешките права		3,
Личната свобода		4,
Демокрацията		5,
Мирът		6,
Равенството		7,
Солидарността, взаимопомощта		8,
Толерантността		9,
Религията		10,
Самоосъществяването		11,
Уважението към другите култури		12,
Нито едно от посочените (СПОНТАННО)		13,
Не знам		14,

EB69.2 QD2 TREND MODIFIED

QD8 Кои три от следните ценности най-добре представят Европейския съюз?

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА ДО ТРИ ОТГОВОРА

(570-583)

Върховенството на закона	1,
Зачитането на човешкия живот	2,
Човешките права	3,
Личната свобода	4,
Демокрацията	5,
Мирът	6,
Равенството	7,
Солидарността, взаимопомощта	8,
Толерантността	9,
Религията	10,
Самоосъществяването	11,
Уважението към другите култури	12,
Нито едно от посочените (СПОНТАННО)	13,
Не знам	14,

ЕВ69.2 QD3

5) СУБСИДИАРНОСТ

ЗАДАЙТЕ QE САМО В ЕС-27 - ОСТАНАЛИТЕ ПРЕМИНАВАТ НА ДЕМОГРАФИЯ

QE1 Според Вас, кое от следните различни нива на обществената власт - европейско ниво, национално ниво, регионално или местно ниво - има най-голямо влияние върху Вашите условия на живот?

(ПРОЧЕТЕТЕ-САМО ЕДИН ОТГОВОР)

(604)

Европейско ниво	1
Национално ниво	2
Регионално или местно ниво	3
Не знам	4

ЕВ71.3 QG1

QE2 Според Вас, когато се взимат решения за политиката на Европейския съюз, в каква степен се взимат под внимание регионалните и местните власти - достатъчно или недостатъчно?

(ПРОЧЕТЕТЕ)

(605)

Достатъчно	1
Недостатъчно	2
Не знам	3

ЕВ71.3 QG2

6) ИСПАНСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

ЗАДАЙТЕ QF САМО В ЕС-27 - ОСТАНАЛИТЕ ПРЕМИНАВАТ НА ДЕМОГРАФИЯ

QF1 С кое от следните твърдения сте съгласен?

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ РЕДА - ВЪЗМОЖНИ СА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДИН ОТГОВОР)

(626-635)

Новаторските продукти или услуги в повечето случаи са безполезни	1,
Новаторските продукти или услуги са въпрос на мода	2,
Новаторските продукти или услуги често правят ежедневиия живот по-лесен	3,
Компания, която продава новаторски продукти или услуги подобрява имиджа на всички свои продукти или услуги	4,
Компания, която не прави нововъведения, е компания, която няма да оцелее	5,
Купуването на новаторски продукти или услуги е рисковано за потребителя	6,
Предимствата на новаторските продукти или услуги често са преувеличени	7,
Нововъведенията са крайно необходими за икономическия растеж	8,
Нито едно от тези (СПОНТАННО)	9,
Не знам	10,

EB63.4 QE6

QF2 За всяка от следните области, моля кажете ми дали според вас Европейският съюз е пред, след или на същото ниво, на което са Съединените американски щати?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

(ПРОЧЕТЕТЕ)	Пред	След	На същото ниво	Не знам
-------------	------	------	----------------	---------

(636)	1	Научните изследвания	1	2	3	4
(637)	2	Опазването на околната среда	1	2	3	4
(638)	3	Технологичните нововъведения	1	2	3	4
(639)	4	Системите на здравеопазване	1	2	3	4
(640)	5	Образованието	1	2	3	4
(641)	6	Борбата със социалните неравенства	1	2	3	4
(642)	7	Борбата с безработицата	1	2	3	4
(643)	8	Борбата с дискриминацията	1	2	3	4
(644)	9	Предприемачество	1	2	3	4

EB66.1 QA39 TREND MODIFIED

QF3	В кои от следните области мислите, че българското правителство трябва да взима самостоятелни решения и в кои - съвместно с Европейския съюз?
-----	--

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	Българско то правителс тво самостоятел но	Съвместн о с Европейск ия съюз	Не знам
--	--	---	--------------------------------	---------

(645)	1	Борбата срещу престъпността	1	2	3
(646)	2	Данъците	1	2	3
(647)	3	Борбата с безработицата	1	2	3
(648)	4	Борбата срещу тероризма	1	2	3
(649)	5	Отбраната и външните работи	1	2	3
(650)	6	Имиграцията	1	2	3
(651)	7	Образователната система	1	2	3
(652)	8	Пенсиите	1	2	3
(653)	9	Опазването на околната среда	1	2	3

ЕВ70.1 QA25

QF4	Моля, кажете ми за всяка една от следните области дали мислите, че българското правителство трябва да взима самостоятелни решения или да решава съвместно с Европейския съюз?
-----	---

(ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА)	Българско то правителс тво самостоятел но	Съвместн о с Европейск ия съюз	Не знам
--	--	---	--------------------------------	---------

(654)	1	Здравеопазването	1	2	3
(655)	2	Социалното благополучие	1	2	3
(656)	3	Селското стопанство и риболова	1	2	3
(657)	4	Защитата на потребителите	1	2	3
(658)	5	Научните и технологичните изследвания	1	2	3
(659)	6	Подпомагането на райони с икономически затруднения	1	2	3
(660)	7	Енергетиката	1	2	3
(661)	8	Конкуренцията	1	2	3
(662)	9	Транспорта	1	2	3
(663)	10	Икономиката	1	2	3
(664)	11	Борбата с инфлацията	1	2	3

ЕВ70.1 QA26

7) ПРИОРИТЕТИ НА НОВАТА ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ЗАДАЙТЕ QG САМО В ЕС-27 - ОСТАНАЛИТЕ ПРЕМИНАВАТ НА ДЕМОГРАФИЯ

QG1 Кои от следните смятате, че трябва да бъдат най-важните приоритети на Европейския съюз през идните години?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА ДО ТРИ ОТГОВОРА)

(685-692)

Възстановяване на икономиката	1,
Борба с промяната в климата	2,
Осигуряване на устойчиво развитие	3,
Укрепване и защита на гражданските права	4,
Подпомагане създаването на стабилност в световен мащаб	5,
Друго (СПОНТАННО)	6,
Нито едно (СПОНТАННО)	7,
Не знам	8,

NEW

QG2 Кои от следните аспекти трябва да получат приоритет в Европейския съюз, за да се осигури възстановяване на икономиката?

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - МАКС. 2 ОТГОВОРА)

(693-700)

Развитие на по-нататъшна координация на икономическата политика на европейско равнище	1,
Подобряване качеството на образованието	2,
Въвеждане на по-силна европейска система за надзор на финансовите пазари и финансовите институции	3,
Ограничаване на прекалено големите публични дефицити в бъдеще	4,
Улесняване достъпа на компаниите до кредити	5,
Друго (СПОНТАННО)	6,
Нито едно (СПОНТАННО)	7,
Не знам	8,

NEW

QG3	Кои от следните аспекти трябва да получат приоритет в Европейския съюз във връзка с борбата с промяната в климата?
-----	--

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - МАКС. 2 ОТГОВОРА)

	(701-709)
Намаляване емисиите на CO2 (въглероден диоксид / двуокис) от транспорта и електричеството	1,
Разработване на екологично съобразени (щадящи околната среда) леки автомобили	2,
Разработването на екологично съобразени (щадящи околната среда) производства, услуги и технологии	3,
Съобразяване с борбата с промяната в климата във всички политики на Европейския съюз, като например политиката по отношение на промишлеността, селското стопанство или транспорта	4,
Осигуряване на стабилни енергийни доставки	5,
Увеличение на употребата на ядрена енергия	6,
Друго (СПОНТАННО)	7,
Нито едно (СПОНТАННО)	8,
Не знам	9,

NEW

QG4	Кой от следните аспекти трябва да получи приоритет в Европейския съюз, за да бъде осигурено устойчиво развитие?
-----	---

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - МАКС. 3 ОТГОВОРА)

	(710-724)
Стимулиране на научните изследвания и иновациите в европейската промишленост	1,
Модернизиране на сектора на услугите	2,
Рационализиране на обществените услуги	3,
Подпомагане на селското стопанство	4,
Подпомагане на екологично съобразените (щадящи околната среда) производства и услуги	5,
Насърчаване на хората да създават свои собствени фирми / предприятия	6,
Контролиране на миграционните движения, за да се отговори на потребностите на европейската икономика	7,
Улесняване на интеграцията на легалните имигранти (дошли от други страни)	8,
Укрепване правата на потребителите	9,
Подобряване на достъпа до високоскоростен Интернет	10,
Инвестиране в нови информационни и комуникационни технологии	11,
Възнаграждаване на нови идеи и творения / открития	12,
Друго (СПОНТАННО)	13,
Нито едно (СПОНТАННО)	14,
Не знам	15,

NEW

QG5	А кои от следните аспекти трябва да получат приоритет в Европейския съюз във връзка с укрепването и защитата на гражданските права?
-----	---

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - МАКС. 2 ОТГОВОРА)

	(725-732)
Засилване на контрола по външните граници на Европейския съюз	1,
Развиване на възможностите на Европейския съюз да предотвратява и реагира на природни бедствия	2,
Улесняване на свободното придвижване на младите хора в рамките на Европейския съюз	3,
Реагиране на предизвикателствата, породени от застаряването на населението	4,
Засилване на диалога между гражданите и институциите на Европейския съюз	5,
Друго (СПОНТАННО)	6,
Нито едно (СПОНТАННО)	7,
Не знам	8,

NEW

QG6	За да се подпомогне създаването на стабилност в световен мащаб, на кои от следните аспекти Европейският съюз трябва да даде приоритет?
-----	--

(ПРОЧЕТЕТЕ - СМЕНЯЙТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА - МАКС. 2 ОТГОВОРА)

	(733-741)
Популяризиране и защита на човешките права	1,
Участие в разрешаване на конфликти, мироопазване и мироизграждане	2,
Дейност срещу разпространението на оръжия за масово поразяване (ядрени, химически и др.)	3,
Развитие на отношенията на Европейския съюз с източните страни като Русия, Украйна и др.	4,
Развитие на отношенията на Европейския съюз със средиземноморските страни	5,
Стимулиране на развитието на бедните страни	6,
Друго (СПОНТАННО)	7,
Нито едно (СПОНТАННО)	8,
Не знам	9,

NEW

8) ВЪПРОСИ ЗА ГЕНЕРАЛНИЯ ДИРЕКЦИЯ ВЪНШНИ ОТНОШЕНИЯ

ЗАДАЙТЕ QH САМО В ЕС-27 - ОСТАНАЛИТЕ ПРЕМИНАВАТ НА ДЕМОГРАФИЯ

QH1 Според Вас, върху кои от следните световни заплахи и предизвикателства Европейският съюз трябва да фокусира вниманието си в отношенията си с останалия свят?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА ДО ТРИ ОТГОВОРА)

(762-777)

Бедност	1,
Промяна в климата	2,
Разоръжаване	3,
Неразпространение на оръжия за масово поразяване (ядрени, химически и др.)	4,
Мироопазване	5,
Хуманитарна помощ	6,
Човешки права и демокрация	7,
Тероризъм	8,
Образование	9,
Световно здраве (достъп до здравеопазване, борба с пандемии, СПИН и други болести)	10,
Околна среда	11,
Търговия и икономическо развитие	12,
Друго (СПОНТАННО)	13,
Всички (СПОНТАННО)	14,
Нито едно (СПОНТАННО)	15,
Не знам	16,

NEW

QH2a Според Вас, във връзка с кои от следните световни заплахи и предизвикателства ООН би трябвало да има по-важна роля?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА ДО ТРИ ОТГОВОРА)

(778-793)

Бедност	1,
Промяна в климата	2,
Разоръжаване	3,
Неразпространение на оръжия за масово поразяване (ядрени, химически и др.)	4,
Мироопазване	5,
Хуманитарна помощ	6,
Човешки права и демокрация	7,
Тероризъм	8,
Образование	9,
Световно здраве (достъп до здравеопазване, борба с пандемии, СПИН и други болести)	10,
Околна среда	11,
Търговия и икономическо развитие	12,
Друго (СПОНТАННО)	13,
Всички (СПОНТАННО)	14,
Нито едно (СПОНТАННО)	15,
Не знам	16,

NEW

QH2b	А във връзка с кои от следните световни заплахи и предизвикателства, засиленото сътрудничество между Европейския съюз и ООН може да донесе максимални ползи?
------	--

(ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА - ПРОЧЕТЕТЕ - ВЪЗМОЖНИ СА ДО ТРИ ОТГОВОРА)

(794-809)

Бедност	1,
Промяна в климата	2,
Разоръжаване	3,
Неразпространение на оръжия за масово поразяване (ядрени, химически и др.)	4,
Мироопазване	5,
Хуманитарна помощ	6,
Човешки права и демокрация	7,
Тероризъм	8,
Образование	9,
Световно здраве (достъп до здравеопазване, борба с пандемии, СПИН и други болести)	10,
Околна среда	11,
Търговия и икономическо развитие	12,
Друго (СПОНТАННО)	13,
Всички (СПОНТАННО)	14,
Нито едно (СПОНТАННО)	15,
Не знам	16,

NEW

ДЕМОГРАФИЯ

D1	Когато говорят за политика хората боравят с понятията "ляво" и "дясно". Къде върху следната скала бихте поставили Вашите виждания?
----	--

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА). (ИНТ.: НЕ ПОДСКАЗВАЙТЕ - АКО РЕСПОНДЕНТЪТ СЕ КОЛЕБАЕ, ОПИТАЙТЕ ПАК)

(830-831)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Отказ (СПОНТАННО) 11

Не знам 12

EB71.3 D1

НЯМА ВЪПРОСИ ОТ D2 ДО D6

--

D7	Кой от следните отговори описва най-добре Вашето настоящо положение?
----	--

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ПРОЧЕТЕТЕ - САМО ЕДИН ОТГОВОР)
--

		(832-833)
ЖЕНЕН/ОМЪЖЕНА ИЛИ ПОВТОРНО ЖЕНЕН/ОМЪЖЕНА		
Живее без деца		1
Живее с деца от този брак		2
Живее с деца, родени от предишна връзка на един от съпрузите		3
Живее с деца от този брак и деца, родени от предишна връзка на един от съпрузите		4
НЕЖЕНЕН/НЕОМЪЖЕНА В СЪВМЕСТНО СЪЖИТЕЛСТВО		
Живее без деца		5
Живее с деца от тази връзка		6
Живее с деца, родени от предишна връзка		7
Живее с деца от тази връзка и деца от предишна връзка		8
НЕЖЕНЕН/НЕОМЪЖЕНА		
Живее без деца		9
Живее с деца		10
РАЗВЕДЕН/А ИЛИ РАЗДЕЛЕН/А		
Живее без деца		11
Живее с деца		12
ВДОВЕЦ/ВДОВИЦА		
Живее без деца		13
Живее с деца		14
Друго (СПОНТАННО)		15
Отказ (СПОНТАННО)		16

EB72.3 D7

D8	На колко години бяхте, когато завършихте най-високата степен на Вашето образование редовно обучение (без да включвате допълнителни курсове за обучение или квалификация)?
----	---

(ИНТ.: АКО "ВСЕ ОЩЕ УЧИ", КОДИРАЙТЕ '00' - АКО "БЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ" КОДИРАЙТЕ '01' - АКО "ОТКАЗ" КОДИРАЙТЕ '98' - АКО "НЕ ЗНАМ" КОДИРАЙТЕ '99')
--

(834-835)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>

EB72.3 D8

НЯМА ВЪПРОС D.9

D10	Пол
-----	-----

		(836)
Мъж		1
Жена		2

EB72.3 D10

D11	На колко години сте?
-----	----------------------

(837-838)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>

EB72.3 D11

НЯМА ВЪПРОСИ ОТ D.12 ДО D.14

ЗАДАЙТЕ ВЪПРОС D.15b САМО АКО ПОНАСТОЯЩЕМ НЕ РАБОТИ СРЕЩУ ЗАПЛАЩАНЕ - КОДОВЕ 1-4 НА D.15a

D15a Какво е Вашето основно занятие в момента?

D15b Работили ли сте преди срещу заплащане? Какво беше последното Ви занятие?

	(839-840)	(841-842)
	D15a	D15b
	НАСТОЯЩА ЗАЕТОСТ	ПОСЛЕДНА ЗАЕТОСТ
НЕРАБОТЕЩ		
Грижи се за пазаруването и поддържането на дома, без текущо занятие, неработещ/а	1	
Учащ	2	
Безработен или временно без работа	3	
Пенсионер или неработещ поради болест	4	
САМОНАЕТ		
Селски стопанин	5	5
Рибар	6	6
Специалист на частна практика (лекар, адвокат, счетоводител, архитект)	7	7
Собственик на магазин, занаятчия, друго	8	8
Бизнесмен, собственик (изцяло или частично) на фирма	9	9
РАБОТЕЩ		
Нает специалист (лекари, адвокати, счетоводители, архитекти)	10	10
Изпълнителен директор, директор, мениджър или висш управленски кадър	11	11
Ръководител на средно равнище, ръководител на отдел, низов ръководител, учител, техник	12	12
Административен служител, работещ в офис	13	13
Работещ извън офис, чиято работа е свързана с пътуване (търговски пътник, шофьор и др.)	14	14
Работещ в сферата на услугите (болница, ресторант, полиция, пожарна и др.)	15	15
Супервайзер /бригадир	16	16
Квалифициран работник (ръчен труд)	17	17
Друг (неквалифициран) работник и неквалифициран обслужващ персонал	18	18
НИКОГА НЕ Е РАБОТИЛ/А СРЕЩУ ЗАПЛАЩАНЕ		19

ЕВ72.3 D15a&b

НЯМА ВЪПРОСИ ОТ D.16 ДО D.24

D25 Вие живеете в .....?

(ПРОЧЕТЕТЕ)

	(843)
Селски район или село	1
Малък или среден град	2
Голям град	3
Не знам	4

ЕВ72.3 D25

НЯМА ВЪПРОСИ ОТ D.26 ДО D.39

D40a Бихте ли ми казали, колко души на възраст над 15 години живеят във Вашето домакинство, с Вас включително?

(ИНТ.: ПРОЧЕТЕТЕ - ЗАПИШЕТЕ)

(844-845)

--	--

ЕВ72.3 D40a

D40b Колко деца под 10 години живеят във вашето домакинство?

(ИНТ.: ПРОЧЕТЕТЕ - ЗАПИШЕТЕ)

(846-847)

--	--

ЕВ72.3 D40b

D40c Колко деца на възраст между 10-14 години живеят във вашето домакинство?

(ИНТ.: ПРОЧЕТЕТЕ - ЗАПИШЕТЕ)

(848-849)

--	--

ЕВ72.3 D40c

НЯМА ВЪПРОСИ D41 И D42

D43a Имате ли стационарен телефон вкъщи ?

D43b Вие лично притежавате ли мобилен телефон?

(850)

(851)

	D43a	D43b
	Стационарен	Мобилен
Да	1	1
Не	2	2

ЕВ72.3 D43a D43b

НЯМА ВЪПРОСИ ОТ D44 ДО D59

D60 Бихте ли казали, че през последните дванадесет месеца сте изпитвали трудности при плащането на сметките си в края на месеца...?

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - ПРОЧЕТЕТЕ - САМО ЕДИН ОТГОВОР)

(852)

Повечето пъти	1
Понякога	2
Почти никога / никога	3
Отказ (СПОНТАННО)	4

ЕВ72.3 D60

--

D61	Позиция "1" от тази скала отговаря на "най-нисък социален статус", а позиция "10" - на "най-висок социален статус". Къде по тази скала бихте поставили себе си?
-----	---

(ПОКАЖЕТЕ КАРТА - САМО ЕДИН ОТГОВОР)

	(853-854)
1 Най-нисък социален статус	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10 Най-висок социален статус	10
Отказ (СПОНТАННО)	11

ЕВ72.3 D61

--

D62	Моля, кажете ми дали... ?
-----	---------------------------

ПОКАЖЕТЕ КАРТАТА СЪС СКАЛАТА - ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД
--

	(ПРОЧЕТЕТЕ)	Всеки ден или по-често всеки ден	Два или три пъти седмично	Около веднъж седмично	Веднъж или два пъти месечно	По-рядко	Никога	Няма достъп до Интернет (НЕ СЕ ЧЕТЕ)
--	-------------	----------------------------------	---------------------------	-----------------------	-----------------------------	----------	--------	--------------------------------------

(855)	1	Използвате Интернет у дома, вкъщи	1	2	3	4	5	6	7
(856)	2	Използвате Интернет на работното си място	1	2	3	4	5	6	7
(857)	3	Използвате Интернет някъде другаде (в училище, университет, Интернет клуб и пр.)	1	2	3	4	5	6	7

ЕВ72.3 D62

ПРОТОКОЛ НА ИНТЕРВЮТО

P1	ДАТА НА ИНТЕРВЮТО
----	-------------------

(878-879)	(880-881)
ДЕН	МЕСЕЦ

ЕВ72.3 P1

P2	ЧАС НА ЗАПОЧВАНЕ НА ИНТЕРВЮТО
(ИНТ.: ИЗПОЛЗВАЙТЕ 24-ЧАСОВО ВРЕМЕ)	
(882-883)	(884-885)
<input type="text"/>	<input type="text"/>
ЧАС	МИНУТИ
ЕВ72.3 P2	
P3	ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ИНТЕРВЮТО
(886-888)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>
МИНУТИ	
ЕВ72.3 P3	
P4	Брой на хората, присъствали по време на интервюто, включително интервюиращия:
(889)	
Двама (интервюиращият и респондентът)	1
Трима	2
Четирима	3
Петима и повече	4
ЕВ72.3 P4	
P5	Сътрудничество на респондента
(890)	
Отлично	1
Добро	2
Средно	3
Лошо	4
ЕВ72.3 P5	
P6	Размер на населеното място
(КОДОВЕ НА СТРАНАТА)	
(891-892)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>
ЕВ72.3 P6	
P7	Регион
(КОДОВЕ НА СТРАНАТА)	
(893-894)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>
ЕВ72.3 P7	
P8	Пощенски код
(895-902)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>
ЕВ72.3 P8	
P9	Номер на гнездото
(903-910)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>
ЕВ72.3 P9	

P10	Номер на интервюиращия									
	(911-918)									
	EB72.3 P10									
P13										
	EB72.3 P13									

(919)
1
2
3